

Fakta för förändring

Så ser svenskeritreanernas
livsförhållanden ut

Om Stiftelsen The Global Village

Stiftelsen The Global Village är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation, vars ändamål är att stärka delaktigheten, demokratin och gemenskapen i samhället, i synnerhet i socioekonomiskt utsatta områden. Vi vill ha en lösningsorienterad diskussion om förbättrad integration.

All vår verksamhet utgår från drivkraften att bidra till en socialt hållbar samhällsutveckling i Sverige. Bland FN:s 17 globala mål fokuserar vi särskilt på delmål 10.2: att möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir **inkluderade** i det **sociala, ekonomiska** och **politiska livet**.

Vi strävar efter att öka inkluderingen i alla delar av samhället genom att knyta samman det etablerade samhället och utanförskap, innerstad och ytterstad, centrum och periferi. Vi fokuserar på att främja öppenhet och bygga konstruktiva dialoger mellan samhällsaktörer.

Vi är övertygade om att forskning och vetenskap är en grundbult i samhället och därför presenterar vi årligen olika rapporter för att bidra till en lösningsorienterad integrationsdebatt i Sverige.

Vi tror också på att främja möten mellan människor. Därför anordnar vi bland annat en filmfestival, seminarier, nätverksträffar och en politikerveckan – Järvaveckan.

Vi tror att lösningarna på dagens och framtidens stora utmaningar kräver delaktighet från olika samhällsaktörer och därför uppmuntrar vi tvärssektoriella samarbeten med den offentliga sektorn, näringslivet, civilsamhället och medborgarna.

Stiftelsen The Global Village finansieras av privata donationer, kommunala bidrag samt gåvor från företag och stiftelser.

Vårt syfte

Den största likheten mellan människor är att vi alla är olika. Det är på den människosynen som målen om social hållbarhet och inkludering ytterst vilar.

Vårt syfte är att bidra till ett samhälle där mångfalden är en allmänt erkänd styrka. Ett samhälle där alla kan vara med och påverka samhällsutvecklingen.

Vi ska bidra till att mångfalden på arbetsmarknaden, i boendet och i skolan skapar möjligheter och inte begränsningar. Vi ska bidra till att fler röster blir hörda så att fler perspektiv blir kända. Vi ska bidra till mer nyfikenhet, respekt och empati hos människor i Sverige, där var och en har möjlighet att påverka sin egen framtid.

Vår övertygelse

Vår övertygelse är att vägen dit måste inbegripa öppna samtal som vilar på kunskap om det svenska samhället och som bygger på respekt för varandra. Denna övertygelse ligger till grund för all vår verksamhet. Vi tror på öppenheten som vägen framåt.

Vår roll

Vår roll är att vara en kraft för brobyggande och ny kunskap. Som stimulerar människor att vidga perspektiven i samhällsfrågor och utveckla sin syn på sig själva och andra. Ett brobyggande som uppmuntrar samarbete i nästa led.

Vår verksamhet utgår från tre inriktningar. Tillsammans ska de bidra till långsiktig förändring:

Vi organiserar mötesplatser för öppna samtal. **Möjliggörare** för människor att mötas över alla gränser.

Vi initierar och sprider ny kunskap som ger nödvändiga insikter om det svenska samhället för upplysta samtal och offentlig debatt. **Experter** dit man vänder sig för att få nya insikter.

Vi genomför egna aktiviteter som stöder enskilda människor i sin utveckling genom att upptäcka nya verkligheter och därmed kunna bryta barriärer. Så är vi **förändringsagenter** som förverkligar förnyelse.

Tack till våra finansiärer och uppgiftslämnare.

Rapporten har tagits fram av Stiftelsen The Global Village med stöd av **Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse** och **Stiftelsen Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond**. Den var möjlig att genomföra tack vare faktauppgifter från Statistikmyndigheten SCB.

Läs mer om oss på www.theglobalvillage.se

Genom rapportserien **Fakta för förändring** önskar vi ge en bättre förståelse för förutsättningarna för svenska medborgare som är utrikes födda och deras barn som är födda i Sverige.

Därför gör vi en rapportserie om just dessa sex länder

Sverige har förändrats de senaste 20 åren. Antalet utrikes födda har fördubblats på 20 år och andelsmässigt, i procent av hela befolkningen, ökat från 11 till 20 procent.

I dag bor två miljoner utrikes födda i Sverige. 56,6 procent av de utrikesfödda i Sverige är utomeuropeiskt födda. En stor majoritet av dessa utomeuropeiskt födda kommer från den asiatiska (68,4 %) och den afrikanska (20,2 %) kontinenten.

Människor från **Somalia, Eritrea och Etiopien** utgör mer än hälften av den afrikanska gruppen (59,5 %) medan medborgare från **Syrien, Irak och Iran** utgör mer än hälften av den asiatiska gruppen (53,4 %).

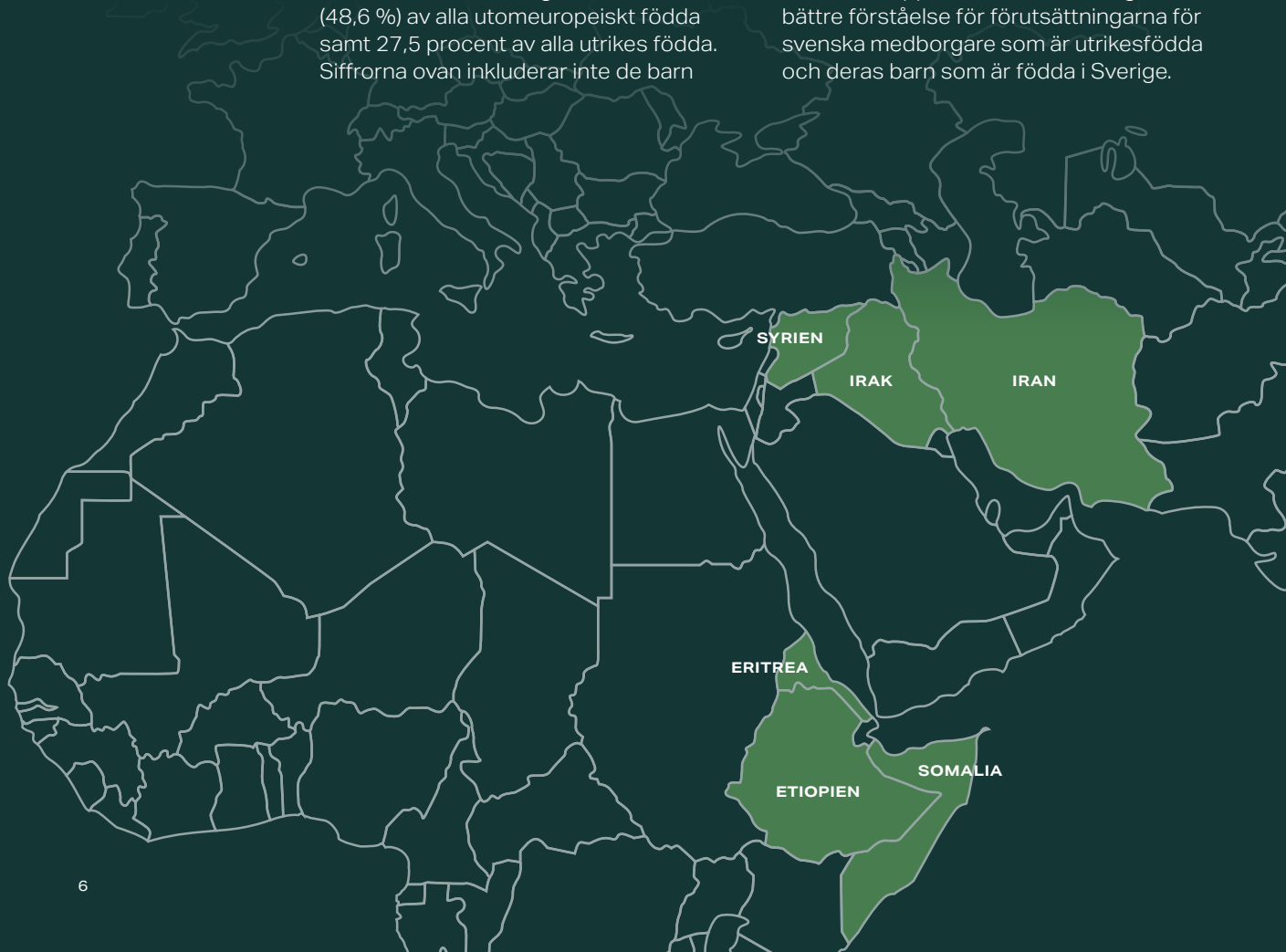
Dessa sex länder utgör nästan hälften (48,6 %) av alla utomeuropeiskt födda samt 27,5 procent av alla utrikes födda. Siffrorna ovan inkluderar inte de barn

som är födda i Sverige med en eller bägge föräldrar från länderna.

Men de utrikesfödda är inte en homogen grupp. De utrikesföddas bakgrund och förutsättningar varierar mycket och det samma gäller andra generationens invandrare, det vill säga den generation som föds i Sverige men vars föräldrar har kommit till Sverige som invandrare.

Fakta för förändring är en rapportserie där vi belyser situationen för olika invandrargrupper med hjälp av fakta som tagits fram av Statistikmyndigheten SCB. Rapportserien består av sex fristående rapporter. De länder som har valts ut är de länder i Afrika och Asien varifrån det har kommit flest människor till Sverige.

Genom rapportserien önskar vi ge en bättre förståelse för förutsättningarna för svenska medborgare som är utrikesfödda och deras barn som är födda i Sverige.

Varför ger vi ut den här rapporten?

V**Vi har under våren** nåtts av dagliga och förfärliga nyheter om kriget i Ukraina och de massor av människor som flytt därifrån. De senaste åren har det rapporterats liknande om krig och flykt från länder såsom bland annat Syrien, Afghanistan och Irak.

Men en flyktingström du kanske inte hört lika mycket om är den från Eritrea. Faktum är att svenskeritreaner är en av de invandrargrupper som har vuxit mest under de senaste åren. Mellan 2013 och 2019 har gruppen nästan tredubblats i Sverige.

I den här rapporten har vi därför fokuserat på just svenskeritreanerna – en på senare år kraftigt växande invandrargrupp i Sverige. Hur ser boendesituationen ut? Hur många har jobb? Hur går det för ungdomarna i skolan? Helt enkelt hur deras levnadsförhållanden ser ut.

Siffrorna i rapporten visar bland annat att bara drygt hälften av vuxna svensk-

eritreaner 2019 hade ett arbete att gå till. Det är avsevärt lägre än befolkningen i stort. Siffrorna visar också att svenskeritreanerna i genomsnitt har omkring 20 kvadratmeter bostadsyta per person. Det är ungefär hälften så stor bostadsyta jämfört med befolkningen som helhet (42 kvadratmeter per person).

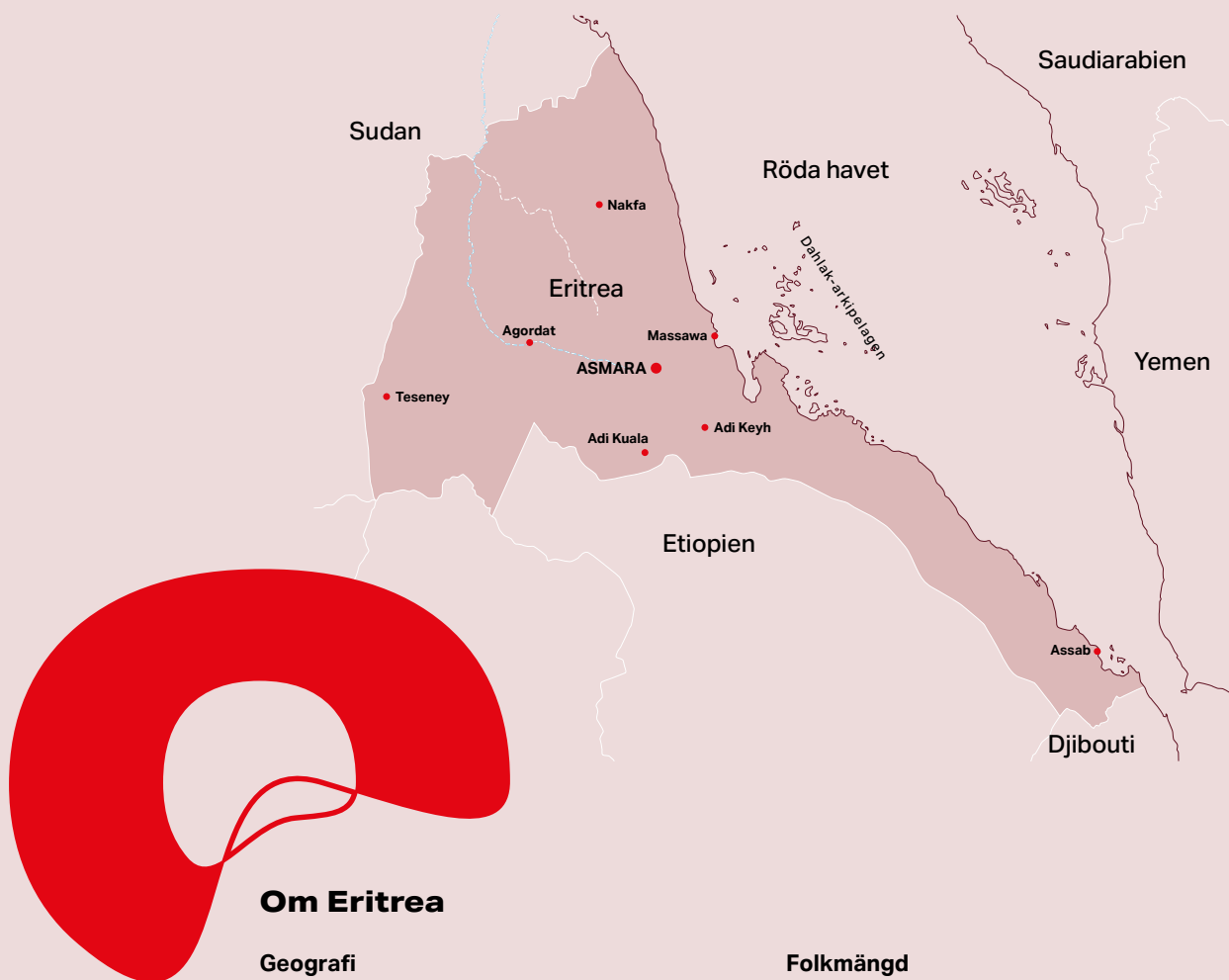
Med hjälp av fakta och ny kunskap likt den här vill vi skapa förutsättningar för en bättre dialog med politiker, myndigheter, näringsliv, civilsamhället, majoritetssamhället och givetvis de människor som är berörda.

För att kunna diskutera frågan och för att kunna ta tag i utmaningarna måste vi ta reda på hur verkligheten faktiskt ser ut. Och inte minst våga prata om utmaningarna – och möjligheterna.

Ahmed Abdirahman

vd och grundare,
Stiftelsen The Global Village

Om Eritrea

Geografi

Eritrea ligger på Afrikas horn i nordöstra Afrika. Landet sträcker sig cirka 100 mil längs Röda havets kust och är till ytan drygt en fjärdedel så stort som Sverige. Eritrea ligger i den tropiska zonen, men temperatur och klimatförhållanden varierar kraftigt med höjden över havet. Den centrala delen domineras av fortsättningen på det etiopiska höglandet med berg på över 2 000 meter över havet. Här ligger huvudstaden Asmara.

Öster om höglandet breder halvöken eller öken ut sig längs kusten. Den extremt heta Danakilsänkan (Afarsänkan) når drygt 130 meter under havet. Utanför hamnstaden Massawa ligger de låglänta korallöarna Dahlak.

Västerut mot gränsen till Sudan sluttar högplatån gradvis ned och övergår i ett kuperat lågland. Området är bördigt och bevattnas av floderna Gash och Barka.

Folkmängd

Det är osäkert hur stor befolkningen i Eritrea är. Enligt FN:s beräkningar var den omkring 5,3 miljoner år 2019 och landet har ett stort utflöde av flyktingar till andra delar av världen¹. Man uppskattar att runt en miljon eritreaner är bosatta utanför Eritrea, varav över hälften enligt UNHCR var flyktingar.

Omkring två tredjedelar av befolkningen i Eritrea bor på landsbygden. Mest tätbefolkat är det bördiga höglandet i mellersta Eritrea, medan de torra områdena längs kusten är glest befolkade. Befolkningen är ung och befolkningstillväxten hög. Enligt FN lider två av tre invånare av undernäring, en av de högsta siffrorna i världen. Många barn är hämmade i växten på grund av undernäring.

Språk och etniska grupper

Ungefär halva befolkningen utgörs av tigreaner. De är kristna och lever i huvudsak av jordbruk i höglandet. Tigreanerna talar tigrinska (tigrinja). Närmare en tredjedel av eritreanerna, både i höglandet och på slätten i väster, talar tigré. De tigrétalande är övervägande muslimer och nomadiserande boskapsskötare.

Afarerna är en av flera grupper som talar kushitiska språk. Afarerna är muslimer och nomadiserande kamelskötare, och bor i de heta södra och sydöstra delarna av Eritrea.

Tigrinska, arabiska och engelska används i offentliga sammanhang. Endast mindre grupper av eritreaner har arabiska som modersmål, men arabiska är vanligt som andraspråk. Engelska får allt större utbredning inom affärslivet och är också undervisningsspråk i gymnasiet och på högskolan.

Det politiska systemet

Sedan självständigheten från Etiopien år 1993 har Eritrea styrts av en övergångsregering ledd av Isaias Afwerki och hans parti People's Front for Democracy and Justice, PFDJ. Isaias Afwerki utlovade flerpartistyre, vilket också blev en grundprincip i författningen. År 1997 antogs en grundlag som ska garantera demokrati och mänskliga rättigheter, men den har aldrig trätt i kraft. Val skulle hållas år 2001 men det sköts upp och har fortfarande inte hållits. Enligt den författning som inte tillämpas ska ett parlament, nationalförsamlingen, utses i allmänna val för en femårig mandatperiod. Nationalförsamlingen ska därpå utse en president, också för fem år.

Eftersom inget val har hållits utgörs den sittande nationalförsamlingen av ett så kallat övergångsparlament med 150 ledamöter. Samtliga är medlemmar av PFDJ. Presidenten sammankallar nationalförsamlingen, vilket senast skedde 2002.

Eritrea är indelat i sex regioner. Val till de regionala styrande institutionerna har hållits. Endast PFDJ-medlemmar tillåts ställa upp. Sedan 2005 är landet också indelat i fem militära zoner som existerar parallellt med regionerna men har större maktbefogenheter.

Konflikter och oroligheter

Eritrea är ett av världens yngsta och fattigaste länder. Landet utropades som självständig stat år 1993 men så sent som åren 1998–2000 utkämpades ett gränskrig och ett fredsavtal kunde slutas först år 2018. Kriget hade fått förödande konsekvenser. Enorma resurser gick åt, tiotusentals människor dödades och skadades och upp till en miljon eritreaner drevs på flykt. Den försiktiga utvecklingen avstannade helt. Torka och matbrist förvärrade läget, och runt 850 000 eritreaner var efter kriget i behov av nödhjälp.

Sedan 1990-talet har Eritrea utvecklats till en av världens värsta förtryckarstater och landet har ibland kallats Afrikas Nordkorea. Yttrande-, organisations- och religionsfriheten är kraftigt begränsad. Det finns ingen pressfrihet och all media styrs av staten². PFDJ är enda tillåtna parti och dominerar alla samhällsfunktioner. Löften om flerpartistyre och allmänna val har aldrig infriats. Krav på demokrati, yttrandefrihet eller religiös frihet tolkas av regeringen som hot mot den nationella säkerheten. Öppen politisk opposition finns bara bland eritreaner i utlandet.

På flykt

Eritrea utmärker sig som ett av de länder i världen som skapat störst flyktingströmmar, trots att det inte befinner sig i krig och trots att befolkningen är relativt liten. Enligt FN-organet UNHCR beräknas mellan 3 000 och 5 000 eritreaner fly sitt land varje månad.

Till Sverige

Under de år som rapporten omfattar har antalet invandrare födda i Eritrea ökat kraftigt och de var under 2010-talet en av de största asylsökande grupperna i Sverige. En stor del av de asylsökande var ensamkommande barn. Sverige är det andra största mottagarlandet, efter Tyskland, av eritreaner inom EU.

INNEHÅLL

Om Stiftelsen The Global Village	3
Om rapporten	6
Förord	7
Om Eritrea	8
Så gjorde vi rapporten	11
Sammanfattning av rapporten	12
Kapitel 1 Demografi och boende	14
Svenskeritreaners levnadsförhållanden – första och andra generationen	16
Svenskeritreaner i Sverige	18
Vistelsetid i Sverige	24
Grund för bosättning	28
Medborgarskap	30
Valdeltagande	34
Hushållstyper	37
Civilstånd	39
Boende – olika upplåtelseformer	41
Boende – boarea	43
Kapitel 2 Utbildning	44
Många nyanlända svenskeritreaner med stora utmaningar	46
Betyg årskurs 6	47
Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	50
Behörighet till gymnasieskolans högskoleförberedande program	55
Intervju med <i>Khaled Abdu Mohammedsaid</i>	57
Examen efter gymnasiet – fyra år efter påbörjade studier	58
Den vuxna befolkningens utbildningsnivå	64
Den vuxna befolkningens utbildningsinriktning	67
Kapitel 3 Arbete och företagande	70
Färre arbetslösa men fler långtidsarbetslösa	72
Förvärvsarbetande i åldern 20-64 år	73
Anställda eller företagare?	76
Privat näringsliv eller offentlig sektor?	78
Branscher	82
Operativa företagsledare	84
Öppen arbetslöshet och arbetsmarknadspolitiska åtgärder	87
Intervju med <i>Semhar Gslasie</i>	91
Långtidsarbetslöshet	92
Kapitel 4 Inkomster och ekonomi	94
Fortfarande många ekonomiskt utsatta	96
Nettoinkomst	96
Medianinkomst	100
Inkomstslag	102
Personer helt utan inkomst eller ersättningar	108
Låg ekonomisk standard	111
Långvarigt låg ekonomisk standard	116
Långvarigt ekonomiskt bistånd	122
Låg inkomststandard	124
Andelen självförsörjande	126
Sammanfattning på engelska	130
Sammanfattning på tigrinska	132
Statistiska källor	134
Övriga källor och definitioner	135

Så gjorde vi rapporten

1

Rapporten innehåller en sammanställning av fakta från Statistikmyndigheten SCB. Stiftelsen The Global Village har låtit SCB ta fram statistik om de personer i Sverige som har sitt ursprung i Eritrea. I rapporten kallar vi dessa personer svenskeritreaner och med det menas personer folkbokförda i Sverige som antingen själva är födda i Eritrea eller som är födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea. Den förstnämnda gruppen kallar vi ibland Eritreafödda svenskeritreaner medan den andra gruppen benämns svenskfödda svenskeritreaner.

Stiftelsen The Global Village har låtit SCB ta fram statistik om de personer i Sverige som har sitt ursprung i Eritrea.

2

Statistiken från SCB har studerats noga och ett urval av intressanta data presenteras i denna rapport – i form av diagram och texter. Rapporten innehåller fyra kapitel med statistik och fakta inom följande områden:

- Demografi och boende
- Utbildning
- Arbete och företagande
- Inkomster och ekonomi

3

I rapporten redovisas fakta om gruppen svenskeritreaner – ibland även nedbruten på undergrupper – samt en jämförelsepopulation som består av samtliga individer i befolkningen i Sverige i relevant åldersgrupp. I vissa delar har statistik hämtats direkt från Statistiska centralbyråns tabelldatabas. Jämförelser görs där mellan exempelvis personer med svensk kontra utländsk bakgrund. Det förekommer även jämförelser helt baserade på födelseland. I samtliga fall har populationerna definierats tydligt i texten.

4

Det tar tid för SCB att samla in och sammanställa all statistik, varför det är omöjligt att ta fram helt dagsaktuella siffror. Statistiken i rapporten kommer huvudsakligen från 2018 eller 2019. Naturligtvis kan statistiken ha förändrats fram till våren 2022, då denna rapport publiceras. Men statistiken är oftast så tydlig att vi ändå bedömer att man ofta och approximativt kan tala om hur det ser ut i dag – även om siffrorna alltså har några år på nacken. Det är också intressant att studera utvecklingen över tid, och därför presenterar vi genomgående fakta från 2013 eller 2014 för att se utvecklingen de nästkommande fem-sex åren.

Rapporten skrevs och producerades våren 2022.

Svenskeritreaner

många nyanlända med utmaningar

Demografi

Svenskeritreaner är den näst största afrikanska invandrargruppen i Sverige efter svensksomalier och i slutet av år 2019 fanns knappt 60 100 folkbokförda personer med eritreanskt ursprung i Sverige, alltså antingen födda i Eritrea eller i Sverige med minst en Eritreafödd förälder.

Många svenskeritreaner – omkring 30 procent – är 15 år eller yngre. Bland dessa är ungefär två tredjedelar födda i Sverige och en tredjedel födda i Eritrea. I övriga åldrar dominerar personer födda i Eritrea.

Vistelsetid och grund för bosättning

I slutet av år 2018 hade 62 procent i den svenskeritreanska gruppen en kort vistelsetid, det vill säga under 5 år. 23 procent hade varit i Sverige 5–10 år och drygt 15 procent hade en längre vistelsetid i Sverige. Den genomsnittliga vistelsetiden var bland männen 6,2 år och bland kvinnorna 7,0 år.

Sedan år 2013 hade antalet svenskeritreaner ökat kraftigt. Framför allt var det många pojkar och unga män som hade flytt undan den auktoritära och militariserade regimen på grund av den obligatoriska värnplikten.

Drygt 70 procent av alla som har invandrat till Sverige från Eritrea och som år 2018 var folkbokförda i Sverige hade kommit hit som flyktingar.

Medborgarskap och valdeltagande

27 procent av de folkbokförda svenskeritreanerna hade ett svenskt medborgarskap år 2019. Fler kvinnor (32 procent) än män (24 procent) var svenska medborgare.

Valdeltagande används ofta som en indi-

kator på delaktighet i samhället. Vid det senaste riksdagsvalet, år 2018, låg det totala valdeltagandet i landet på 87 procent. Bland samtliga svenskeritreaner som var röstberättigade i valet 2018 röstade en hög andel, ungefär 79 procent. Det är en högre andel än bland landets samtliga röstberättigade med utländsk bakgrund (76 procent).

Boende

År 2019 bodde ungefär 17 procent av utrikesfödda svenskeritreaner i utsatta områden. Personer med Eritrea som födelseland var överrepresenterade i områdena Frösunda (Eskilstuna), Husby (Stockholm), Lagersberg (Eskilstuna) och Tjärna Ångar (Borlänge). Svenskeritreanerna bodde till största del (81 procent) i hyresrätter – att jämföra med 30 procent av hela den svenska befolkningen.

En förklaring till att svenskeritreanerna i så pass stor utsträckning bor i hyresrätter, är att gruppen till stor del är ny i landet men också att omkring hälften av svenskeritreanerna som bor i storstadsområdena Stockholm och Göteborg bor i ett utsatt område, där hyresrätt är den dominerande upplåtelseformen.

Svenskeritreanerna levde ofta trångbott. Den genomsnittliga bostadsstorleken är för svenskeritreaner omkring 20 kvadratmeter mindre än i befolkningen som helhet som hade 42 kvadratmeter per person.

Skolresultat bland barn och unga

Skolresultaten skiljer sig kraftigt mellan de inrikes födda svenskeritreanska eleverna och de som är födda i Eritrea. Dessa skillnader följer ofta med upp på gymnasiet, där svenskeritreanska gymnasieelever födda i Sverige presterar bättre än genomsnittet

medan elever födda i Eritrea i betydligt lägre utsträckning når målen jämfört med alla elever i Sverige.

Fyra år efter påbörjade studier hade drygt 78 procent av landets samtliga gymnasieelever och 62 procent av de svenskeritreanska gymnasieeleverna tagit sin examen.

Utbildning bland den vuxna befolkningen

Omkring 40 procent av de vuxna mellan 25 och 64 år har högst en förgymnasial utbildningsnivå, och omkring 16 procent av svenskeritreanerna hade år 2019 någon form av eftergymnasial utbildning.

De svenskeritreanska kvinnorna hade i genomsnitt en lägre utbildningsnivå än männen. Kvinnor generellt i Sverige har en högre utbildningsnivå än män men det gäller alltså inte gruppen svenskeritreaner.

Den vanligaste utbildningsinriktningen år 2019 bland svenskeritreaner var en allmän utbildning. Bland övriga utbildningsinriktningar var hälso- och sjukvård samt social omsorg vanligt bland svenskeritreaner.

Arbete och företagande

55 procent av alla svenskeritreaner i åldern 20-64 år förvärvsarbetade år 2018. En större andel (60 procent) av de svenskeritreanska männen än av de svenskeritreanska kvinnorna förvärvsarbetade (50 procent).

Andelen företagare bland svenskeritreanerna är väldigt låg: 98,7 procent var anställda och 1,3 procent var företagare.

Arbetslöshet

År 2018 var knappt 32 procent av alla svenskeritreaner arbetslösa. Andelen arbetslösa bland personer födda i Eritrea var betydligt högre än andelen bland personer som var födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea, 33 procent att jämföra med 5 procent.

Det finns tydliga samband mellan utbildningsnivå och arbetslöshet. Andelen arbetslösa svenskeritreaner var som högst i den grupp som hade högst en förgymna-

sial utbildning, 42 procent av dessa personer var arbetslösa.

Inkomster

Drygt 40 procent av svenskeritreanerna hade en nettoinkomst om upp till 200 000 kronor. Detta är en betydligt större andel än bland alla förvärvsarbetande i Sverige som helhet där 17 procent hade så pass låg nettoinkomst.

En genomsnittlig förvärvsarbetare i Sverige tjänar knappt 77 000 kronor mer per år än vad en genomsnittlig förvärvsarbetande svenskeritrean gör. Bland personer som var födda i Eritrea hade männen en avsevärt högre medianinkomst än kvinnorna, drygt 166 800 kronor att jämföra med 108 400 kronor.

Närmare hälften av svenskeritreanerna hade ekonomiskt bistånd (socialbidrag) år 2018, i hela befolkningen hade drygt 5 procent under det året en sådan inkomst.

Utsatt ekonomisk situation

Nästan hälften – 49 procent – av svenskeritreanerna hade låg ekonomisk standard år 2019. Det är en anmärkningsvärt hög andel och bekymmersamt för både individerna och för samhället.

Mellan åren 2013 och 2019 ökade andelen svenskeritreaner som hade låg ekonomisk standard med 11 procent.

Bland personer i hushållstypen ensamstående med barn var andelen som levde med låg ekonomisk standard knappt 72 procent. Även bland sammanboende med barn var andelen hög, 60 procent. Att barnhushållen är den hushållstyp där flest lever med låg disponibel inkomst innebär att oroväckande många barn bor i svensk-eritreanska hushåll med begränsade ekonomiska möjligheter.

År 2019 bodde 9,5 procent av samtliga svenskeritreaner i hushåll som långvarigt hade erhållit ekonomiskt bistånd. I hela befolkningen i Sverige var det mindre än 2 procent som fått socialbidrag under så lång tid.

Demografi och boende

Under 2000-talet har befolkningen i Sverige ökat snabbt. Vid årsskiftet 2019-2020 var Sveriges befolkning drygt 10,3 miljoner personer. På en kort tid från 2000-talets början har vi blivit 1,5 miljoner fler invånare, en ökning med drygt 16 procent. Fler personer har fötts än dött, men största bidraget till den svenska befolkningsökningen är att invandringen varit så mycket större än utvandringen.

Svenskeritreaaners levnadsförhållanden – första och andra generationen

För drygt tjugo år sedan, år 2000, var 14,5 procent av Sveriges befolkning personer med utländsk bakgrund ¹. Nitton år senare, år 2019, hade denna andel ökat

till 25,5 procent. Fokuserar vi enbart på utrikesfödda personer var 11,3 procent av befolkningen i Sverige år 2000 födda i ett annat land än Sverige. År 2019 hade denna andel växt till 19,6 procent.

Det bor alltså i dag närmare två miljoner utrikesfödda i Sverige. Men utrikesfödda är inte en homogen grupp. 56,6 procent av de utrikesfödda i Sverige är födda utanför Europa och en stor majoritet av den gruppen kommer ifrån den asiatiska (68,4 procent) och den afrikanska (20,2 procent) kontinenten.

Människor från Somalia, Eritrea och Etiopien utgör mer än hälften av den afrikanska gruppen (59,5 procent), medan personer från Syrien, Irak och Iran utgör mer än hälften av den asiatiska gruppen (53,4 procent).

Dessa sex länder utgör tillsammans nästan hälften (48,6 procent) av alla invånare födda utanför Europa och 27,5 procent av alla utrikes födda i Sverige. I siffrorna ovan inkluderas inte de barn som är födda i Sverige med en eller bägge föräldrar från länderna.

Genom tiderna har människor invandrat till Sverige från många olika delar av världen. Var invandrarna kommer ifrån har varierat mycket över tid och det finns en mängd olika förklaringar till varför människor väljer att flytta från sitt eget hemland till Sverige. Krig, våld, förföljelser och etniska eller religiösa konflikter i det egna landet är mycket viktiga förklaringar.

I dessa fall söker sig människor till Sverige för att uppleva trygghet och säkerhet. Andra skäl till att lämna det egna hemlandet och flytta till Sverige kan vara att man tror att det ska leda till ökade möjligheter vad gäller arbetsmarknad och ekonomi. Vissa flyttar också för att studera i ett nytt land.

När invandringen till ett land – från ett visst land eller en viss region/stad – pågått under en tid ökar också helt naturligt en annan typ av invandring, nämligen anhöriginvandringen. Det vill säga att människor flyttar till ett land där deras familjemedlemmar och släktingar redan bor.

Eritreaner har under en lång tid haft orsak att fly sitt land. Under befrielsekriget (1962–1991) begav sig hundratusentals till grannländer, främst Sudan, samt till Europa och USA. Landet blev självständigt 1993, efter ett drygt 30 år långt krig för frigörelse från Etiopien. Många återvände efter själv-

ständigheten 1993 men kriget mot Etiopien mellan åren 1998–2000 orsakade nya flyktingströmmar. Sedan dess har Eritrea utvecklats till en av världens hårdaste diktaturer.

2018 var 550 000 eritreaner registrerade som flyktingar i utlandet, enligt FN-organet UNHCR. Det motsvarar en tiondel av landets befolkning. UNHCR beräknar att mellan 3 000 och 5 000 eritreaner lämnar sitt land varje månad.

Eritreaner är den näst största afrikanska gruppen som bor i Sverige. De första eritreanerna kom till Sverige under 1980-talet. Under åren 2000 till 2008 invandrade årligen cirka 1 000 eritreaner per år till Sverige, men sedan år 2013 har antalet ökat kraftigt. Framför allt är det många pojkar och unga män som flyr undan den auktori-

tära och militariserade regimen på grund av den obligatoriska värnplikten.

I det här inledande kapitlet ger vi grundläggande fakta om personer med eritreanskt ursprung i Sverige. Det fokuseras på demografi och boende och vi beskriver i texten hur den svenskeritreanska populationen ser ut vad gäller bland annat ålder, medborgarskap och vistelsetid i Sverige.

Boendesituationen beskrivs genom att bland annat titta på olika hushållstyper och vilken typ av upplåtelseform som är vanligast.

I de allra flesta fall jämförs statistik för personer med eritreanskt ursprung med hela den befolkning som finns i Sverige – detta för att ge en bild av hur den studerade gruppen förhåller sig till befolkningen i stort.

Eritreaner är den näst största afrikanska gruppen som bor i Sverige. De första eritreanerna kom till Sverige under 1980-talet. Under åren 2000 till 2008 invandrade årligen **cirka 1 000 eritreaner** per år till Sverige, men sedan år 2013 har antalet ökat kraftigt.

Svenskeritreaner i Sverige

Vi börjar med att beskriva demografin för de personer som bor i Sverige och är folkbokförda här och som har ett eritreanskt ursprung. Demografi är vetenskapen om befolkningens fördelning, storlek och sammansättning.

Den kan se olika ut beroende på avgränsning av denna befolkning – sett till bland annat ålder, kön och födelseland ². Svenskeritreaner är den näst största afrikanska invandrargruppen i Sverige efter svensk-somalier och i slutet av 2019 fanns knappt 60 100 folkbokförda personer med eritreanskt ursprung i Sverige. Det handlar om personer som antingen själva är födda i Eritrea eller som är födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea. I denna rapport

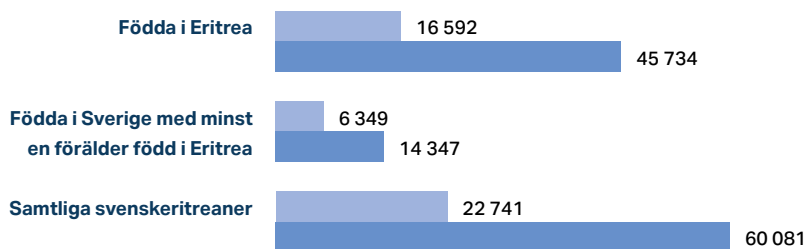
kallar vi dem framöver för svenskeritreaner, oavsett var de är födda.

Andra stora invandrargrupper från Afrika är somalier med drygt 110 000 invånare i Sverige och etiopier som är knappt 35 300 personer.

Antalet personer med eritreanskt ursprung som var folkbokförda i Sverige hade mellan 2013 och 2019 nästan tredubblats, från 22 744 till 60 082 personer. Antalet svenskeritreaner som var födda i Sverige hade samtidigt fördubblats, från 6 149 till 14 347 personer, men dessa utgjorde fortfarande totalt sett en mindre del av alla svenskeritreaner. Den större gruppen, de som var födda i Eritrea, ökade från 16 592 till 45 734 personer i Sverige.

DIAGRAM 1 | ANTAL SVENSKERITREANER I SVERIGE 2013 OCH 2019

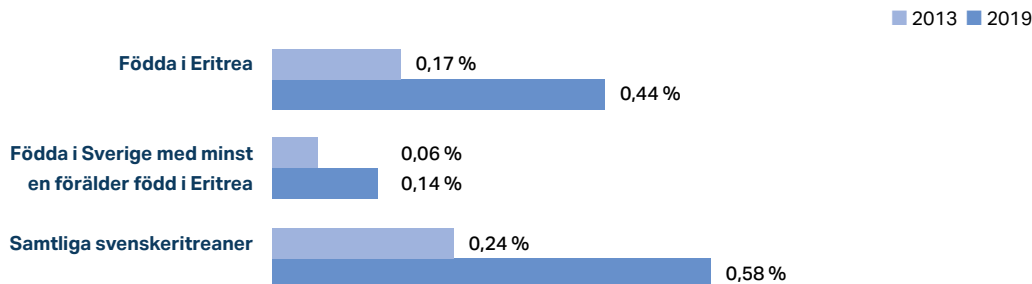
■ 2013 ■ 2019

Vi kan också räkna om de absoluta befolkningstalen i diagram 1 till andelar i procent av hela den svenska befolkningen (drygt 10,3 miljoner invånare år 2019). Denna procentuella fördelning beskrivs i diagram 2. Där ser vi att svenskeritreaner år 2019 utgjorde 0,58 procent av den totala befolkningen i Sverige – en ökning från 0,24 procent sex år tidigare. Totalt sett är alltså andelen eritreaner i Sverige liten, men lång-

re fram i rapporten kommer vi att visa att andelarna är högre i utsatta områden i Sverige. Svenskeritreaner födda i Sverige är både antals- och andelsmässigt en liten grupp där de allra flesta är under 15 år.

Födda i Eritrea utgjorde 0,44 procent av Sveriges totala befolkning år 2019 och födda i Sverige med förälder född i Eritrea utgjorde 0,14 procent av befolkningen totalt.

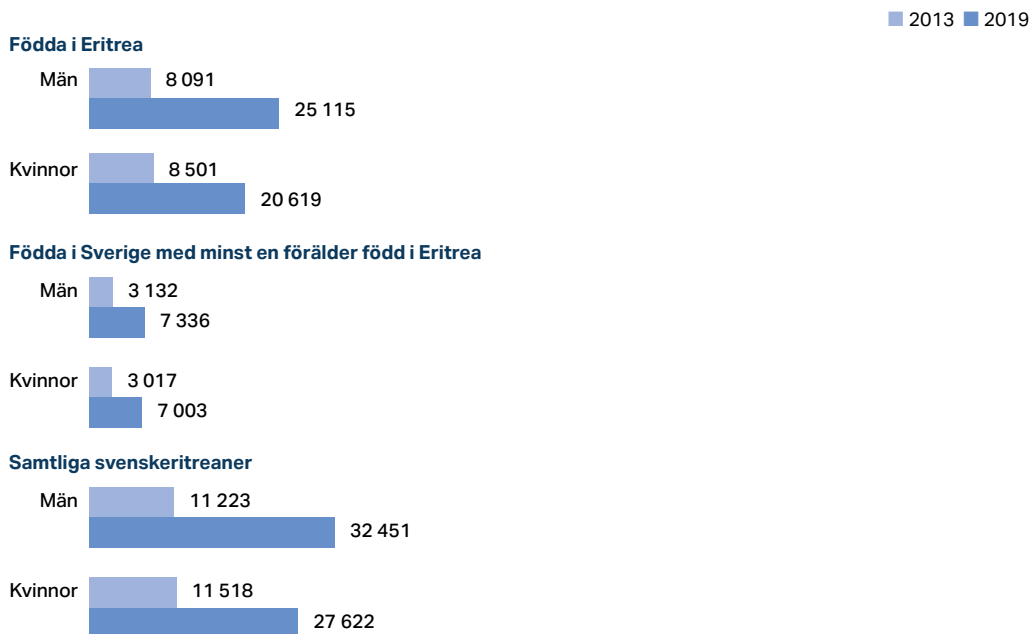
DIAGRAM 2 | ANDEL SVENSKERITREANER AV HELA BEFOLKNINGEN I SVERIGE 2013 OCH 2019

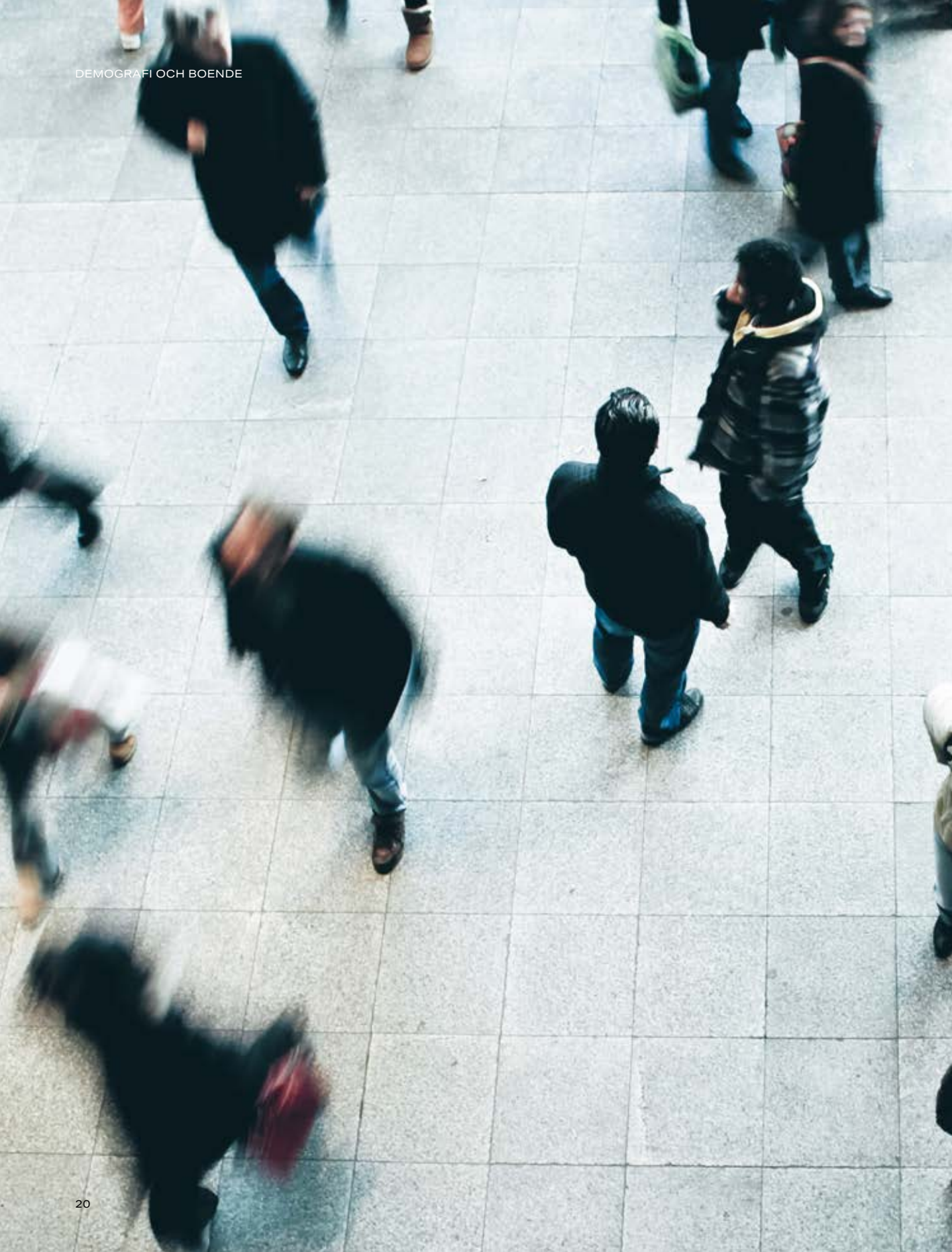
Fördelningen mellan män och kvinnor är ofta ojämn bland personer som invandrar till Sverige. Män och kvinnor kan ha olika skäl att lämna sina hemländer och kan komma till sina nya hemländer vid olika tidpunkter.

Generellt har något fler män än kvinnor både invandrat till och utvandrat från Sverige. 40 procent av de asylsökande var exempelvis kvinnor år 2019. Detta skiljer sig åt vad gäller ursprungsland och vi kommer att fördjupa oss i dessa skillnader med fokus

på svenskeritreaner längre fram i rapporten.

I gruppen svenskeritreaner fanns det år 2019 fler män än kvinnor, och skillnaden handlar till största del om personer födda i Eritrea. Som beskrivs i diagram 3 var de svenskeritreanska kvinnorna något fler år 2013 medan männen var betydligt fler år 2019. Sammanfattningsvis var 54 procent av samtliga svenskeritreaner män och 46 procent kvinnor år 2019.

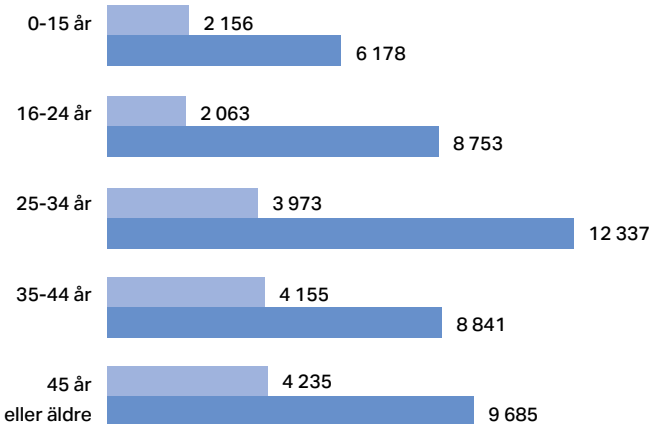
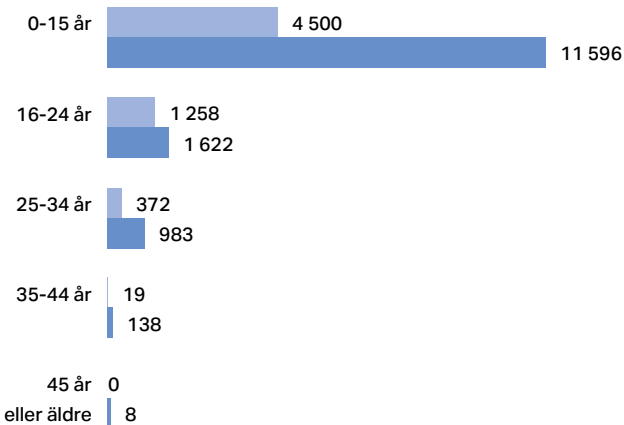
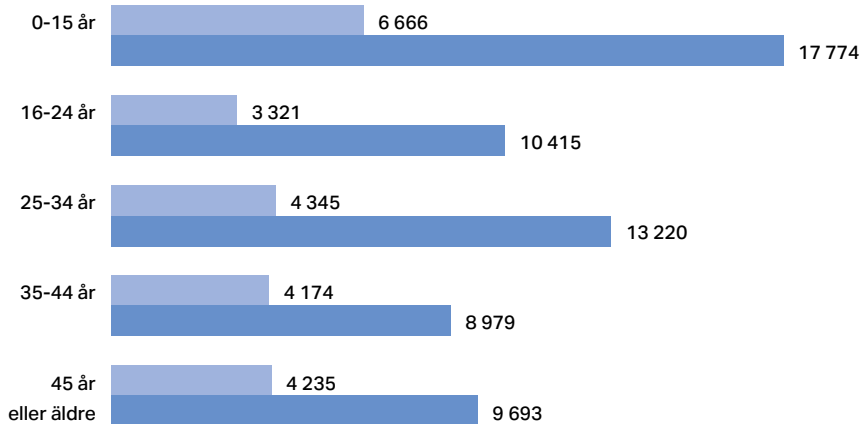
DIAGRAM 3 | ANTAL SVENSKERITREANER – KVINNOR OCH MÄN – I SVERIGE 2013 OCH 2019

Antalet personer med eritreanskt ursprung som var folkbokförda i Sverige hade mellan 2013 och 2019 nästan tredubblats, från 22 744 till **60 082 personer**.

DIAGRAM 4 | ANTAL SVENSKERITREANER – I OLIKA ÅLDERSKATEGORIER – I SVERIGE 2013 OCH 2019

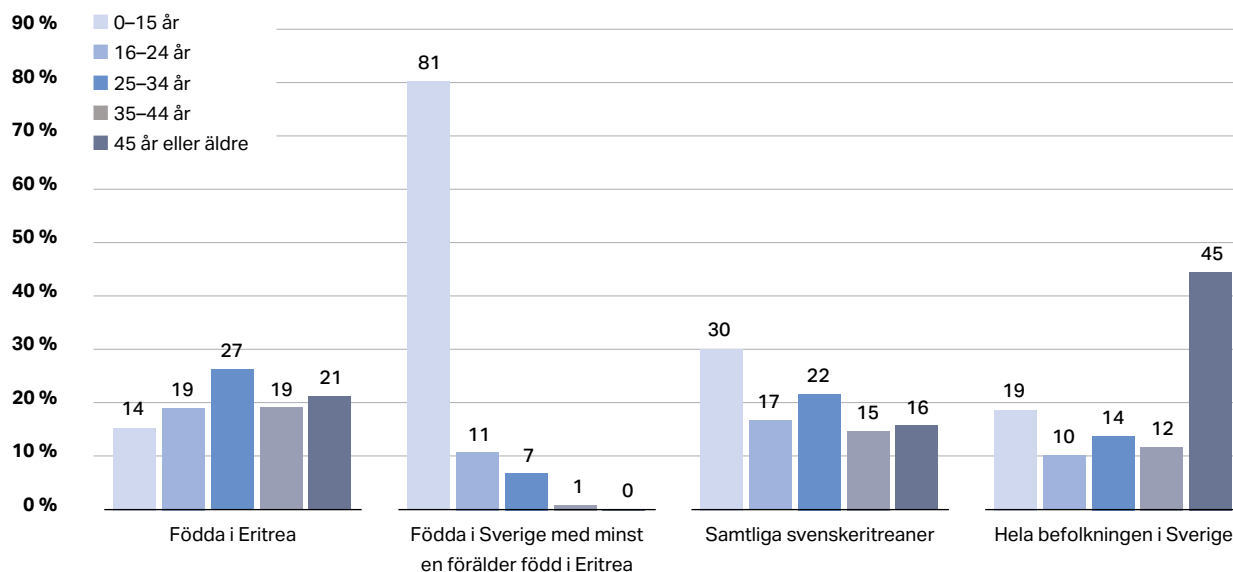
■ 2013 ■ 2019

Födda i Eritrea**Födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea****Samtliga svenskeritreaner**

Många svenskeritreaner var 15 år eller yngre. Bland dessa var ungefär två tredjedelar födda i Sverige och en tredjedel född i Eritrea. I övriga åldrar dominerar personer födda i Eritrea.

I diagram 4 ser vi också att ökningen av antal personer i Sverige som var födda i Eritrea var stor i alla åldrar vilket innebär att det finns många relativt nyanlända personer i Sverige med bakgrund i Eritrea både i skolålder och bland vuxna i olika åldrar.

DIAGRAM 5 | ANDEL SVENSKERITREANER OCH HELA BEFOLKNINGEN I SVERIGE UPPDELAT I OLIKA ÅLDERSKATEGORIER, 2019

Procentuellt sett är en större andel i hela befolkningen i Sverige 45 år eller äldre än i många grupper med ursprung i andra länder.

Fler människor har flytt undan oroligheter under senare år och bosatt sig i Sverige och i den mån dessa har bildat familj i Sverige är dessa barn ännu relativt unga. Det här gäller också svenskeritreaner. I hela befolkningen var 45 procent 45 år eller äldre medan bara 16 procent av alla svenskeritreaner tillhörde denna, i sammanställningen äldsta, grupp. 47 procent av svenskeritreaner och 29 procent i hela befolkningen var under 25 år. Det är i diagram 5 tydligt att förskjutningen mot yngre åldrar fanns bland alla svensk-eritreaner men var särskilt utmärkande bland de Sverige-födda.

Vid den fortsatta läsningen av rapporten är det viktigt att minnas det vi inledningsvis har beskrivit: många svenskeritreaner är unga, särskilt bland dem som är födda i Sverige. Där det finns särdrag mellan gruppen svenskeritreaner i jämförelse med hela befolkningen i Sverige så behöver inte dessa särdrag enbart bero på personernas ursprung – det kan också vara en fråga om ålder.

Det här kommer att bli tydligt längre fram när vi exempelvis tittar på inkomster och ekonomisk situation där unga personer av naturliga skäl ännu inte har hunnit etablera sig på arbetsmarknaden.

Vistelsetid i Sverige

Vi fortsätter nu med att titta på de personer som är födda i Eritrea och som är folkbokförda i Sverige. I det här avsnittet studerar vi hur länge personerna har varit i landet, vilket är viktig kunskap för analyser längre fram i rapporten.

Ibland kan skillnader mellan svenskeritreanska personer och hela befolkningen i Sverige förklaras av vistelsetiden i landet snarare än härkomst. Diagram 6 beskriver andel svenskeritreaner efter vistelsetid uppdelat i olika tidsintervall. År 2013 hade omkring 54 procent av de utrikesfödda svenskeritreanerna bott i Sverige i mindre än fem år. 19 procent hade bott i Sverige 5–10 år och resterande 27 procent hade en vistelsetid som var längre än 10 år.

I slutet av 2018, alltså fem år senare, hade 62 procent en kort vistelsetid, det vill säga

under 5 år. 23 procent hade varit i Sverige 5–10 år och drygt 15 procent hade en längre vistelsetid i Sverige. Det är tydligt att det hade invandrat många svenskeritreaner till Sverige mellan 2013 och 2018 och att dessa utgjorde en majoritet av den svenskeritreanska befolkningen.

Eftersom det är en andel som visas innebär det att om det tillkommer många nyanlända så som har varit fallet bland svenskeritreaner kan andelar minska trots att antalet personer ökar. Det här förklarar minskningen av andelar svenskeritreaner som har varit här mer än 20 år. Andelsmässigt hade den gruppen minskat från knappt 20 till närmare 9 procent, men antalsmässigt hade gruppen ökat från omkring 500 till 1 300 personer.

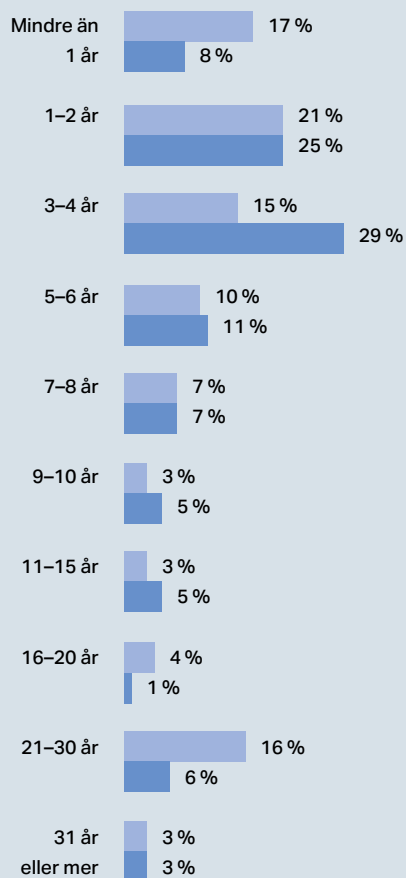
Den här förskjutningen mot kortare vistelsetid kan också beskrivas genom en ungefärlig beräkning av en genomsnittlig vistelsetid. I den statistik som vi har använt har vistelsetiden i Sverige presenterats i olika tidsintervall (se diagram 6). Genom att utgå från dessa tidsintervall kan man räkna ut ett

medelvärde på denna vistelsetid³. Den genomsnittliga vistelsetiden för utrikesfödda svenskeritreaner i landet presenteras i diagram 7. Vi ser där att vistelsetiden för utrikesfödda svenskeritreaner i Sverige hade minskat mellan år 2013 och år 2018, från i genomsnitt 8,7 år till 6,6 år.

DIAGRAM 6 | UTRIKES FÖDDA SVENSKERITREANER I SVERIGE – HUR LÄNGE HAR DE VARIT I SVERIGE?

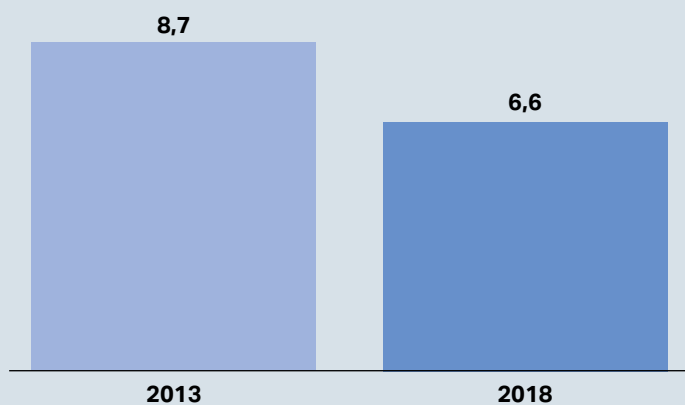
JÄMFÖRELSE MELLAN 2013 OCH 2018

■ 2013 ■ 2018

DIAGRAM 7 | GENOMSNITTLIG VISTELSETID I SVERIGE (ANTAL ÅR) FÖR

UTRIKES FÖDDA SVENSKERITREANER – JÄMFÖRELSE MELLAN 2013 OCH 2018

■ 2013 ■ 2018

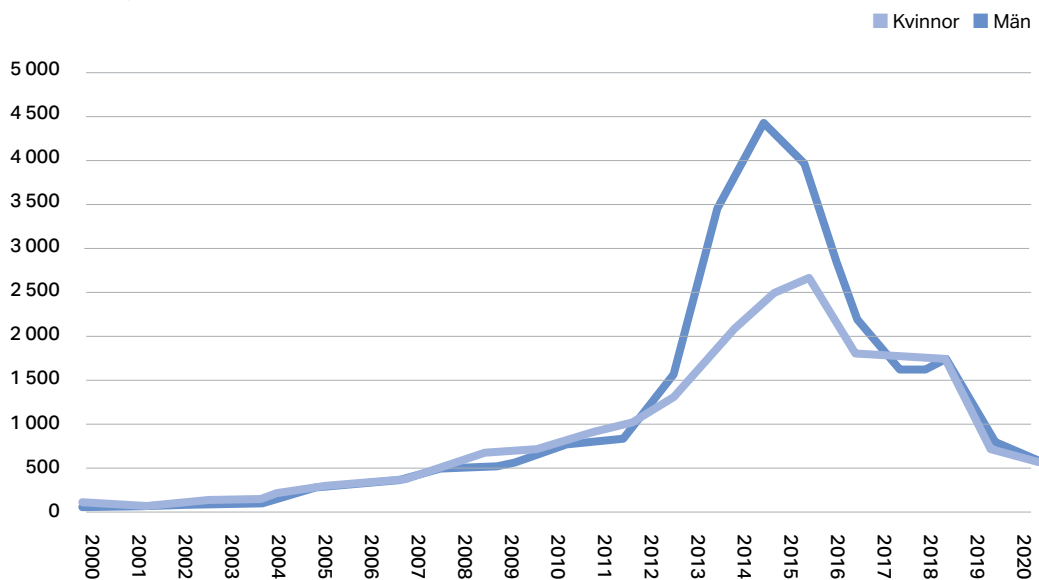

Innan vi lämnar vistelsetid och går vidare till andra analyser är det intressant att undersöka om den genomsnittliga vistelsetiden i Sverige skiljer sig mellan kvinnor och män.

År 2013 hade en kvinna som var född i Eritrea varit i Sverige i genomsnitt 8,2 år och en man 9,1 år. Kvinnorna hade vid den tidpunkten alltså en något kortare vistelsetid. Som vi såg hade vistelsetiden därefter minskat till följd av ökad invandring från Eritrea vilket ledde till en kortare genomsnittlig vistelsetid bland männen, 6,2 år, jämfört med kvinnorna, 7,0 år.

Mycket av det som vi har beskrivit kring andelar och vistelsetider blir mer tydligt när vi ser antalet invandrade kvinnor och män från Eritrea per år. Den högre andelen män under åren 2013 till 2018 förklarar de förskjutningar som skett mot en högre andel män och pojkar med kortare vistelsetid. Som mest under ett år kom 4 418 män år 2015 men även år 2016 kom ett stort antal, 3 906, män till Sverige från Eritrea. Antalet kvinnor var år 2015 färre, 2 420. Under perioderna före 2013 och efter 2018 var könsfördelningen bland invandrade från Eritrea mer jämn.

DIAGRAM 8 | ANTAL INVANDRADE PERSONER FÖDDA I ERITREA, KVINNOR OCH MÄN, ÅR 2000–2020

Åsikterna som uttrycks i intervjuerna är de intervjuades egna.

Khaled Abdu Mohammedsaid:

»Vi accepterar vad som egentligen inte är acceptabelt«

Khaled Abdu Mohammedsaid var 30 år när han kom till i Sverige år 2003. I dag nästan 20 år senare arbetar han som vd för Harmony media, en nyhetssajt som rapporterar om svenska nyheter på tigrinska. Deras dagliga nyhetssändningar i webb-TV ses av över 20 000 titlare varje dag.

En stor andel av svenskeritreanerna tillika nyhetssajtens besökare är relativt nyanlända i Sverige. Drygt 60 procent av gruppen har en kort vistelsetid i Sverige, det vill säga under fem år.

– Svenskeritreaner är en tude-lad grupp. Många flydde etiopiska styrkor då Eritrea låg i krig med Etiopien för över 30 år sedan och är i dag ganska integrerade i det svenska samhället. Men den andra gruppen, som kommit till Sverige under de senaste åren, har

helt andra primära behov än att integrera sig, säger han.

Khaled Abdu Mohammedsaid har intervjuat fler än 300 nyan-lända eritreaner som berättat att deras prioritet är rehabilitering efter upplevt hemska saker under sin flykt från Etiopien till Sverige.

En stor andel – 17 procent – av svenskeritreanerna bor i utsatta områden, exempelvis Fröslunda och Lagersberg i Eskilstuna, Husby i Stockholm och Tjärna Ångar i Borlänge. Khaled Abdu Mohammedsaid bor själv i Stockholms-förorten Botkyrka och menar att många människor faktiskt vill bo i dessa områden på grund av kulturella och religiösa skäl.

– De ekonomiska svårigheter som gruppen ofta har leder till att det blir naturligt att de bosätter sig i utsatta områden. Men det kan också innebära trygghet att vara nära andra landsmän av både

kulturella och religiösa faktorer, säger han.

Svenskeritreanerna bostadsyta ligger i genomsnitt på i snitt drygt 20 kvadratmeter per person, vilket är hälften så mycket som för en genomsnittlig person i Sverige. Att många svenskeritreaner i genomsnitt bor mer trångt och i utsatta områden än befolkningen i stort beror bland annat på att de i större utsträckning nöjer sig med de sämre villkoren, menar Khaled Abdu Mohammedsaid.

– De accepterar situationen eftersom de jämför med livet de levde i hemlandet. Konsekvensen blir att vi nöjer oss med eritreanska villkor i Sverige och accepterar vad som egentligen inte är acceptabelt, säger han.

Grund för bosättning

Grund för bosättning är det begrepp som används då man statistiskt eller demografiskt vill studera och beskriva orsaker till att människor utvandrar från sitt hemland och bosätter sig i Sverige. I det här avsnittet kommer vi ur ett statistiskt perspektiv närmare att granska vilka grunder de utrikesfödda svenskeritreanerna har för bosättning i landet.

Det vanligaste skälet till att bosätta sig i Sverige är att man flyr från sitt hemland och därmed har det som kallas skyddsbehov. Drygt 70 procent av alla som har invandrat till Sverige från Eritrea och som 2018 var folkbokförda i Sverige hade kommit hit som flyktingar. En annan vanlig grund var att flytta till Sverige som anhöriginvandrare – det vill säga att man redan har familjemedlemmar i Sverige och ansluter till dem genom flytten hit. Det är en betydligt högre andel av dessa anhöriginvandrare som ansluter till någon eller några personer som kommit till Sverige som flyktingar (2018: 20 procent) än

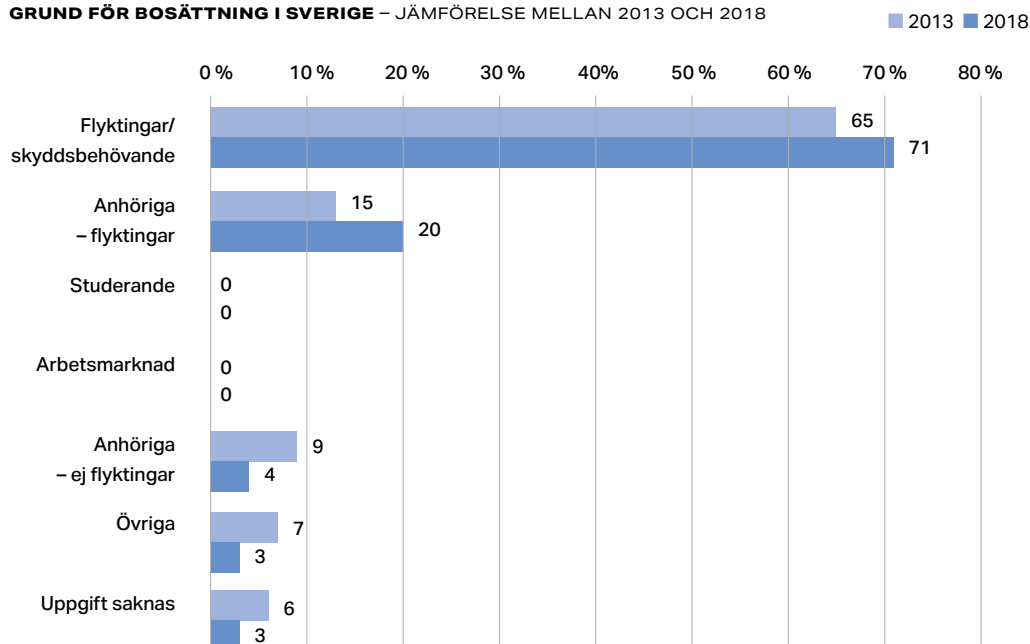
som flyttar till Sverige för att ansluta som anhörig till icke-flyktingar (2018: 4 procent).

Diagram 10 visar utrikesfödda svenskeritreaners grund för bosättning i Sverige år 2013 och år 2018. Som tidigare beskrivits hade en stor del av de svenskeritreaner som fanns i Sverige år 2018 en kort vistelsetid och vi kan se att andelen som kom som flyktingar och skyddsbehövande liksom de som kom som var anhöriga till flyktingar hade ökat mellan åren. Övriga skäl för bosättning var oförändrade eller hade minskat.

Det var ytterst få invandrare från Eritrea som hade studier eller arbetsmarknad som grund för bosättning. Där fanns ingen skillnad mellan åren och andelarna ligger kring 0,1 procent.

Observera att diagram 9 återigen endast omfattar de svenskeritreaner som själva är födda i Eritrea – de vi kallar utrikesfödda. Det är bara den gruppen vi diskuterar då vi talar om grund för bosättning.

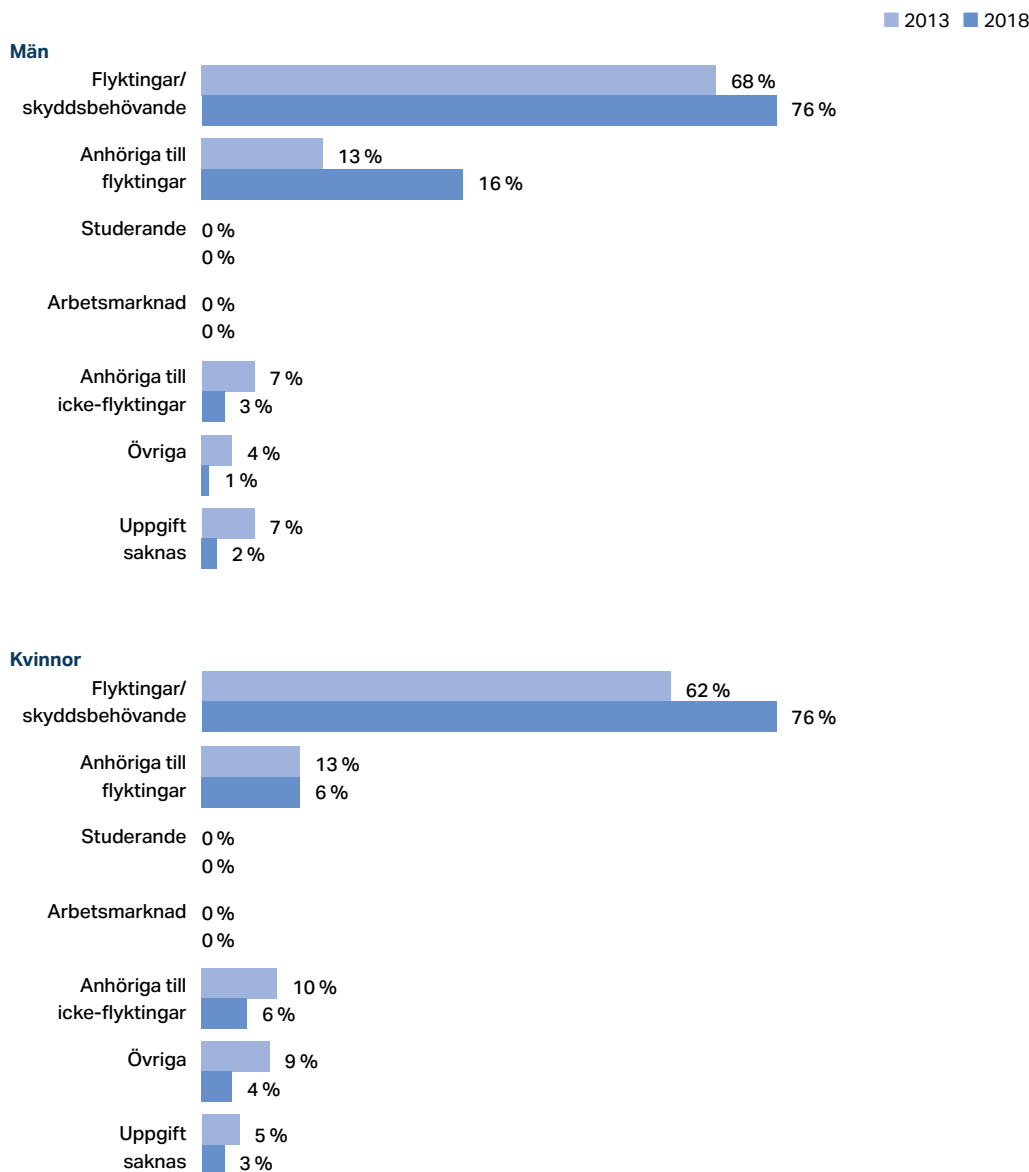
DIAGRAM 9 | ANDEL UTRIKES FÖDDA SVENSKERITREANER MED OLIKA GRUND FÖR BOSÄTTNING I SVERIGE – JÄMFÖRELSE MELLAN 2013 OCH 2018

En analys av män och kvinnor var för sig visar att grund för bosättning skiljer sig åt mellan könen. Bland männen var år 2018 drygt tre fjärdedelar av utrikesfödda svenskeritreanska män flyktingar eller skyddsbehövande och ytterligare 16 procent hade kommit som anhöriga till flykting-

ar. Bland kvinnorna kom färre, drygt 63 procent, som skyddsbehövande flyktingar och närmare en fjärdedel som anhöriga till flyktingar. Framför allt bland kvinnorna fanns en stor ökning av anhöriga till flyktingar mellan 2013 och 2018.

DIAGRAM 10 | ANDEL UTRIKES FÖDDA SVENSKERITREANER – KVINNOR OCH MÄN
– MED OLIKA GRUND FÖR BOSÄTTNING I SVERIGE. JÄMFÖRELSE MELLAN 2013 OCH 2018

Medborgarskap

Hittills har vi granskat de svenskeritreaner som var folkbokförda i Sverige. I slutet av 2019 rörde sig detta om knappt 60 100 personer. Men att vara folkbokförd i Sverige är inte detsamma som att man är svensk medborgare. Man kan vara svensk medborgare samtidigt som man bor utomlands, men man kan också bo i Sverige, det vill säga vara folkbokförd här, samtidigt som man är medborgare i annat land.

Alla personer som är folkbokförda i Sverige, oavsett medborgarskap, har tilldelats ett personnummer. För att som utrikesfödd bli svensk medborgare måste man ansöka om medborgarskap genom det svenska Migrationsverket. För att godkännas för medborgarskap måste man uppfylla vissa lagstadgade krav.

Det finns i Sverige också personer som nyligen har invandrat eller sökt asyl och som ännu inte har fått uppehållstillstånd eller folkbokförts. Dessa personer räknas aldrig in i statistiken och ingår därför inte heller

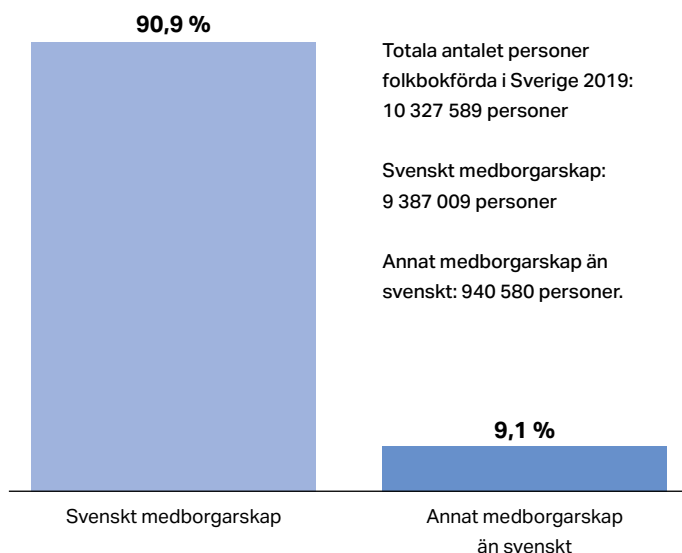
i denna rapport. Hur många människor som finns i Sverige utan att vara folkbokförda är inte känt, men vi vet att omkring 750 personer från Eritrea sökte asyl i Sverige 2019⁴. Det finns alltså fler eritreaner i Sverige än de som omfattas av rapporten, men vi vet inte exakt hur många de är.

Att ha ett medborgarskap är en viktig aspekt inom samhället, och en grund för den svenska demokratin. Det är ett rättsligt avtal som definierar förhållandet mellan individen och staten, och fastställer rättigheter och skyldigheter (Migrationsverket 2021). Det är alltså viktigt att få ett medborgarskap för att i juridisk mening få tillgång till alla delar av det svenska samhället.

Om man studerar hela befolkningen i Sverige, vilken utgörs av cirka 10,3 miljoner personer, har nästan 91 procent av dessa personer (2019), folkbokförda i Sverige, också svenskt medborgarskap (se diagram 11). Drygt 9 procent är medborgare i annat land än Sverige.

DIAGRAM 11 | MEDBORGARSKAP HOS SAMTLIGA PERSONER

FOLKBOKFÖRDA I SVERIGE (10 327 589) 2019

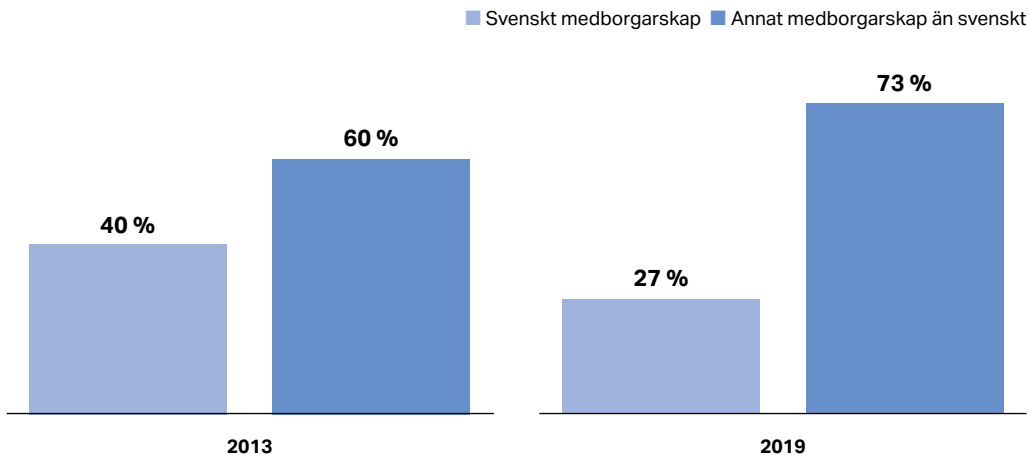

Bland svenskeritreaner hade år 2019 drygt 72 procent av de folkbokförda ett annat medborgarskap än ett svenskt. Den statistik om medborgarskap som beskrivs i diagram 12 och 13 omfattar endast personer som är födda i Eritrea – de svenskeritreaner

som är födda i Sverige ingår alltså inte i analyserna eller diagrammen.

I diagram 12 ser vi att andelen utrikesfödda svenskeritreaner med svenskt medborgarskap minskade från 40 till 27 procent mellan år 2013 och år 2019.

DIAGRAM 12 | MEDBORGARSKAP HOS PERSONER FÖDDA I ERITREA OCH FOLKBOKFÖRDA I SVERIGE
– **ANDEL PERSONER** 2013 RESPEKTIVE 2019

Som vi visade i föregående avsnitt, hade en stor andel av svenskeritreanerna kommit till Sverige under åren kring flyktingkrisen och har relativt kort vistelsetid. Det finns många svenskeritreaner som därför ännu inte har haft möjlighet att ansöka om, och få ett svenskt medborgarskap.

Detta blir än mer tydligt när vi tittar på faktiskt antal svenskeritreaner födda i Eritrea med svenskt medborgarskap.

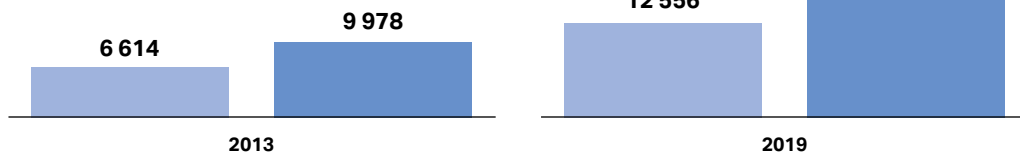
Trots att andelen minskade så som vi såg i diagram 12, i det närmaste fördubblades det faktiska antalet mellan 2013 och 2019.

DIAGRAM 13 | MEDBORGARSKAP HOS PERSONER FÖDDA I ERITREA OCH FOLKBOKFÖRDA I SVERIGE
– ANTAL PERSONER 2013 RESPEKTIVE 2019

■ Svenskt medborgarskap ■ Annat medborgarskap än svenskt

Totala antal personer
födda i Eritrea och folk-
bokförda i Sverige

2013: 16 592 personer
2019: 45 734 personer

Också här är det tydligt att skillnaderna mellan könen bland de nyanlända påverkar andelen män och kvinnor med svenskt medborgarskap.

År 2013 fanns ingen skillnad mellan könen vad gäller andelen med svenskt medborgarskap. År 2019 däremot hade 24

procent av männen och 32 procent av kvinnorna ett svenskt medborgarskap.

Andelen svenskeritreaner födda i Eritrea med svenskt medborgarskap var sammanfattningsvis relativt låg till följd av den stora andelen nyanlända i gruppen.

27%

27 procent av svenskeritreanerna hade 2019 svenskt medborgarskap. 2013 var andelen 40 procent.

Valdeltagande

Ofta används valdeltagandet som en indikator på delaktigheten i samhällsutvecklingen. Ett högt valdeltagande indikerar ett politiskt engagemang hos befolkningen medan ett lågt valdeltagande i vissa sammanhang kan signalera utanförskap.

I dagens Sverige gäller att valdeltagandet är klart lägre bland personer med utländsk bakgrund än bland dem med svensk bakgrund. Samtidigt ska vi betänka att valdeltagandet över lag är högt i Sverige, och i de flesta invandrargrupper når man upp till nivåer på valdeltagande som överträffar det vi ser i många andra länder.

För att vara röstberättigad i riksdagsvalet måste man vara svensk medborgare.

Det totala valdeltagandet i Sverige låg

i riksdagsvalet i september 2018 på 87 procent.

Bland samtliga svenskeritrearer som var röstberättigade i valet 2018 röstade en högre andel, ungefär 79 procent. Det är en högre andel än bland landets samtliga röstberättigade med utländsk bakgrund (76 procent). Man kan också se att valdeltagandet var än högre bland de Sverigefödda eritreanerna med minst en Eritreafödd förälder (85,1 procent) än bland de personer som var födda i Eritrea (77,4 procent).

Det är mycket positivt att den grupp svenskeritrearer som hade svenskt medborgarskap och som var röstberättigade år 2018 hade ett så högt valdeltagande.

DIAGRAM 14 | VALDELTAAGANDET I RIKSDAGSVALET 2018

– ANDEL SOM RÖSTADE AV DE RÖSTBERÄTTIGADE I OLIKA GRUPPER

Alla röstberättigade i Sverige

Svensk bakgrund (födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige)

Utländsk bakgrund (utrikes födda + inrikes födda med två utrikes födda föräldrar)

Födda i Eritrea

Födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea

Samtliga svenskeritrearer

Anmärkning: Man kan räkna ut valdeltagande på lite olika sätt, och staplarna i diagram 14 avseende hela befolkningen i Sverige kontra svenskeritrearerna har något olika beräkningsgrunder. Skillnaderna är dock så små att det inte förändrar bilden eller analysen av valdeltagandet.

Hur ser då valdeltagandet ut bland svenskeritreanska män och kvinnor? Diagram 15 visar valdeltagandet uppdelat på kön i riksdagsvalet 2018.

Det fanns vissa skillnader i valdeltagande mellan svenskeritreanska män och kvinnor. Bland personer födda i Eritrea var skillnaderna mindre, men kvinnorna röstade i högre utsträckning än männen. I gruppen röstade drygt 78 procent av kvinnorna och drygt 76 procent av männen i riksdagsvalet 2018. Bland svenskeritreaner födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea var valdeltagandet bland kvinnor 89 procent medan valdeltagandet bland männen var något lägre, närmare 82 procent.

Om vi tittar på svenskeritreanska män respektive kvinnor oavsett födelseland, var det en något större andel bland kvinnorna (80 procent) än bland männen (77 procent) som röstade i det förra riksdagsvalet.

Sammanfattningsvis var det något vanligare att svenskeritreanska kvinnor röstade i föregående riksdagsval och att kvinnor som var födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea var den mest röstbenägna gruppen sett till svenskeritreanernas interna sammansättning. Män födda i Eritrea var samtidigt minst benägna att rösta i gruppen svenskeritreaner.

DIAGRAM 15 | VALDELTAAGANDE I RIKSDAGSVALET 2018 – KVINNOR OCH MÄN

– ANDEL SOM RÖSTADE AV DE RÖSTBERÄTTIGADE

Kvinnor

Samtliga svenskeritreaner

Födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea

Födda i Eritrea

Män

Samtliga svenskeritreaner

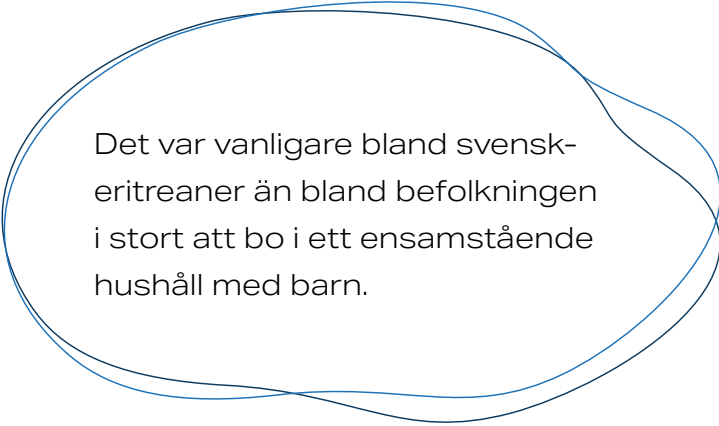
Födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea

Födda i Eritrea

Det var vanligare bland svenskeritrearer än bland befolkningen i stort att bo i ett ensamstående hushåll med barn.

Hushållstyper

I det följande avsnittet kommer vi att titta närmare på hur svenskeritrearers boendesituation ser ut i Sverige och hur de svenskeritreanska hushållen generellt ser ut. I de första avsnitten i detta kapitel har vi studerat svenskeritrearer relativt separat, ofta med särskilt fokus på utrikesfödda svenskeritrearer som kommit till Sverige. Vi kommer nu i stället se till gruppen svenskeritrearer i sin helhet, med undergrupperna inrikes födda och utrikes födda, och i de flesta fall analysera dessa i jämförelse med hela befolkningen i Sverige.

Hela svenska folket, det vill säga Sveriges samlade befolkning, uppgick den 31 december 2019 till 10,3 miljoner personer. I detta ingår, som tidigare beskrivits, både svenska och utländska medborgare som är folkbokförda i landet. Asylsökande ingår inte. Vid samma tillfälle fanns det drygt 4,7 miljoner hushåll i landet, vilket innebär att

det i genomsnitt bodde 2,19 personer per hushåll.

Om vi tittar på vilken typ av hushåll detta var finner man att de fördelade sig på följande sätt:

→ **39,8 procent** av hushållen består av en ensamstående utan barn

→ **7,1 procent** består av en ensamstående med barn

→ **24,0 procent** består av sammanboende utan barn

→ **22,2 procent** består av sammanboende med barn

→ **6,8 procent** av hushållen är "övriga hushåll" ⁵

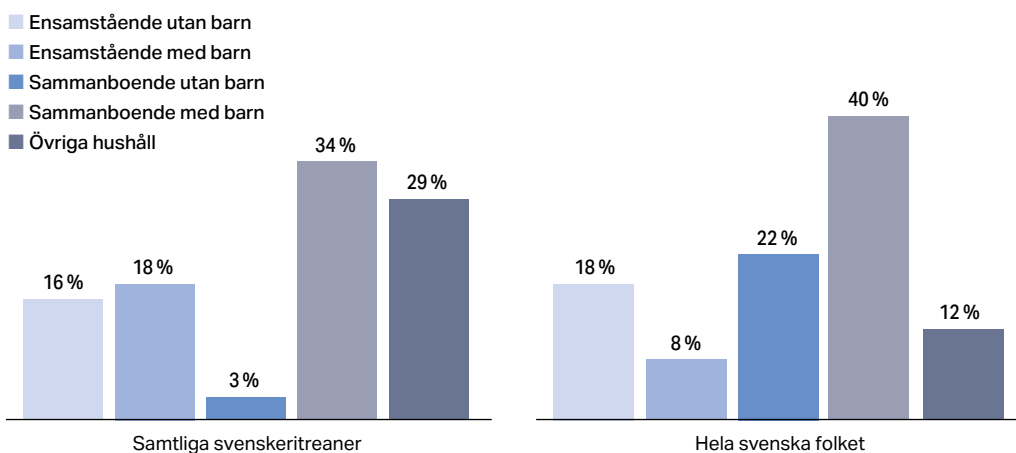
När vi studerar boende är det också viktigt att påpeka att de invandrade grupperna i Sverige inte är jämnt utspridda över landet

– geografiskt sett – utan kraftigt överrepresenterade i landets utsatta områden ⁶. År 2019 bodde ungefär 17 procent av utrikesfödda svenskeritrearer i utsatta områden ⁷. Personer med Eritrea som födelseland var överrepresenterade i områdena Fröslunda (Eskilstuna), Husby (Stockholm), Lagersberg (Eskilstuna) och Tjärna Ångar (Borlänge) ⁸.

Vi tittar nu på hur befolkningen fördelar

sig mellan de olika hushållstyperna. Diagram 16 illustrerar andelen som bor i olika typer av hushåll både bland samtliga svenskeritrearer och bland hela svenska folket. Samtliga svenskeritrearer uppgick år 2019 som vi tidigare har beskrivit till ungefär 60 100 personer. Landets totala befolkning uppgick samtidigt till drygt 10,3 miljoner personer.

DIAGRAM 16 | ANDEL PERSONER SOM BOR I OLIKA TYPER AV HUSHÅLL 2019

Andel personer som bor i olika typer av hushåll skiljer sig mellan svenskeritrearer och befolkningen i sin helhet. Vi ska samtidigt komma ihåg att svenskeritreanska hushåll i hög utsträckning består av unga personer och att det finns tydliga samband mellan hushållstyp och ålder, samband som avspeglar sig här.

Den vanligaste hushållstypen, oavsett ursprung, var sammanboende hushåll med barn. Bland svenskeritrearer bodde 34 procent i den typen av hushåll, i hela befolkningen var andelen högre, 40 procent. Det var vanligare bland svenskeritrearer att bo i ett ensamstående hushåll med barn. 18 procent av svenskeritrearer bodde så medan 8 procent i hela befolkningen bodde i den typen av hushåll. Det var också betydligt vanligare bland svenskeritreanska personer att bo i övriga hushåll, det vill säga boende med övrig släkt, vänner eller i flera generationer.

Att vara sammanboende men inte ha barn var ovanligt bland svenskeritrearer, bara 3 procent bodde så. I hela befolkningen bodde 22 procent i den hushållstypen år 2019. Till viss del kan skillnaden förklaras av åldersstrukturen. Många hushåll i Sverige består av två vuxna personer i åldrar över 45 år som inte har hemmaboende barn. Vi såg tidigare att andelen personer i den åldersgruppen var betydligt högre i den svenska befolkningen i sin helhet än bland svenskeritrearer.

Tittar vi på hushållstyp könssuppleterat kan vi se att män oftare bodde i övriga hushåll än kvinnor och likaså var ensamstående utan barn vanligare bland män. Dubbelt så hög andel kvinnor (26 procent) som män (12 procent) levde i ensamstående hushåll med barn.

Civilstånd

Som ett komplement till typ av hushåll kan man prata om personers civilstånd. Civilstånd, det vill säga om man är ogift, gift, skild eller änka/änkling är liksom hushållstyp av betydelse för människor. Att ha en närstående och kanske barn betyder ofta både en ekonomisk och en känslomässig trygghet.

År 2019 var närmare 64 procent av svenskeritreanerna ogifta. Observera att statistiken kring civilstånd gäller för hela den svenskeritreanska befolkningen – det vill säga alla personer med eritreanskt ur-

sprung som är folkbokförda i Sverige (inte bara de utrikesfödda). Vid detta tillfälle, 2019, var ungefär 25 procent av svenskeritreanerna gifta och drygt 10 procent skilda. Bara en liten andel var änkor/änklingar.

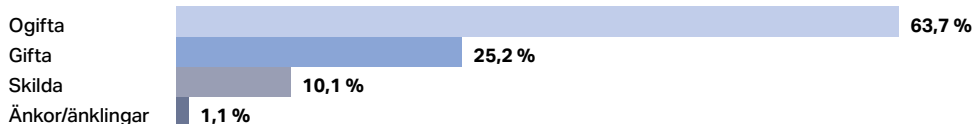
Jämför man med hela det svenska folket 2019 var alltså fler svenskeritreaner ogifta, färre var gifta och färre var änkor eller änkingar. Åter ser vi här en effekt av en ung befolkning svenskeritreaner, en befolkning som har ökat kraftigt i antal mellan 2013 och 2019 vilket gett en än högre andel ogifta.

DIAGRAM 17 | CIVILSTÅND – 2013 OCH 2019

Gruppen svenskeritreaner 2013

Gruppen svenskeritreaner 2019

Hela befolkningen i Sverige 2019

Bland svenskeritreaner födda i Eritrea fanns 2019 vissa skillnader mellan könen. 57 procent av männen och 47 procent av kvinnorna var ogifta. I samma grupp var 10 procent av männen och 17 procent av kvinnorna skilda och fler kvinnor var änkor. I den Sverigefödda gruppen är jämförelser svåra att göra då gruppen till stor del består av barn,

unga och väldigt unga vuxna. Omkring 99 procent i den gruppen var ogifta.

De skillnader mellan åren 2013 och 2019 som illustreras i diagram 17 hänger samman med den stora andelen nyanlända där betydligt fler män än kvinnor invandrade till Sverige och där många av de nyanlända var unga.

81%

Svenskeritreanerna bor till största del
– drygt **80 procent** – i hyresrätter.

Boende – olika upplåtelseformer

När man beskriver hur människor bor brukar man också titta på det som kallas upplåtelseform. I den här rapporten – och i statistiken från SCB – har bostäderna delats in i tre olika upplåtelseformer: äganderätt eller småhus, bostadsrätt och hyresrätt. Svenskeritreanerna bor till största del (81 procent) i hyresrätter – att jämföra med 30 procent av hela den svenska befolkningen.

En minoritet av svenskeritreanerna bor i en äganderätt/eget småhus (5,1 procent) eller i en bostadsrätt (10,6 procent). Det är tydligt att dessa upplåtelseformer är mer ovanliga i denna grupp än i hela den svenska befolkningen.

En förklaring till att svenskeritreanerna i så pass stor utsträckning bor i hyresrätter, är att gruppen till stor del är ny i landet men också att omkring hälften av svenskeritreanerna som bor i storstadsområdena Stockholm och Göteborg bor i ett utsatt område⁹. Om personer som bor i de utsatta områdena kan man generellt säga att de är mer trångbodda än boende i andra delar av landet, befolkningen är förhållandevis ung och hyresrätter är den vanligaste upplåtelseformen.

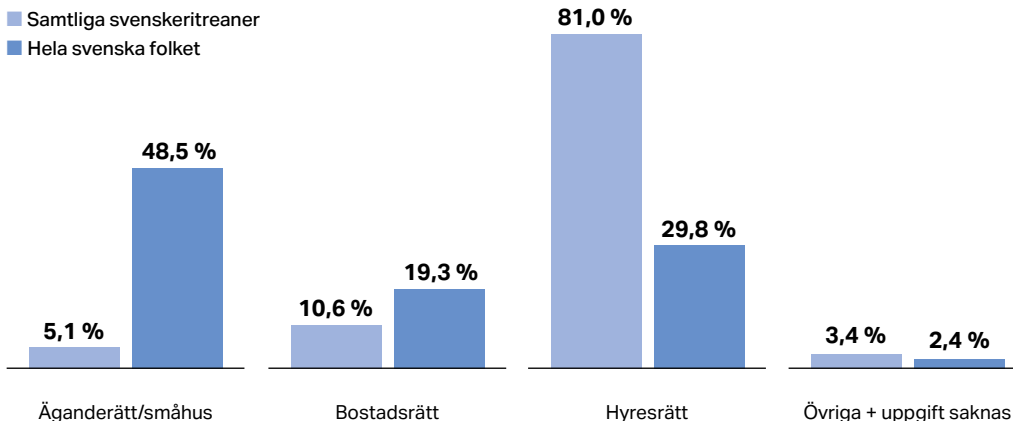
Det finns också rent geografiska aspekter

som kan vara en förklaring. Bostäders upplåtelseform varierar generellt mycket mellan olika delar av landet och hyresrätter är kraftigt dominerande i de områden där många nyanlända, bland andra svenskeritreaner, bor samlat. En annan aspekt, som vi kommer att diskutera mer längre fram i rapporten, är den ekonomiska. För att få ett lån och köpa en bostad krävs en kontantinsats och ett stadigt arbete med en lön som räcker till att beviljas ett lån.

Det är överlag vanligare att personer med utländsk bakgrund i Sverige bor i hyresrätt i flerbostadshus. 47 procent av invånarna med utländsk bakgrund bor så, vilket kan jämföras med 19 procent av invånarna med svensk bakgrund. Det motsatta gäller boende i småhus med äganderätt. 27 procent av befolkningen med utländsk bakgrund bor så medan mer än en dubbel så stor andel, 58 procent, av befolkningen med svensk bakgrund bor i ett småhus som de äger. Boende i bostadsrätt skiljer sig relativt lite mellan personer med svensk respektive utländsk bakgrund. 16 procent av befolkningen med svensk bakgrund bor i bostadsrätt och 18 procent av befolkningen med utländsk bakgrund.

DIAGRAM 18 | OLIKA TYPER/UPPLÅTELSEFORMER AV BOSTÄDER

BLAND HELA SVENSKA FOLKET OCH LANDETS SVENSKERITREANER, 2019

Den genomsnittliga bostads-
storleken för svenskeritrearer är
omkring 20 kvadratmeter
mindre per person jämfört med
hela det svenska folket.

Boende – boarea

Något som också är intressant att belysa i relation till boende är den genomsnittliga boendeytan per bostad eller person, det vill säga vilken yta man har att röra sig på i sitt hem. En genomsnittlig svensk bostad är ungefär 90 kvadratmeter stor. Tidigare i denna rapport konstaterade vi att ett svenskt hushåll i genomsnitt består av 2,19 personer. Räknan man ut ett medelvärde på bostadsytan per person så blir det nästan 42 kvadratmeter.

När vi studerar bostadsstorleken specifikt för svenskeritreaner ser vi att skillnaden mot hela det svenska folket är tydlig: den genomsnittliga bostadsstorleken är för svenskeritreaner omkring 20 kvadratmeter mindre, 23,5 kvadratmeter per person. Skillnaderna relaterade till födelseland är små. Personer födda i Eritrea har en yta om 23,5 kvadratmeter medan de sverigefödda i genomsnitt bor på nästan 20 kvadratmeter per person.

En stor andel av de inrikes födda svenskeritreanerna är barn och unga och delar ofta sitt boende med föräldrar och syskon vilket ger färre kvadratmeter per person. I diagram 19 visas hur många kvadratmeter svenskeritreanerna bodde på per person år 2019, såväl som hur det ser ut sett till hela det svenska folket.

2019 års rapport från Stiftelsen The Global Village, *Fakta för förändring*, handlade specifikt om Sveriges utsatta områden. I rapporten konstaterades att den genomsnittliga bostadsstorleken i dessa utsatta områden låg på cirka 72 kvadratmeter. I övriga Sverige var medelvärdet på bostadens storlek drygt 15 kvadratmeter större.

Skälet till att dessa siffror nämns i relation till svenskeritreanernas boendearea är, som tidigare nämnts, att personer födda i Eritrea ofta bor i de utsatta områdena. Boendestatistiken för dessa utsatta områden kan ge en fingervisning om hur svenskeritreanernas boendesituation ser ut.

I statistiken från rapporten från *Fakta för förändring* 2019 ser vi också att det bor fler personer per hushåll i de utsatta områdena (2,53 personer per hushåll) jämfört med snittet för hela riket, vilket alltså ligger på 2,19 personer per hushåll. Sammantaget kan man konstatera att det finns en trångboddhet i de utsatta områdena som man sällan finner i övriga delar av landet. Och denna trångboddhet gör sig tydlig när man studerar hela den svenskeritreanska gruppen – oberoende av var i landet de bor – i diagram 19.

DIAGRAM 19 | GENOMSNITTLIG BOAREA

(KVADRATMETER) PER PERSON – 2019

Födda i Eritrea

Födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea

Samtliga svenskeritreaner

Hela svenska folket

Utbildning

I Sverige har andelen personer med utländsk bakgrund ökat betydligt under en längre tid. Särskilt i landets utsatta områden, men också generellt, anses utbildningen vara avgörande för möjligheterna att på ett socialt hållbart sätt ta sig in i det svenska samhället och på den svenska arbetsmarknaden. Skolprestationer och utbildningsnivå ses ofta som en nyckel till integration och ett vaccin mot utanförskap. Utbildning är också det område som oftast diskuteras som ett av de viktigaste redskapen för att bekämpa växande svårigheter i utanförskapsområden.

Många nyanlända svenskeritrearer med stora utmaningar

Det är oroväckande att skolor och undervisning över lag har stora utmaningar i de områden där många med utländsk bakgrund bor. För de invandrargrupper som dessutom har en svag utbildning med sig i bagaget från sitt hemland blir den svenska skolgången och den fortsatta utbildningen extra viktig. Gruppen som har invandrat

från Eritrea har en relativt låg utbildningsnivå. Drygt 80 procent har högst gymnasial utbildning varav hälften har som högst avslutad grundskola eller motsvarande.

Andra generationens svenskeritrearer har en högre utbildningsnivå, omkring hälften har en eftergymnasial utbildning vilket är fler än i befolkningen som helhet.

I det förra kapitlet tittade vi på hur den svenskeritreanska gruppen såg ut demografiskt och hur förutsättningarna såg ut för svenskeritrearer vad gäller boende och

livsvillkor generellt. I detta kapitel fördjupar vi oss i svenskeritrearers utbildningsnivå och hur elever med svenskeritreansk bakgrund lyckas i skolan.

Kapitlet följer i stort en logisk följd genom milstolparna i det svenska skolsystemet. Först studerar vi hur betygsnivåerna i årskurs 6 ser ut bland svenskeritrearer – detta är de första betygen ett barn får under sin skolgång i Sverige i dag. Därefter går vi vidare för att belysa hur behörighet till gymnasiets yrkesprogram respektive högskoleförberedande program ser ut – detta rör alltså de betyg en elev får när den slutar den obligatoriska grundskolan i årskurs 9.

Vi tittar vidare på hur stor del elever som påbörjar en gymnasial utbildning och som tar examen inom fyra år. Avslutningsvis beskriver vi den vuxna befolkningens utbildningsnivå, och om det finns mönster i vilken inriktning den vuxna befolkningen är utbildad inom.

Betyg årskurs 6

I Sverige är det skolplikt för det vi kallar grundskolan, därefter är all skolgång och utbildning frivillig. Den svenska grundskolan börjar med förskoleklass (ibland kallad sex-årsverksamhet) och slutar med årskurs 9. De betyg som eleverna får i årskurs 6 är oftast de allra första betygen eleverna får i skolan. Eleverna får då betyg i samtliga ämnen de läst, vanligen 16 ämnen, och betygen kan användas som en beskrivning av hur långt elever kommit kunskapsmässigt i den åldern. Det viktigaste syftet med

betygen i årskurs 6 är att se hur eleverna ligger till och vad de behöver förbättra.

Tre viktiga ämnen i skolan är engelska, matematik och svenska eller svenska som andraspråk. 82 procent av alla elever i Sveriges skolor fick under 2019 ett godkänt betyg i alla dessa tre ämnen. I gruppen svenskeritrearer fick närmare 55 procent godkända betyg, en siffra som hade minskat sedan 2014.

DIAGRAM 20 | ANDEL ELEVER I SVERIGE SOM VAR GODKÄNDA I DE TRE ÄMNENA ENGELSKA, MATEMATIK OCH SVENSKA/SVENSKA SOM ANDRASPRÅK – TJEJER OCH KILLAR – 2014 OCH 2019

■ Vårterminen 2014 ■ Vårterminen 2019

Samtliga svenska elever

Samtliga svenskeritrearer

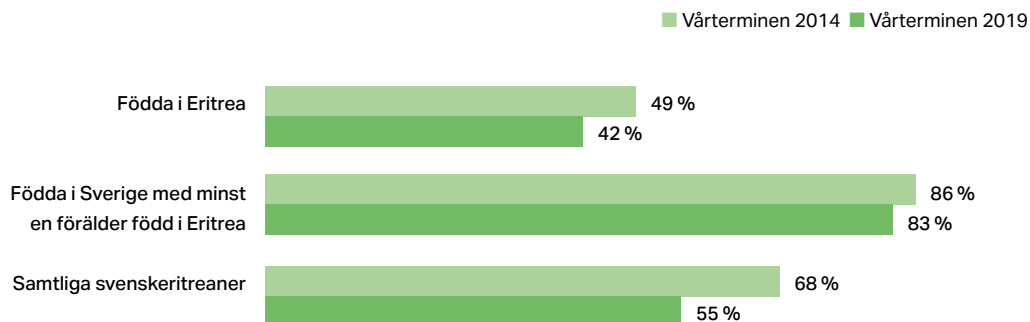
Som framgår av diagram 20 hade andelen godkända minskat bland de svenskeritreanska eleverna mellan år 2014 och år 2019. Även här påverkar det faktum att många elever år 2019 var nyanlända. Antalet elever som gick i årskurs 6 och som var födda i Eritrea var år 2019 tre gånger så högt som år 2014 och de utrikes födda utgjorde år 2019 en högre andel i hela gruppen elever. År 2019 var 67 procent av de svenskeritreanska eleverna i årskurs 6 födda i Eritrea, år 2014 utgjorde dessa 48 procent.

När man kommer ny till ett land är det mycket man måste lära sig och hantera, inte minst språket. Det är därför vanligt att elever födda i andra länder i lägre utsträckning når målen än alla elever i Sverige

sammantaget. Det kan också vara så att det vid olika tidpunkter kommer personer med olika bakgrund till Sverige, allt beroende på exempelvis oroligheter i hemlandet. När man tittar på eleverna med eritreansk bakgrund uppdelat efter födelseland, illustrerat i diagram 21, ser vi att andelen godkända minskat något bland andra generationens svenskeritreaner men att denna minskning är den samma som också syns bland alla elever i Sverige.

Andra generationens svenskeritreaner når godkända betyg i marginellt högre utsträckning än samtliga elever i Sverige medan färre än hälften av eleverna födda i Eritrea når godkända betyg. Här hade också andelen sjunkit mellan åren och till följd av de många nyanlända.

DIAGRAM 21 | ANDEL SVENSKERITREANSKA ELEVER SOM ÄR GODKÄNDA I DE TRE ÄMNENA ENGELSKA, MATEMATIK OCH SVENSKA/SVENSKA SOM ANDRASPRÅK – 2014 OCH 2019 – UPPDELAT PÅ FÖDELSELAND

55 procent av samtliga svensk-eritreaner i årskurs 6 var 2019 godkända i de tre ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk.

Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

När eleverna avslutar grundskolan – vanligtvis det år de fyller 16 år – får de sina slutbetyg och kan med dessa söka in på olika gymnasieprogram. Men för att kunna söka till de olika nationella programmen inom gymnasieskolan måste betygen vara godkända i tillräckligt många ämnen för att ge behörighet till de olika gymnasieutbildningarna. Elever som inte fått de betyg som krävs för behörighet kan i stället börja på introduktionsprogram på gymnasiet där de kan läsa in den kunskap de saknar för att sedan söka till ett nationellt program.

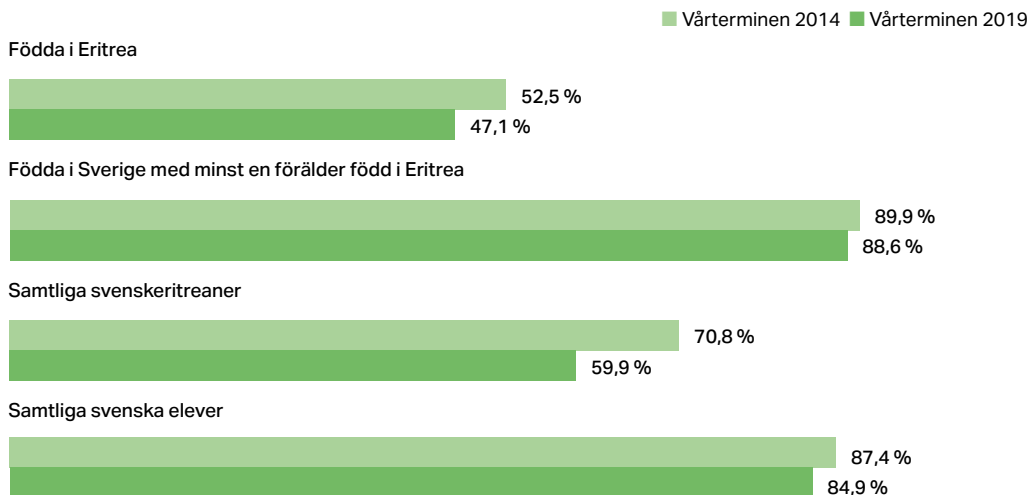
I Sverige finns två huvudkategorier av nationella gymnasieprogram: yrkesprogram och högskoleförberedande program. Behörigheten till de olika programmen skiljer sig en del från varandra och kraven för behörighet till högskoleförberedande program är något högre än för de yrkesförberedande.

I huvudsak är yrkesprogram inriktade på att ge kunskaper nog att utöva ett yrke efter gymnasiet medan de högskoleförberedande programmen ger kunskaper som grund för vidare studier på högskola eller universitet.

I detta avsnitt studerar vi behörigheten till gymnasiets yrkesprogram, och i nästa avsnitt fokuserar vi på behörigheten till de högskoleförberedande programmen.

I diagram 22 ser vi andelen avgångselever som vårterminerna 2014 respektive 2019 uppnådde behörighet till gymnasiets yrkesprogram¹. Här visas både svenskeritreanska avgångselever, med undergrupperingar av inrikes födda och utrikesfödda, och samtliga avgångselever från grundskolan i Sverige.

DIAGRAM 22 | ANDEL AVGÅNGSELEVER FRÅN GRUNDSKOLAN (ÅRSKURS 9) MED BEHÖRIGHET TILL GYMNASIETS YRKESPROGRAM – 2014 OCH 2019

Bland alla avgångselever i Sverige hade 85 procent våren 2019 ett slutbetyg som gav dem behörighet att söka in på något av gymnasiets olika yrkesprogram.

Sex år tidigare var denna andel högre – drygt 87 procent. Den generella behörigheten till gymnasiet hade alltså minskat bland alla ungdomar i Sverige.

Bland de svenskeritreanska eleverna skiljer det, precis som i årskurs 6, kraftigt mellan de Sverigefödda och elever födda i Eritrea. Elever födda i Sverige blev i högre utsträckning än bland samtliga elever i Sverige gymnasiebehöriga och vi ser bland de

svenskeritreanska eleverna födda i Sverige en svagare minskning mellan åren 2014 och 2019 än bland alla elever.

De elever som var födda i Eritrea nådde i lägre utsträckning behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. 47 procent nådde denna behörighet, en andel som hade minskat från dryga 52 procent år 2014. Antalet elever som var födda i Eritrea hade mellan dessa år mer än fördubblats vilket innebär att en stor andel elever som var födda i Eritrea och som avslutade grundskolan år 2019 hade varit i Sverige i högst fem år, men ofta kortare tid än så.

DIAGRAM 23 | ANDEL AVGÅNGSELEVER FRÅN GRUNDSKOLAN (ÅRSKURS 9) MED BEHÖRIGHET TILL GYMNASIETS YRKESPROGRAM – TJEJER OCH KILLAR – 2014 OCH 2019

■ Vårterminen 2014 ■ Vårterminen 2019

Samtliga svenskeritreaner

Tjejer

Killar

Samtliga svenska elever

Tjejer

Killar

Det finns förutom skillnader som kan påverkas av avgångselevernas födelseland också skillnader mellan pojkar och flickor, vilket också illustreras av diagram 23. Vi ser att skillnaderna mellan könen bland svenskeritrearer är större än bland samtliga elever i Sverige. De Sverigefödda svenskeritreanerna följer ungefär samma trend som den som syns bland samtliga elever i den svenska skolan: unga tjejer klarar sig något bättre i den svenska skolan än vad jämnåriga killar gör. Skillnaderna mellan könen var betydligt större bland elever födda i Eritrea där 51 procent av flickorna och 44 procent av pojkarna nådde målen 2019. Det här är skillnader som syns i flera invandrargrupper. De utrikesfödda flickorna når målen i högre utsträckning än pojkarna och skillnaderna är större än bland övriga elever.

Ur ett något större och generellt perspektiv gäller att elever med utländsk bakgrund

klarar sig sämre i den svenska skolan än vad elever med svensk bakgrund gör. När det gäller svenskeritrearer ser vi att andelen behöriga sjönk kraftigt och att minskningen hänger samman med det ökade antalet och därmed också med den ökade andelen elever som var väldigt nyanlända. De elever som är födda i Sverige når ofta målen i högre utsträckning än samtliga avgångselever.

Eftersom omkring 17 procent av landets svenskeritrearer bor i utsatta områden är det oundvikligt att inte relatera behörighetsstatistiken till den geografiska uppväxtmiljön. Från forskning vet vi att uppväxtmiljö har betydelse för skolresultat. Det handlar om goda förebilder, studiero och socioekonomiska förutsättningar generellt. Många föräldrar i dessa områden har en lägre utbildningsnivå och hushållen har en mer utsatt situation i flera hänseenden.

59 procent av landets samtliga svenskeritreanska avgångselever vårterminen 2019 uppfyllde betygskraven för att kunna söka in på ett högskoleförberedande gymnasieprogram.

A woman wearing a bright green hijab with a decorative band of small dark circles is looking down at a child's artwork. The child, whose face is partially visible on the right, is wearing a light-colored shirt with a drawing of a house. In the background, several framed paintings are displayed on a wall. One painting shows a red figure against a blue sky, and another shows a landscape with trees and a blue sky. A small white card with the name 'Khalida' is visible near the paintings.

Vi ser att skillnaderna
i skolresultat mellan könen
bland svenskeritreaner är
större än samtliga
elever i Sverige.

Behörighet till gymnasieskolans högskoleförberedande program

Vi fortsätter nu med att titta på behörighet bland svenskeritreanerna till gymnasiets högskoleförberedande program ², alltså de program som är tänkta att leda vidare till fortsatta studier vid universitet eller högskolor.

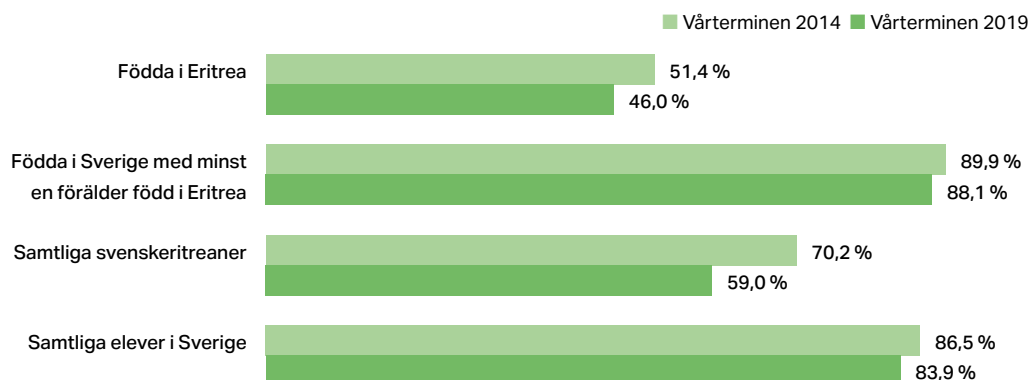
Behörighetsstatistiken här skiljer sig väldigt lite från den vi såg för yrkesprogrammen. Andelen svenskeritreanska avgångselever som har behörighet till de högskoleförberedande programmen är endast marginellt lägre än andelen som har behörighet till yrkesprogrammen – trots att behörighetskraven skiljer ganska mycket (krav på

godkända betyg i åtta respektive tolv grundskoleämnen).

Detta är inget ovanligt. Det är oftast så att en elev antingen når målen i alla eller de flesta ämnen eller att elever har stora utmaningar i att nå godkänt i något ämne alls. Man kan därmed konstatera att om en avgångselev har behörighet för yrkesprogrammen, har denne oftast också det för de högskoleförberedande programmen. De elever som klarar behörighetskraven för yrkesprogrammen men inte för de högskoleförberedande programmen är ytterst få.

DIAGRAM 24 | ANDEL AVGÅNGSELEVER FRÅN GRUNDSKOLAN (ÅRSKURS 9)

MEÐ BEHÖRIGHET TILL GYMNASIETS HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM – 2014 OCH 2019

I diagram 24 ser vi att 59 procent av landets samtliga svenskeritreanska avgångselever vårterminen 2019 uppfyllde betygskraven för att kunna söka in på ett högskoleförberedande gymnasieprogram. Fem år tidigare, 2014, var denna andel 70 procent. Precis som när vi analyserade behörighet till gymnasiets yrkesprogram, ser vi skillnader mellan hur de Sverigefödda eleverna med minst en förälder född i Eritrea och eleverna som själva var födda i Eritrea presterade. Dessa skillnader hade ökat år 2019 jämfört med år 2014.

Förklaringen till skillnaderna är den samma som i det resonemang vi förde kring skillnader i behörighet till gymnasiets yrkesprogram – elever som har kommit till Sverige möter ofta större utmaningar, kopplat till språk och förkunskap, än elever födda i Sverige som har en eller två utrikesfödda föräldrar. Att andelen utrikesfödda är större än andelen inrikes födda och att den andelen har ökat över tid bland samtliga svenskeritreaner medför att den låga behörigheten hos utrikesfödda får större genomslag i totalen.

DIAGRAM 25 | ANDEL AVGÅNGSELEVER FRÅN GRUNDSKOLAN (ÅRSKURS 9) MED BEHÖRIGHET TILL GYMNASIETS HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM – TJEJER OCH KILLAR – 2014 OCH 2019

■ Vårterminen 2014 ■ Vårterminen 2019

Samtliga svenskeritreaner

Samtliga elever i Sverige

I diagram 25 illustreras andelen tjejer och killar som går ut grundskolans årskurs 9 med behörighet till gymnasiets högskoleförberedande program. Genomgående för såväl svenskeritreaner som för alla avgångselever i Sverige var att en något högre andel av tjejerna blev behöriga till de högskoleförberedande programmen än

av killarna. Detta stämmer för både vårterminen 2014 och vårterminen 2019. Likt tidigare siffror i detta kapitel såg vi tydligt minskade andelar år 2019 jämfört med år 2014, skillnader som framför allt har ett samband med att många elever kom till Sverige mellan dessa år.

Examen från gymnasiet – fyra år efter påbörjade studier

Vi har hittills tittat på hur svenskeritreanska ungdomar presterar i grundskolan och i vilken utsträckning de får betyg som ger dem möjlighet att söka sig vidare till gymnasie-studier. Men hur går det sedan? Hur klarar sig de svenskeritreaner som har behörighet för gymnasiestudier och som påbörjar sådana studier?

Vi har tidigare i detta kapitel visat att andelen svenskeritreaner som gick ut grundskolan med behörighet till gymnasiet såväl yrkesförberedande som högskoleförberedande program hade minskat mellan år 2014 och år 2019. Siffrorna visade också att behörigheten var lägre bland personer som var födda i Eritrea jämfört med elever födda i Sverige med minst en Eritreafödd förälder, vilkas behörighet låg högre än i gruppen som helhet. Vi såg samtidigt att gruppen Eritreafödda hade ökat mycket mellan åren, något som påverkar helhetsbilden i hög utsträckning.

Vi såg alltså tydliga skillnader mellan svenskeritreanska avgångselever och samtliga svenska avgångselever när det gäller avgångsbetyg från grundskolan. Dessa skillnader följer ofta med upp på gymnasiet, där svenskeritreanska gymnasieelever födda i Sverige presterar bättre än genomsnittet medan elever födda i Eritrea i betydligt lägre utsträckning når målen jämfört med alla elever i Sverige.

Det finns ett mått som kallas genomströmning och som visar hur stor andel av gymnasieeleverna som tar sin examen inom fyra år efter påbörjade studier. Fyra år efter påbörjade studier hade drygt 78 procent av

landets alla gymnasieelever tagit sin examen och 62 procent av de svensk-eritreanska gymnasieeleverna. Det är viktigt att vi inte stannar där utan fördjupar oss i detta och tittar på grupperna födda i Eritrea respektive födda i Sverige var för sig.

Om man granskar dessa siffror mer i detalj ser man att 83 procent av de gymnasieelever som har svensk bakgrund, det vill säga är födda i Sverige och har minst en förälder som är född i Sverige, hade tagit sin gymnasieexamen efter fyra års studier. Bland dessa Sverigefödda svenskeritreaner var andelen oförändrad mellan åren 2014 och 2019.

När vi studerar siffrorna för svenskeritreanernas genomströmning ser vi liknande drag som i statistiken om gymnasiebehörighet. Bland elever födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea var andelen som påbörjat och avslutat sina gymnasie-studier inom fyra år högre än bland samtliga elever i Sverige.

Bland elever som var födda i Eritrea var denna andel lägre än för såväl de Sverigefödda svenskeritreanerna som sett till samtliga elever i Sverige som påbörjat gymnasiestudier och avslutat dem inom fyra år. Vi ser också tydligt minskad andel bland svenskeritreaner mellan åren 2014 och 2019, men samtidigt ska vi komma ihåg att elever som avslutade gymnasiet senast 2014 hade börjat 2010 – en period då det totalt sett fanns få svenskeritreanska elever i Sverige. Totalt rör det sig om 250 elever som hade blivit fyra gånger så många år 2019 varav de utrikesfödda hade ökat från omkring 100 till närmare 900 elever.

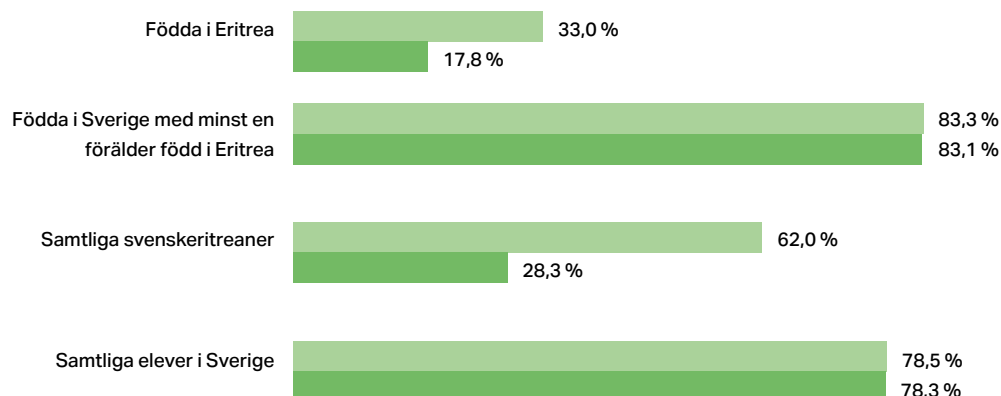
28,3%

28,3 procent av svenskeritreanska gymnasieelever tog 2019 sin examen inom fyra år efter påbörjade studier. 2014 var andelen **drygt 60 procent**.

DIAGRAM 26 | ANDEL SOM TAR EXAMEN INOM FYRA ÅR EFTER PÅBÖRJADE GYMNASIESTUDIER

■ Påbörjade gymnasiestudier läsåret 2010/2011, examen vårterminen 2014

■ Påbörjade gymnasiestudier läsåret 2015/2016, examen vårterminen 2019

För de omkring 40 procent svenskeritreaner som inte hade nått gymnasiebehörighet efter grundskolan finns möjligheten att påbörja studier på introduktionsprogram för att läsa in det som saknas och skaffa sig den behörighet som krävs. Elever som börjar på introduktionsprogram behöver ofta längre tid på sig för att avsluta sina studier än de fyra år som genomströmningsstatistiken visar.

71 procent av svenskeritreanerna nådde, som vi visade i diagram 22, grundläggande behörighet till gymnasiet år 2014. Om vi antar att det var ungefär samma nivåer 2015 och kombinerar detta med genomströmningen i diagram 26 kan vi säga att ungefär 20 procent av samtliga svenskeritreaner både nådde behörighet till och avslutade gymnasiet inom fyra år. Här finns stora skillnader mellan de Eritreafödda och de Sverigefödda eleverna. Bland de Sverigefödda eleverna var andelen som nådde behörighet till

och avslutade gymnasiet inom fyra år betydligt högre än bland alla svenska elever sammantaget, 75 procent bland de Sverigefödda svenskeritreanerna och 66 procent i hela elevgruppen. Bland de Eritreafödda var motsvarande andel 9,3 procent. Observera dock att dessa siffror är ungefärliga och bör tolkas med stor försiktighet. Gruppen Sverigefödda är liten och det är många nyanlända bland de Eritreafödda. Sammantaget är det ändå tydligt att de Sverigefödda svenskeritreanerna når mycket goda skolresultat medan de Eritreafödda har stora utmaningar.

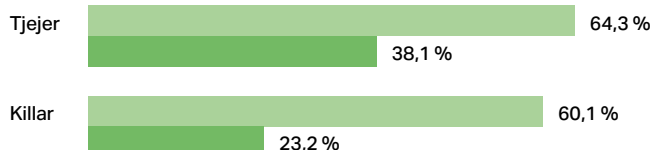
De svenskeritreanska gymnasieungdomarnas genomströmning hade minskat tydligt mellan examensåren 2014 och 2019 och det gällde både tjejer och killar – från 64 till 38 procent för tjejer och från 60 till 23 procent för killar. Åter ser vi hur det stora antalet nyanlända elever, framför allt pojkar, bidrar till ett lägre resultat för elevgruppen.

DIAGRAM 27 | ANDEL SOM TAR EXAMEN INOM FYRA ÅR EFTER PÅBÖRJADE GYMNASIESTUDIER – SKILLNADER MELLAN TJEJER OCH KILLAR

■ Påbörjade gymnasiestudier läsåret 2010/2011, examen vårterminen 2014

■ Påbörjade gymnasiestudier läsåret 2015/2016, examen vårterminen 2019

Samtliga svenskeritreaner

Samtliga elever i Sverige

I den grupp svenskeritreaner som började gymnasiet hösten 2015 fanns skillnader mellan könen oavsett födelseland. Bland de Sverigefödda nådde 85 av tjejerna examen inom fyra år, medan det bland killarna var 81 procent.

Det här var höga siffror oavsett kön men vi påminner om att vi här analyserar väldigt få, knappt 150 elever. De Eritreafödda var fler och där nådde knappt 25 procent av flickorna och 15 procent av pojkarna målen.

A photograph of two young men sitting at a desk, looking down at papers. The man on the left is wearing a plaid shirt with a patch that says 'DELAWARE' and 'ESTABLISHED 1787'. The man on the right is wearing a striped shirt and holding a green pen. The background is slightly blurred.

Knappt 20 procent av elever födda i Eritrea tog 2019 examen inom fyra år efter påbörjade gymnasiestudier.

Den vuxna befolkningens utbildningsnivå

Om man vill analysera den svenskeritrea-nska gruppens utbildningsnivå är det viktigt att inte bara fokusera på barnens och ungdomarnas skolgång, utan också att studera den vuxna befolkningens utbildningsnivå. Den vuxna befolkningens utbildningsnivå är av stor betydelse, både för de enskilda indi-

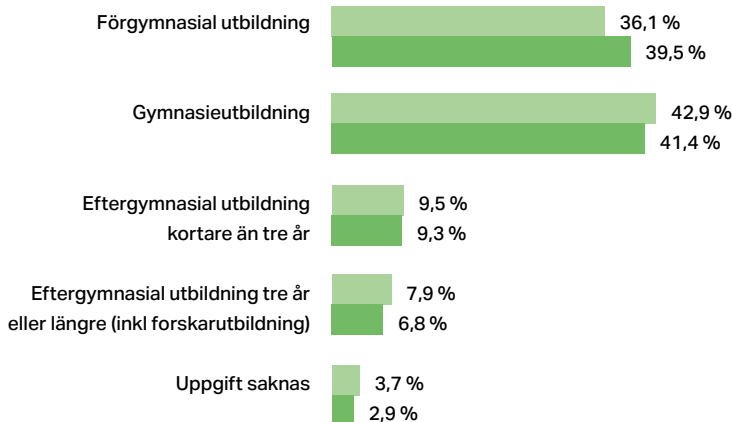
viderna men också som förebild för nästa generation.

I diagram 28 ser vi hur stora andelar av befolkningen i åldern 25-64 år som har nått upp till olika utbildningsnivåer. Där ser vi också hur befolkningens utbildningsnivå utvecklades mellan 2013 och 2019.

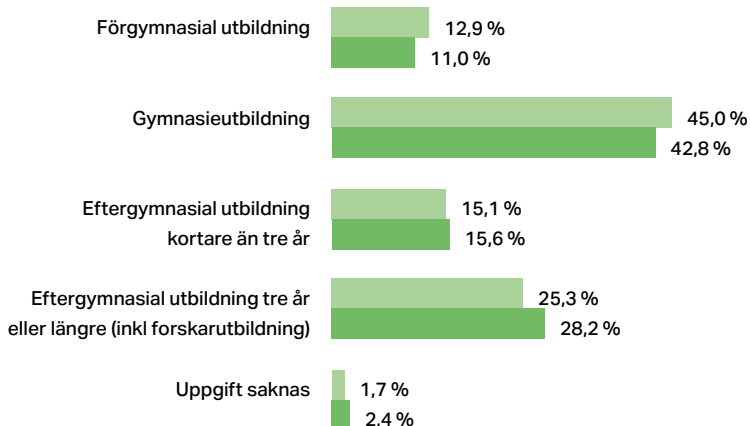
DIAGRAM 28 | ANDEL AV BEFOLKNINGEN I ÅLDERN 25-64 ÅR SOM UPPNÅTT OLIKA UTBILDNINGSNIVÅER – 2013 OCH 2019

■ 2013 ■ 2019

Samtliga svenskeritrea-ner

Hela svenska folket

Fyra av tio svenskeritreaner i åldern 25-64 år hade år 2019 som högst en förgymnasial utbildning. Andelen för vilka uppgifter om utbildningsnivån saknas, 2,9 procent, har inte räknats in i detta.

Ytterligare drygt fyra av tio svenskeritreaner i arbetsför ålder hade gymnasiet som sin högsta utbildningsnivå. Omkring 16 procent av svenskeritreanerna hade år 2019 skaffat sig någon form av eftergymnasial utbildning. Sett till skillnader mellan åren 2013 och 2019 i den svenskeritreanska gruppens utbildningsnivå kan det utifrån statistiken sägas att andelen med förgymnasial utbildning hade ökat medan andelen med gymnasial utbildning eller högre hade minskat i motsvarande mån.

Jämfört med hela det svenska folket blir det tydligt att

- en betydligt större andel av svenskeritreanerna hade högst förgymnasial utbildning.
- det var ungefär lika vanligt bland

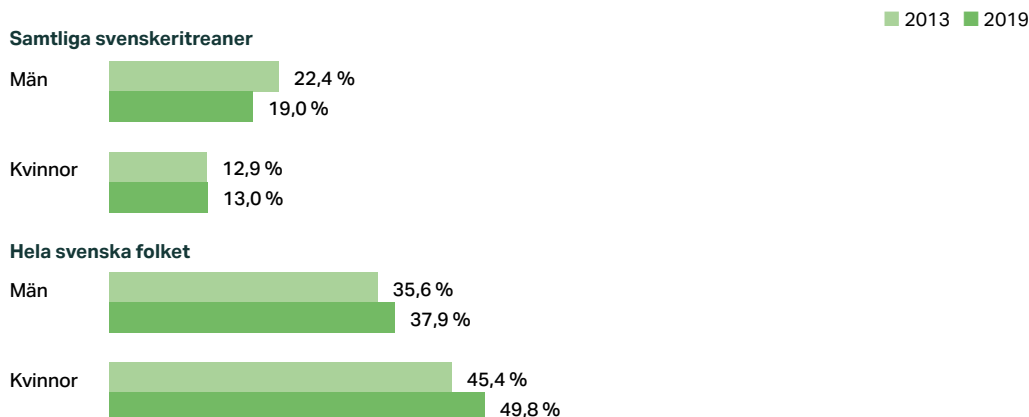
svenskeritreaner som i hela befolkningen att ha en gymnasial utbildning som högst.

- En lägre andel svenskeritreaner hade en eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år, 9 procent jämfört med 16 procent för hela svenska folket.
- Ungefär en fyra gånger så hög andel i hela befolkningen hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre jämfört med svenskeritreaner.

Skillnaderna mellan kvinnor och män vad gäller den vuxna befolkningens utbildningsnivå illustreras i diagram 29. Sammantaget ser vi låga nivåer oavsett kön, men också att svenskeritreanska kvinnor hade en lägre utbildningsnivå än män. I hela befolkningen var det tvärtom kvinnorna som var något mer välutbildade. Av samtliga kvinnor i Sverige i åldern 25-64 år hade ungefär hälften en eftergymnasial utbildning 2019. Bland de svenskeritreanska kvinnorna hade 13 procent en eftergymnasial utbildning.

DIAGRAM 29 | ANDEL PERSONER I ÅLDERN 25-64 ÅR SOM HAR EN EFTERGYMNASIAL UTBILDNING

(KORTARE ÄN TRE ÅR, TRE ÅR ELLER LÄNGRE ÄN TRE ÅR) – 2013 OCH 2019

Mellan 2013 och 2019 hade andelen män som hade en eftergymnasial utbildning minskat samtidigt som andelen var oförändrad bland kvinnorna. Andelen svenskeritreanska män med eftergymnasial utbildningsnivå hade minskat med 3,4 procentenheter över de sex åren, från 22,4 till 19 procent medan samma andel i befolkningen hade ökat svagt med 2,3 procentenheter. Bland de svenskeritreanska kvinnorna var andelen eftergymnasialt utbildade i det närmaste oförändrad mellan åren medan samma andel i hela befolkningen hade ökat med 4,4 procentenheter.

Vi ser också här stora skillnader relaterade till födelseland. Bland de Sverigefödda svenskeritreanerna hade över 50 procent en eftergymnasial utbildning och bland

kvinnorna var denna andel över 60 procent. Bland utrikesfödda svenskeritreaner var andelen eftergymnasialt utbildade knappt 15 procent och i den gruppen var en eftergymnasial utbildning vanligare bland männen (18 procent) än bland kvinnorna (13 procent).

När hela gruppen svenskeritreaner redovisas, så som exempelvis i diagram 29, dominerar de utrikesfödda stort. Av de drygt 30 600 svenskeritreaner som var mellan 25 och 64 år var 96 procent födda i Eritrea. Bara drygt 1 100 personer i den åldersgruppen var födda i Sverige. Den lilla andelen Sverigefödda som hade en högre utbildningsnivå än hela den svenska befolkningen får inget genomslag i statistiken i diagrammen 28 och 29.

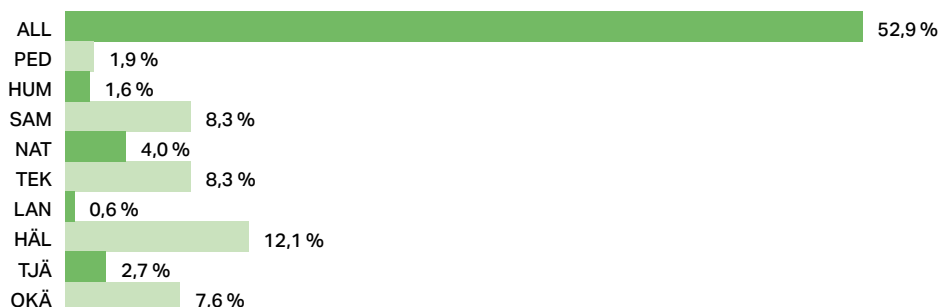
Den vuxna befolkningens utbildningsinriktning

Parallellt med att studera den vuxna svenskeritreanska befolkningens utbildningsnivå är det också intressant att se inom vilka olika ämnen och inriktningar de

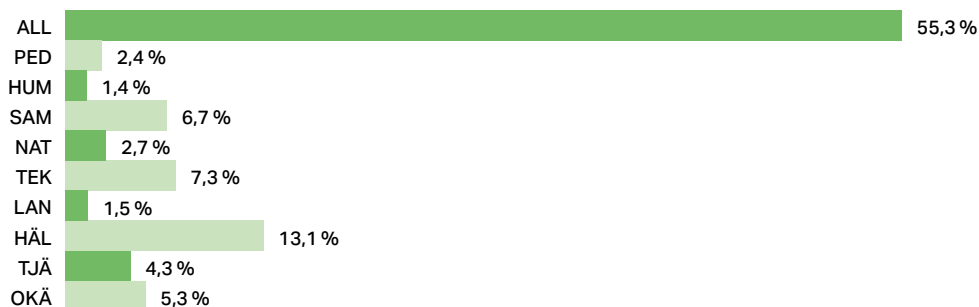
har utbildat sig. I diagram 30 ser vi hur vanliga olika utbildningsinriktningar var och om det hade skett några egentliga förändringar av detta mellan 2013 och 2019 ³.

**DIAGRAM 30 | ANDEL PERSONER I ÅLDERN 25–64 ÅR
MED OLIKA UTBILDNINGSDIRIKTIONAR – 2013 OCH 2019**

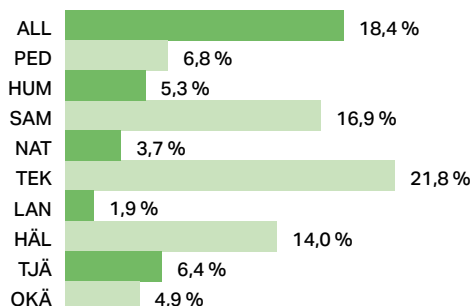
Samtliga svenskeritreaner – 2013

Samtliga svenskeritreaner – 2019

Samtliga personer i Sverige – 2019

ALL Allmän utbildning
 PED Pedagogik och lärarutbildning
 HUM Humaniora och konst
 SAM Samhällsvetenskap, juridik, handel och administration
 NAT Naturvetenskap, matematik och data
 TEK Teknik och tillverkning
 LAN Lant- och skogsbruk + djursjukvård
 HÅL Hälso- och sjukvård + social omsorg
 TJÄ Tjänster
 OKÄ Okänd utbildningsinriktning

Som vi tidigare har beskrivit var förgymnasial eller gymnasial utbildning vanligast bland svenskeritreanerna. Folkskola, grundskola eller gymnasieskolas samhällsvetenskapliga eller naturvetenskapliga program betraktas här som "allmän utbildning" och den utbildningsinriktningen dominerar därför bland svenskeritreaner både år 2019 och år 2013.

Drygt 55 procent hade denna inriktnings-typ år 2019. Det var en stor skillnad jämfört med samtliga personer i Sverige där dryga 18 procent av de utbildade hade en allmän utbildningsinriktning.

Bland övriga utbildningsinriktningar var hälso- och sjukvård samt social omsorg vanligt bland svenskeritreaner. 13 procent hade den inriktningen vilket var ungefär som i befolkningen i sin helhet (14 procent). Drygt 7 procent av svenskeritreanerna hade en utbildningsinriktning mot teknik

och tillverkning. I hela befolkningen var andelen ungefär tre gånger så hög, 22 procent hade den utbildningsinriktningen.

Samhällsvetenskap, juridik, handel och administration var bland svenskeritreanerna den tredje vanligaste utbildningsinriktningen, närmare 7 procent hade en sådan utbildning att jämföra med närmare 17 procent i hela befolkningen.

Om vi tänker bort allmänt utbildade och personer med okänd utbildning var skillnaderna mellan svenskeritreaner och hela befolkningen betydligt mindre. De enda egentliga skillnaderna som då fanns var en tydligt större andel hälso-/sjukvård/socialt utbildade bland svenskeritreaner (33 jämfört med 18 procent) och i stället lägre andel svenskeritreaner inom teknik och tillverkning (19 procent att jämföra med 28 procent). Det är alltså färre svenskeritreaner som hade en utbildningsinriktning annat än allmän, men

DIAGRAM 31 | ANDEL SVENSKERITREANER I ÅLDERN 25–64 ÅR MED OLIKA UTBILDNING SINRIKTNINGAR – SKILLNADER MELLAN KVINNOR OCH MÄN ÅR 2019

Svenskeritreanska män – 2019

Svenskeritreanska kvinnor – 2019

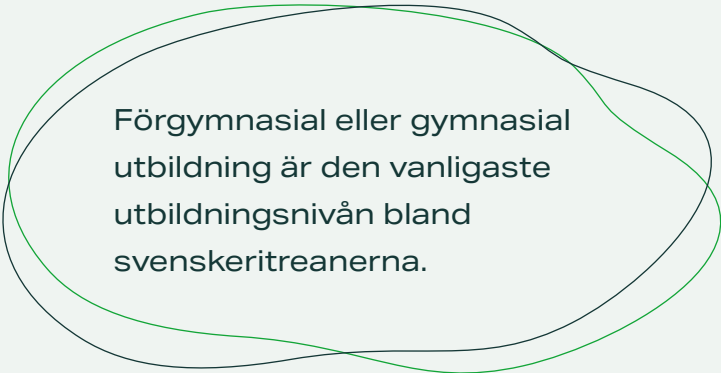
bland dem som hade det fördelade sig inriktningarna ganska likt hela befolkningen.

Mellan 2013 och 2019 kan vi se att andelen som har en okänd utbildningsinriktning hade minskat något bland svenskeritreanerna, från 7,6 procent till 5,3 procent. Andelen med allmän utbildning hade ökat liksom i viss mån andelen utbildade inom hälso- och sjukvård samt social omsorg.

Om vi i stället studerar utbildningsinriktningar för svenskeritreanska kvinnor och svenskeritreanska män ser det ut som i diagram 31. Vi väljer att fokusera på år 2019. Den utbildningsinriktning som den största gruppen har, inriktning allmän utbildning, var mer vanlig bland kvinnor (58 procent) än bland män (53 procent). För några utbildningsinriktningar skiljde det sig inte heller mer än några få procentenheter mellan könen, för flera inte mer än 1 procentenhet.

Men det fanns några större skillnader som är värda att belysa.

Bland svenskeritreanska män var det 2019 vanligast med en allmän utbildning, följt av teknik och tillverkning (12,5 procent) och vård/omsorg (9 procent). För de svenskeritreanska kvinnorna var också allmän utbildning den vanligaste inriktningen, men detta följdes av hälso- och sjukvård (18 procent) och samhällsvetenskap (7 procent). I denna topp tre återfinns de största skillnaderna mellan könen: en relativt stor del av männen var utbildade inom teknik och tillverkning vilket var ovanligt bland kvinnorna, och en relativt stor andel av kvinnorna var utbildade inom hälso- och sjukvård, vilket inte var lika vanligt bland männen.

Förgymnasial eller gymnasial utbildning är den vanligaste utbildningsnivån bland svenskeritreanerna.

Arbete och företagande

Integrationsutmaningarna i Sverige är många och en av dessa handlar om sysselsättningen och att vuxna oavsett bakgrund ska ha ett arbete och en inkomst. Vid sidan om de problem som finns inom skola och utbildning är den låga sysselsättningen och den höga arbetslösheten faktorer som ofta beskrivs som utmärkande drag för många av invånarna i Sverige som har utländsk bakgrund.

Färre arbetslösa men fler långtidsarbetslösa

Det finns naturligtvis skillnader mellan olika invandrade grupper och det ger inte en rättvisande bild att analysera alla svenskar med utländsk bakgrund som en gemensam grupp. Därför har vi i denna rapport fokuserat särskilt på de personer som bor i Sverige men som har sitt ursprung i Eritrea. I det här kapitlet kommer vi att fördjupa oss i frågor kring arbete och företagande.

I tidigare kapitel har vi beskrivit svenskeritreaners situation ur ett demografiskt

perspektiv men också beskrivit boendesituation, utbildningsnivå och inriktning på utbildning.

I det här kapitlet beskriver vi nu hur stor andel av den svenskeritreanska gruppen som har ett arbete och hur stor andel som är arbetslös tillfälligt eller under längre tid. Vi tittar på hur stor andel av svenskeritreanerna som är anställd eller har eget företag, men också på andelen som är operativa företagsledare. Slutligen fördjupar vi oss i hur stor del av den svenskeritreanska gruppen som har ett arbete inom det privata näringslivet eller inom offentlig sektor, och vilka branscher som är de vanligaste.

55 procent av alla svenskeritreaner i åldern 20–64 år förvärvsarbetade år 2018. Lite större andel män än kvinnor hade ett jobb att gå till.

Förvärvsarbetande i åldern 20–64 år

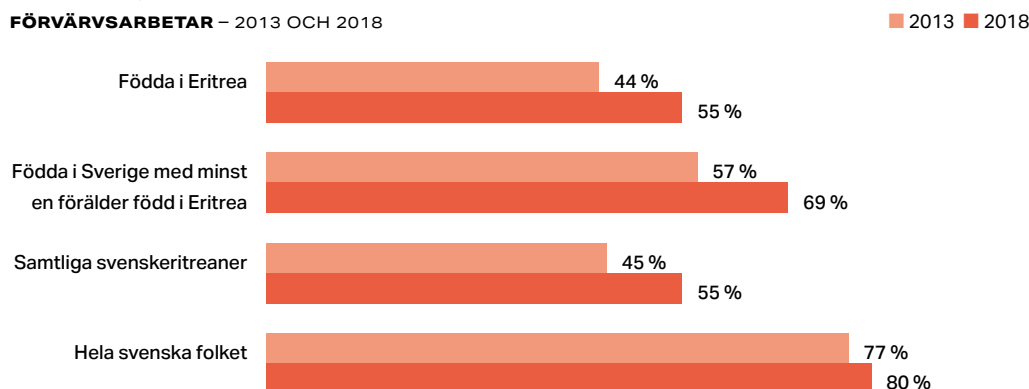
Begreppet förvärvsarbetande betyder att man har ett arbete i form av en anställning eller i ett eget företag. I stället för ordet förvärvsarbetande använder man ibland begreppet sysselsatta.

Begreppen är inte helt synonyma, sysselsättning är ett vidare begrepp som även omfattar personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska program och även personer som hade en anställning men som var lediga eller sjukskrivna¹. Begreppen förvärvsarbetande och sysselsatta är viktiga att känna till då de ofta används när man beskriver arbete och arbetslöshet. Andel förvärvsarbetande eller sysselsatta är ungefärliga mått då det inte säger något om hur ofta eller hur mycket en person arbetar. Måtten omfattar både personer som arbetar heltid och personer som arbetar deltid eller bara enstaka timmar. Både anställda och företagare ingår alltså i gruppen förvärvsarbetande.

De mått som beskriver hur många i befolkningen som förvärvsarbetar eller är arbetslösa brukar omfatta åldersgruppen 20 till 64 år. Det finns naturligtvis personer i arbete som är yngre än 20 år och på samma sätt fortsätter vissa att arbeta även efter 65 års ålder. Men förvärvsarbete är vanligast i åldrarna 20 till 64 år och det är därför som man oftast har valt att titta på detta åldersspann.

Av alla svenskeritrearer i åldern 20–64 år var det totalt 19 300 personer som förvärvsarbetade år 2018. Räknar vi om detta till procent motsvarar det 55 procent av alla svenskeritrearer i åldern 20–64 år. Motsvarande andel i hela befolkningen i Sverige i åldersspannet var nästan 80 procent. Diagram 32 beskriver andelen förvärvsarbetande bland svenskeritrearer uppdelat på de två undergrupperna utrikes och inrikes födda.

DIAGRAM 32 | ANDEL AV BEFOLKNINGEN I ÅLDERN 20–64 ÅR SOM FÖRVÄRVSARBETAR – 2013 OCH 2018

Andelen förvärvsarbetande hade ökat mellan åren med mer än 10 procentenheter, en mycket positiv utveckling.

Det är viktigt att påminna om den demografiska sammansättningen inom gruppen. I kapitel 1 beskrev vi att av samtliga personer med eritreanskt ursprung som levde i Sverige år 2019 var drygt 45 700 personer, eller i andelar 76 procent, födda i Eritrea och drygt 14 300 eller 24 procent var födda i Sverige. Vi såg också att andelen personer över 25 år var mycket liten bland de Sverigefödda svenskeritreanerna, 92 procent var under 25 år. Det här betyder att bland de förvärvsarbetande svenskeritreanerna år 2018 var en stor majoritet, 93 procent, födda i Eritrea och det förklarar varför andelen förvärvsarbetande totalt är nästan densamma som andelen förvärvsarbetande för gruppen födda i Eritrea.

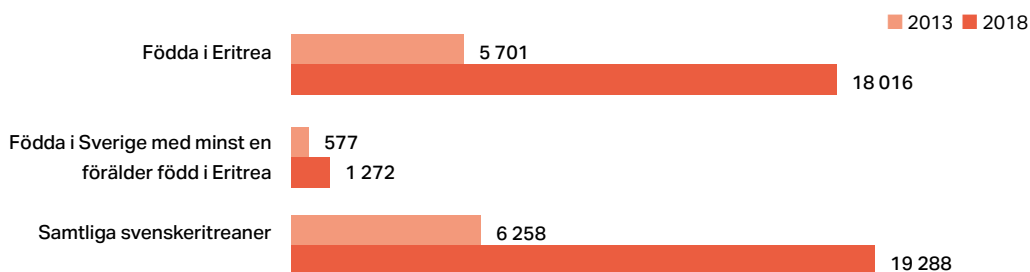
Inför de kommande tabellerna och diagrammen i kapitlet är det viktigt att komma ihåg att personer yngre än 20 år inte ingår i statistiken som presenteras eftersom de

flesta är för unga för att vara förvärvsarbetande. Det är också viktigt att påminna om att bland de svenskeritreaner som är i den ålder där man vanligen förvärvsarbetar, det vill säga mellan 20 och 64 år, är personer födda i Eritrea generellt en mycket större grupp än de Sverigefödda.

Bland samtliga svenskeritreaner hade antalet personer i åldern 20–64 år som förvärvsarbetade ökat stort över de fem åren, från omkring 6 250 personer 2013 till 19 300 personer år 2018 vilket beskrivs i diagram 33. I stället för andelen förvärvsarbetande tittar vi här alltså på antalet personer i åldern 20–64 år som i någon mån är förvärvsarbetande. Fördelningen mellan inrikes och utrikes födda eritreaner blir här tydlig, andelsmässigt ökade de förvärvsarbetande i båda grupper kraftigt, men antalsmässigt är de inrikes födda få.

Ökningarna i antal beror både på att arbetslösheten minskat, men framför allt på att antalet invånare i Sverige med eritreanskt ursprung har ökat.

DIAGRAM 33 | ANTAL SVENSKERITREANER I ÅLDERN 20–64 ÅR SOM FÖRVÄRVSARBETAR – 2013 OCH 2018

Vi påminner om att dessa siffror inte säger något alls om hur mycket eller hur ofta personerna arbetar – utan bara att dessa personer förvärvsarbetar. Siffrorna säger inte heller något om vilken sorts arbete det handlar om eller hur stor lön de har. Dessa sistnämnda faktorer återkommer vi till längre fram i detta och kommande kapitel.

I hela den svenska befolkningen fanns 2018 en viss skillnad mellan män och kvinnor, där andelen män som förvärvsarbetade var tre procent högre än andelen kvinnor som förvärvsarbetade. Bland svenskeritreaner var skillnaderna mellan könen större. Diagram 34 beskriver hur stor andel av de svenskeritreanska kvinnorna respektive männen i åldern 20 till 64 år som var för-

värvsarbetande under åren 2013 och 2018.

En större andel av de svenskeritreanska männen än av de svenskeritreanska kvinnorna förvärvsarbetade och skillnaden mellan män och kvinnor hade ökat under de fem åren. Bara hälften av kvinnorna förvärvsarbetade år 2018. Andelen förvärvsarbetande kvinnor hade då ökat från 42 till 50 procent, medan samma andel bland männen hade ökat från 48 till 60 procent.

Det blir i diagram 34 också tydligt att både bland de svenskeritreanska männen och bland de svenskeritreanska kvinnorna i åldern 20–64 år fanns en betydligt lägre andel förvärvsarbetande än om man ser till hela befolkningen i Sverige.

DIAGRAM 34 | ANDEL KVINNOR OCH MÄN I ÅLDERN 20–64 ÅR

SOM FÖRVÄRVSARBETAR – 2013 OCH 2018

■ 2013 ■ 2018

Samtliga svenskeritreaner

Hela svenska folket

Gruppen Sverigefödda var år 2018 väldigt liten, befolkningen bestod av drygt 1 840 personer mellan 20 och 64 år av vilka 69 procent var förvärvsarbetande. Också i den gruppen var skillnaden mellan könen relativt stor – men åt motsatt håll. 73 procent av

kvinnorna var förvärvsarbetande att jämföra med 65 procent av männen. Fem år tidigare, år 2013, bestod samma befolkning av under 1 000 personer varav en lägre andel, 57 procent, vid den tidpunkten var förvärvsarbetande.

Anställda eller företagare?

Vi har tidigare beskrivit att begreppet förvärvsarbete betyder att man har ett arbete att gå till. Både anställda och företagare räknas som förvärvsarbete trots att det kan finnas stora skillnader mellan anställda och egna företagare vad gäller arbetsuppgifter, lön och förutsättningar i övrigt. Av alla i hela befolkningen i Sverige i åldern 20–64 år var, totalt sett, 8 procent av de förvärvsarbeteande företagare och 92 procent anställda år 2018 (se diagram 35).

År 2018 var 55 procent av landets samtliga svenskeritrearer i åldern 20–64 år förvärvsarbeteande. Antalsmässigt handlade det om knappt 19 300 personer. I den här

gruppen var andelen anställda i stor majoritet: knappt 99 procent var anställda och en väldigt liten andel om drygt 1 procent var företagare. Under de fem år som gick mellan 2013 och 2018 hade andelen företagare minskat medan andelen anställda bland svenskeritrearer hade ökat. Precis som i tidigare sammanhang har antalet företagare ökat, från 160 till 240 personer, men antalet anställda har ökat mer vilket lett till den andelsförskjutning som vi ser i diagram 35.

Också bland samtliga förvärvsarbeteande i Sverige hade andelen företagare minskat mellan åren men minskningen i hela befolkningen hade skett från en högre nivå.

DIAGRAM 35 | FÖRDELNINGEN ANSTÄLLDA – FÖRETAGARE BLAND DE FÖRVÄRVSARBETANDE I ÅLDERN 20–64 ÅR – 2013 OCH 2018

Samtliga förvärvsarbeteande svenskeritrearer

Samtliga förvärvsarbeteande i Sverige

Fanns det några skillnader mellan könen vad gäller andelen anställda respektive företagare bland svenskeritreaner och i hela befolkningen?

Vi påminner om att gruppen företagare bland svenskeritreaner var liten och delar vi in den i kvinnor och män pratar vi om väldigt små grupper.

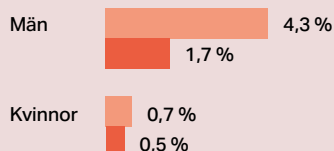
Bland kvinnor var 0,5 procent företagare

medan 1,7 av männen var företagare. Det är bland männen vi ser en stor förändring mellan åren, från 4,3 till 1,7 procent. Förändringen förklaras helt av att det hade tillkommit ett stort antal nyanlända förvärvsarbetande som inte var företagare utan anställda. Antalsmässigt var fler svensk-eritreanska män företagare år 2018 jämfört med år 2013.

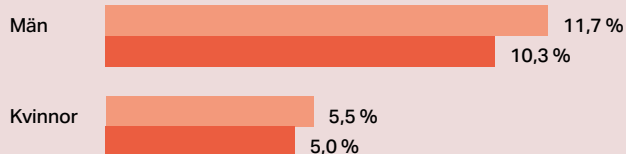
DIAGRAM 36 | ANDEL FÖRETAGARE BLAND DE FÖRVÄRVSARBETANDE PERSONERNA I ÅLDERN 20–64 ÅR – 2013 OCH 2018

■ 2013 ■ 2018

Samtliga förvärvsarbetande svenskeritreaner

Samtliga förvärvsarbetande i Sverige

Gruppen företagare bland svenskeritreaner är liten. **0,5 procent** bland kvinnorna och **1,7 procent** bland männen var företagare.

Privat näringsliv eller offentlig sektor?

De som är förvärvsarbetande kan arbeta inom privat eller offentlig sektor. Till den offentliga sektorn hör arbetsgivare som staten, landstingen eller kommunerna, medan anställda vid företag som ägs av privata aktörer definieras som anställda inom privat sektor. Till privat näringsliv räknas också egenföretagare. Arbetskraftens uppdelning i privat och offentlig sektor skiljer mellan olika grupper i samhället, och vi fördjupar oss därför nu i detta avsnitt i gruppen svenskeritrearer och inom vilken sektor de arbetar.

Vi inleder med att titta på hur det såg ut bland alla förvärvsarbetande personer mellan 20 och 64 år i Sverige år 2018. Drygt 70 procent arbetade i det privata näringslivet

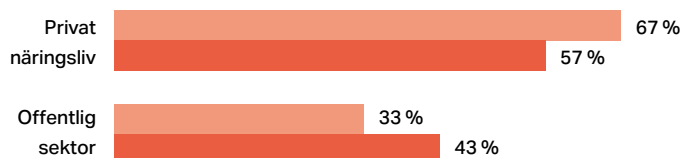
medan knappa 30 procent var anställda inom offentlig sektor. Fokuserar vi i stället på samtliga svenskeritrearer samma år, det vill säga 2018 var andelen anställda inom offentlig sektor betydligt högre, 43 procent, och färre arbetade inom det privata näringslivet.

I samma diagram ser vi att andelen svenskeritrearer som arbetade inom det privata näringslivet hade minskat kraftigt jämfört med fem år tidigare, år 2013. Andelen svenskeritrearer som arbetade inom näringslivet var år 2013 omkring 10 procentenheter högre än år 2018. Det har alltså hos svenskeritreanerna skett en förskjutning mot att fler och fler arbetar inom offentlig sektor.

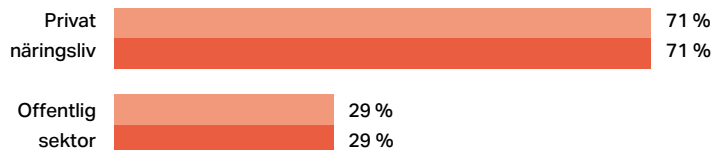
DIAGRAM 37 | ANDEL FÖRVÄRVSARBETANDE I ÅLDERN 20–64 ÅR SOM ARBETAR I PRIVAT NÄRINGSLIV RESPEKTIVE OFFENTLIG SEKTOR – 2013 OCH 2018

■ 2013 ■ 2018

Samtliga förvärvsarbetande svenskeritrearer

Samtliga förvärvsarbetande i Sverige

Det finns också här tydliga skillnader mellan svenskeritreanska män och kvinnor. 54 procent av kvinnorna och 35 procent av männen arbetade inom offentlig sektor år 2018. Ökningar fanns både bland män och kvinnor. Bland männen ökade andelen från 23 procent, en andel som då var lägre än i hela befolkningen, till 35 procent – en högre andel än i hela befolkningen av förvärvsarbetande. Bland kvinnorna såg vi en ökning om 10 procentenheter, från 44 till 54 procent.

Att arbeta inom offentlig sektor är inte bara betydligt vanligare bland kvinnor än

bland män i gruppen svenskeritreaner utan också i hela gruppen förvärvsarbetande i Sverige. Vanliga yrken inom offentlig sektor är kvinnodominerade och finns inom vård och omsorg men också inom utbildning. 44 procent av kvinnorna och 15 procent av männen i hela Sverige arbetade inom offentlig sektor år 2018. Såväl bland svenskeritreanska kvinnor som bland män var dessa andelar alltså högre och framför allt var det bland männen en betydligt högre andel var anställda inom den offentliga sektorn.

DIAGRAM 38 | ANDEL FÖRVÄRVARSARBETANDE SVENSKERITREANSKA MÄN OCH KVINNOR I ÅLDERN 20–64 ÅR SOM ARBETAR I PRIVAT NÄRINGS LIV RESPEKTIVE OFFENTLIG SEKTOR – 2013 OCH 2018

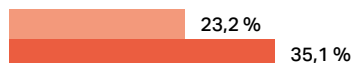
■ 2013 ■ 2018

Män

Privat näringsliv

Offentlig sektor

Kvinnor

Privat näringsliv

Offentlig sektor

57 procent av svensk-
eritreanerna arbetar inom
privat sektor och **43 procent**
inom offentlig sektor.

Branscher

Så här långt har vi tittat på andelen av svenskeritreaner som förvärvsarbetade. Vi såg att andelen var betydligt lägre än i hela befolkningen. En absolut majoritet var anställda och väldigt få var egna företagare. Både män och kvinnor arbetade i högre utsträckning än i hela befolkningen inom den offentliga sektorn. Nu går vi vidare genom att undersöka vad svenskeritreaner generellt sett arbetar med, det vill säga vilken bransch de tillhör.

Tabell 1 visar andelen förvärvsarbetande efter bransch, där branscherna är rangordnade med den vanligaste branschen för svenskeritreaner överst och sedan i fallande ordning till minst vanlig bransch längst ner. År 2018 var vård och omsorg, sociala tjänster den absolut mest vanliga (37 procent) branschen som förvärvsarbetande svenskeritreaner arbetade inom, följt av uthyrning, fastighetsservice, resetjänster mm (12,5 procent), Hotell och restaurang (8 procent), utbildning (7 procent) samt transport

och magasinering (6 procent). Av förvärvsarbetande svenskeritreaner arbetade alltså 75 procent inom dessa fem branscher eller inom en okänd bransch eller verksamhet. Knappt hälften av de förvärvsarbetande svenskeritreanerna arbetade i de två vanligaste branscherna.

Vård och omsorg, sociala tjänster var den vanligaste branschen både år 2013 och 2018 men andelen hade minskat med närmare 7 procentenheter. Också andelen anställda inom transport och magasinering hade minskat. I stället ökade andelen som arbetade inom hotell och restaurang mellan åren.

Jämför vi med hela befolkningen arbetade en betydligt högre andel svenskeritreaner inom vård och omsorg men en lägre andel i de flesta andra branscher. År 2018 arbetade 8 procent av alla förvärvsarbetande inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik men bara drygt 1 procent av svenskeritreanerna.

TABELL 1 | ANDEL FÖRVÄRVSARBETANDE SVENSKERITREANER I ÅLDERN 20–64 ÅRSOM **ARBETAR I OLIKA BRANSCHER** – 2013 OCH 2018

	2013	2018	Hela befolkningen 2018
Vård och omsorg, sociala tjänster	43,4	36,8	15,5
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	14,3	12,5	11,2
Hotell och restaurang	4,8	8,3	12,3
Utbildning	5,5	6,8	4,4
Okänd bransch / verksamhet	1,9	6,1	11,9
Transport och magasinering	9,5	5,9	6,7
Handel	4,4	5,2	4,7
Tillverkning	5,3	5,1	7,1
Övrig offentlig förvaltning och försvar	3,0	4,5	4,5
Annan serviceverksamhet	1,3	1,6	2,0
Byggverksamhet	1,1	1,5	2,2
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	1,9	1,4	8,0
Övrigt	0,6	1,3	2,2
Kultur, nöje och fritid	0,8	1,0	2,0
Informations- och kommunikationsverksamhet	0,7	0,7	0,6
Fastighetsverksamhet	0,5	0,7	1,7
Finans- och försäkringsverksamhet	1,1	0,5	3,0

Även här finns tydliga skillnader mellan svenskeritreanska män och kvinnor. År 2018 arbetade 53 procent av kvinnorna och 26 procent av männen inom vård och omsorg som i huvudsak tillhör offentlig sektor. Även bland männen var vård och omsorg den vanligaste branschen, trots att en lägre andel arbetade med detta. Svenskeritreanska män arbetade i betydligt högre utsträckning med tillverkning (8 procent) än kvinnor (1 procent) men uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster liksom hotell och restaurang var

mer vanligt bland männen.

Vi har nu beskrivit att en högre andel svenskeritreaner hade tagit sig in på arbetsmarknaden år 2018 jämfört med 2013. Det här gällde både gruppen svenskeritreaner födda i Eritrea och den betydligt mindre gruppen födda i Sverige. Båda dessa grupper var 2018 oftare förvärvsarbetande jämfört med fem år tidigare. Men fortfarande var andelen förvärvsarbetande svenskeritreaner betydligt lägre (55 procent) jämfört med den vuxna befolkningen totalt, där andelen förvärvsarbetande var 80 procent.

Operativa företagsledare

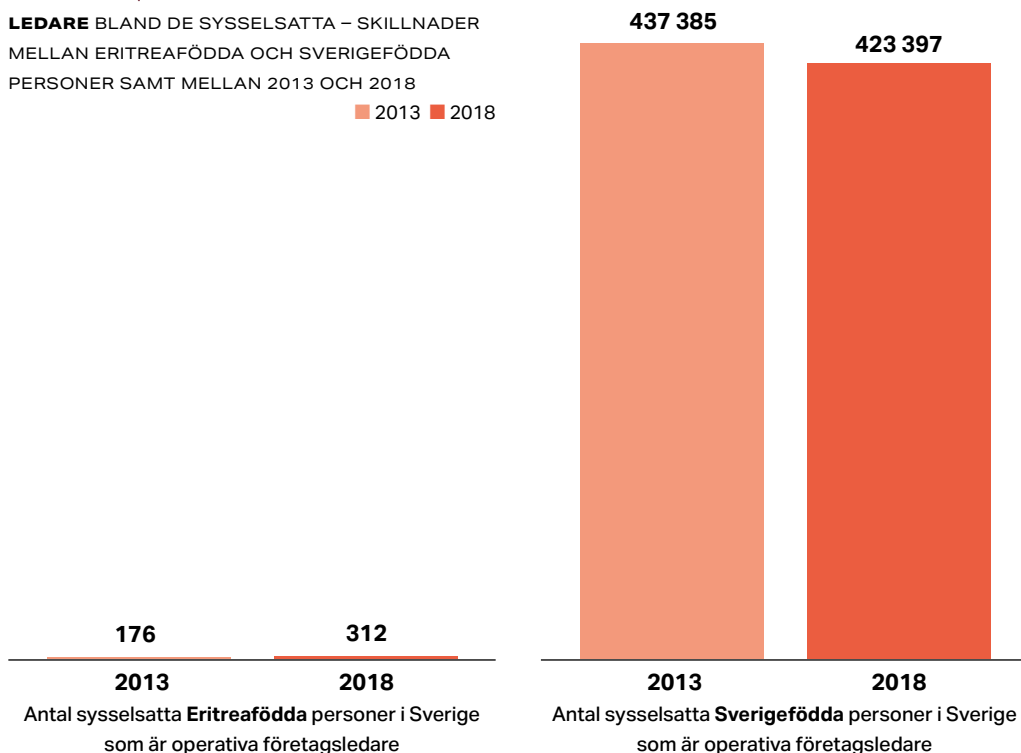
Vi har hittills visat siffror som belyser andelen förvärvsarbetande svenskeritreaner, hur stor andel av dessa som är anställda respektive företagare och hur de fördelar sig mellan olika branscher.

Nu beskriver vi i text och i diagram 39 och diagram 40 hur vanligt det är att svensk-eritreaner är företagsledare. Vi använder här begreppet "operativa företagsledare". Begreppet avser enligt Statistiska centralbyråns definition den person i företaget som sköter den löpande förvaltningen. Det finns i SCB:s statistik, de siffror som alla uppgifter i denna rapport grundas på, en enda operativ företagsledare per bolag. I den här statistiken är födelseland det centrala. Vi kan därmed bara beskriva andelen utifrån födelseland och har inga uppgifter om Sverigefödda svenskeritreaner i dessa positioner.

År 2018 fanns 312 operativa företagsledare i Sverige som var födda i Eritrea. Samma år fanns det drygt 423 000 Sverigefödda operativa företagsledare i landet – en svag minskning sedan 2013 då antalet Sverigefödda företagsledare var drygt 437 000 personer. Antalet operativa företagsledare födda i Eritrea ökade i stället, med 77 procent, under de fem åren.

I diagram 39 beskrivs antalet operativa företagsledare bland Eritreafödda respektive Sverigefödda² personer i Sverige (år 2018). Statistiken här är alltså uppdelad efter födelseland, oavsett andra faktorer som medborgarskap eller föräldrars bakgrund. Diagrammet beskriver också hur antalet har förändrats under de fem år som gått mellan 2013 och 2018.

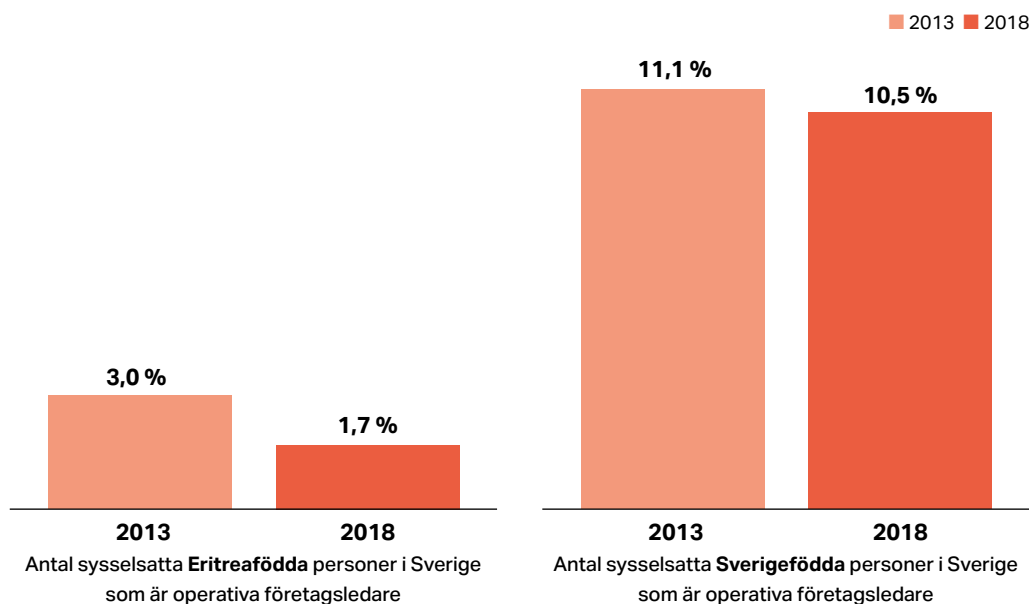
DIAGRAM 39 | ANTAL OPERATIVA FÖRETAGSLEDARE BLAND DE SYSSELSATTA – SKILLNADER MELLAN ERITREAFÖDDA OCH SVERIGEFÖDDA PERSONER SAMT MELLAN 2013 OCH 2018

När vi beskriver de absoluta talen, så som det görs i diagram 39, är det omöjligt att ge en tydlig bild av gruppen svensk-eritreaner. Det finns oerhört många fler Sverigefödda än personer födda i Eritrea vilket gör att det exakta antalet operativa

företagsledare inte blir en givande siffra. I stället fokuserar vi på *relativa* tal, det vill säga hur stor andel av de sysselsatta Eritreafödda respektive Sverigefödda som var företagsledare. Den statistiken beskrivs i diagram 40 för åren 2013 och 2018.

DIAGRAM 40 | ANDEL OPERATIVA FÖRETAGSLEDARE BLAND DE SYSSELSATTA – SKILLNADER MELLAN ERITREAFÖDDA OCH SVERIGEFÖDDA PERSONER SAMT MELLAN 2013 OCH 2018

Andelen operativa företagsledare bland svenskeritreaner var lågt 2013 och hade sjunkit mer år 2018. Trots att *antalet* operativa företagsledare ökade mellan 2013 och 2018 så har den relativa *andelen* eritreafödda personer i Sverige som var operativa företagsledare minskat. Många operativa företagsledare är egenföretagare och vi ser därför samma bild här som i det tidigare avsnittet kring företagande.

Antalet svenskeritreaner i dessa roller hade visserligen ökat något, men andelsmässigt var de nu färre.

Även bland de Sverigefödda förvärvsarbete fanns en liten minskning av andel operativa företagsledare mellan åren 2013 och 2018. 2013 var 11,1 procent av de sysselsatta Sverigefödda personerna operativa företagsledare. Fem år senare hade andelen minskat något till 10,5 procent. Återigen vill vi vara tydliga med att Sverigefödda här omfattar alla som är födda i Sverige oavsett bakgrund i övrigt.

A photograph of two men in a workshop. The man on the left is wearing a black beanie with a white 'S' logo and 'DEHLIE' text, and a black jacket. He is using a large metal tool to work on a piece of material held in a blue vise. The man on the right is wearing a dark blue beanie and a dark blue zip-up jacket, and is kneeling and observing the work. The background shows a workshop environment with wooden beams and various tools.

2018 var **knappt 32 procent** av alla svenskeritreaner arbetslösa. Motsvarande andel i hela befolkningen var **6 procent**.

Öppen arbetslöshet och arbetsmarknads-politiska åtgärder

Hittills i kapitlet har vi beskrivit olika aspekter av förvärvsarbetande i den svenskeritreanska befolkningen i Sverige. Dessa förvärvsarbetande utgjorde, som visades bland annat i diagram 32, ungefär 55 procent av samtliga personer med eritreanskt ursprung i Sverige. Nu övergår vi i stället till att belysa svenskeritreaner som inte är förvärvsarbetande. Inledningsvis beskriver vi den grupp som är öppet arbetslösa eller i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Definitionen **öppet arbetslös** betyder att en person kan och vill arbeta, och aktivt söker efter ett arbete (är registrerad som arbetssökande), men inte har fått någon anställning eller är företagare. Det är viktigt att betona att dessa öppet arbetslösa alltså egentligen vill arbeta. Vid sidan av dessa finns också personer som inte förvärvsarbetar men som av olika skäl inte heller aktivt söker arbete.

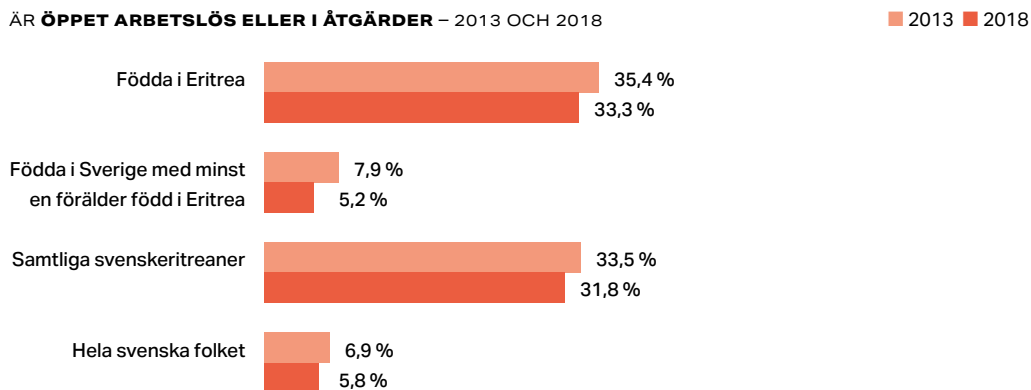
För att inkludera personer som står långt från arbetsmarknaden vidtas i Sverige **arbetsmarknadspolitiska åtgärder**. Syftet med åtgärderna är att öka sysselsättningen, minska arbetslösheten och att

förbättra arbetsmarknadens funktion.

I följande diagram och analyser har vi slagit ihop de två kategorierna personer som är **öppet arbetslösa** och personer i **arbetsmarknadspolitiska åtgärder** och använder här det förenklade begreppet arbetslösa om båda grupper tillsammans. Precis som i tidigare analyser i kapitlet baserats uppgifterna på personer i åldern 20 till 64 år eftersom det är i dessa åldrar som människor vanligen förvärvsarbetar.

År 2018 var knappt 32 procent av alla svenskeritreaner arbetslösa. Om vi jämför med andelen arbetslösa i hela befolkningen i Sverige samma år var den andelen 6 procent. Inom den svenskeritreanska gruppen var andelen arbetslösa bland personer som var födda i Eritrea betydligt högre än andelen bland personer som var födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea, 33 procent att jämföra med 5 procent. De svenskeritreaner som var födda i Sverige var år 2018 arbetslösa i något lägre utsträckning än hela befolkningen i Sverige, vilket också framgår av diagram 41.

**DIAGRAM 41 | ANDEL AV BEFOLKNINGEN I ÅLDERN 20–64 ÅR SOM
ÄR ÖPPET ARBETSLÖS ELLER I ÅTGÄRDER – 2013 OCH 2018**

Vid en jämförelse mellan åren 2013 och 2018 ser vi att andelen av samtliga svenskeritreaner i åldern 20–64 år som var arbetslösa hade minskat något under de fem åren, från omkring 35 till 33 procent. Vi ser också att det är i den mindre gruppen, alltså bland svenskeritreaner som var födda i Sverige, som minskningen var som störst, men vi ska komma ihåg att den gruppen är åldersmässigt väldigt ung med mycket få personer i arbetsför ålder. I den större gruppen, de som var födda i Eritrea fanns en högre arbetslöshet och där minskade arbetslösheten långsamt.

I antal räknat hade arbetslösheten bland svenskeritreaner ökat från 4 708 personer år 2013 till 11 076 arbetslösa år 2018.

Andelen arbetslösa hade också minskat något i hela befolkningen i Sverige över de

fem åren mellan 2013 och 2018. Det här gällde både kvinnor och män i åldern 20–64 år.

Bland samtliga svenskeritreaner var andelen arbetslösa år 2018 något högre bland männen än bland kvinnorna. Fem år tidigare var det tvärtom kvinnorna som hade en något högre arbetslöshet. Sedan år 2013 hade arbetslösheten bland kvinnorna minskat i större utsträckning, från 34 till drygt 31 procent, än bland männen där arbetslösheten hade minskat från knappt 33 till drygt 32 procent. Även här dominerar de Eritreafödda i statistiken.

Både svenskeritreanska män och kvinnor födda i Sverige hade 2018 en lägre arbetslöshet än 2013, men de är en så pass liten grupp att de inte påverkar siffrorna när de slås ihop med de Eritreafödda.

DIAGRAM 42 | ANDEL ÖPPET ARBETSLÖSA ELLER I ÅTGÄRDER I ÅLDERN 20–64 ÅR – SKILLNADER MELLAN MÄN OCH KVINNOR, MELLAN SVENSKERITREANER OCH SAMTLIGA SVENSKAR SAMT MELLAN 2013 OCH 2018

Samtliga svenskeritreaner

Hela svenska folket

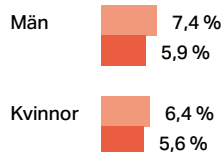
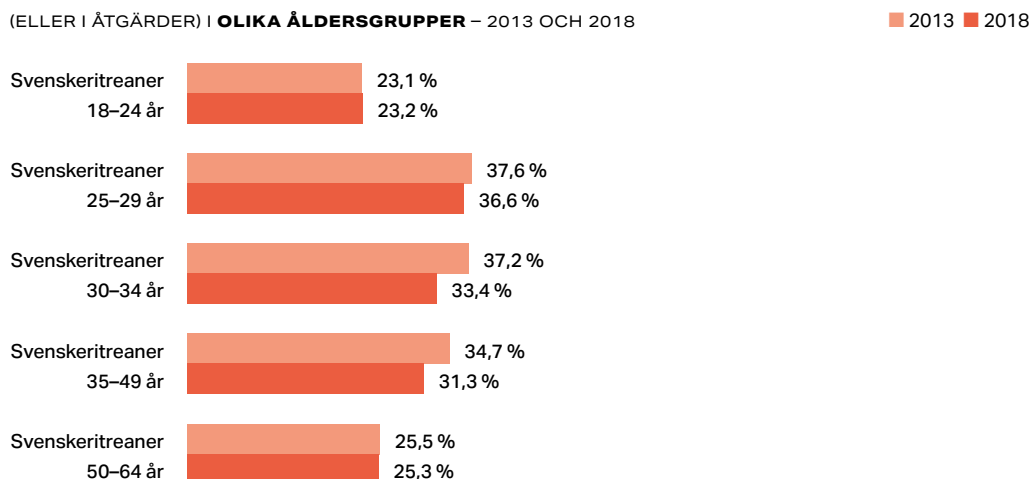

Diagram 43 beskriver samma statistik men nu i stället efter ålderskategorier. Andelen arbetslösa bland svenskeritreaner var som högst i gruppen 25–29 år där närmare 37 procent var arbetslösa år 2018.

I ålderskategorierna från 30 år och uppåt ser vi en lägre andel arbetslösa ju äldre personerna var men lägst andel arbetslösa hade den yngsta gruppen, de som var mellan 18 och 24 år.

I de båda ålderskategorierna mellan 30 och 49 år hade de största minskningarna av andelen arbetslösa mellan år 2013 och år 2018 skett. Antalsmässigt hade den svenskeritreanska befolkningen i dessa åldrar ökat med omkring 10 000 personer varav många var nyanlända och det är mycket positivt att andelen arbetslösa trots detta minskade mellan åren.

DIAGRAM 43 | ANDEL ÖPPET ARBETSLÖSA SVENSKERITREANER
(ELLER I ÄTGÄRDER) I **OLIKA ÅLDERSGRUPPER** – 2013 OCH 2018

Arbetslösheten bland svenskeritreaner i olika åldersgrupper skiljer sig också mellan män och kvinnor. I de båda yngsta ålderskategorierna sammantaget, det vill säga mellan 18 och 29 år, var 30 procent av männen och 28 procent av kvinnorna arbetslösa. I ålderskategorin 30–34 år var andelen arbetslösa helt lika men i kategorierna däröver var i stället kvinnorna arbetslösa i något högre utsträckning än männen. 30 procent av kvinnorna i ålderskategorierna från 35 år och uppåt var arbetslösa att jämföra med 29 procent av männen.

Det talas ofta om utbildningens betydelse för möjlighet till arbete och inkomst.

I kapitel 2 beskrev vi bland annat den vuxna befolkningens utbildningsnivåer och där framgick att närmare fyra av tio svenskeritreaner som högst hade en förgymnasial

utbildning år 2019 och ytterligare drygt fyra av tio hade gymnasieutbildning. 9 procent hade eftergymnasial utbildning kortare än tre år och 7 procent hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre år 2019. Vi beskriver nu vilket samband som finns mellan utbildningsnivå och arbetslöshet bland svenskeritreanerna.

De uppgifter vi redovisar i detta kapitel avser åren 2013 och 2018, till skillnad från utbildningskapitlet där statistiken avsåg 2019.

Vi utgår ifrån att det mellan åren 2018 och 2019 inte har skett några stora förändringar vad gäller utbildningsnivå inom den svenskeritreanska gruppen och använder dessa båda år som likvärdiga statistiskt. Att vi kan göra så stöds också av att de flesta svenskeritreaner i rapporten har rela-

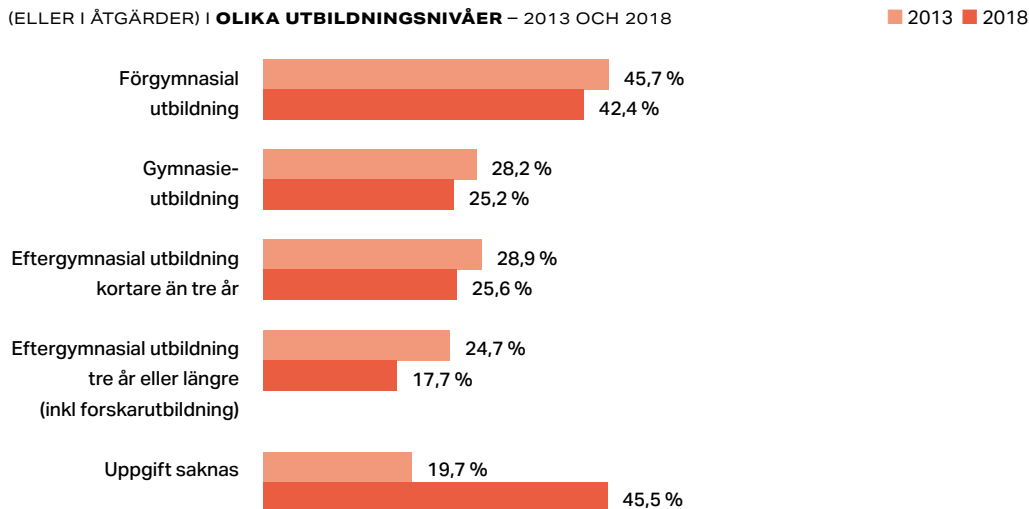
tivt korta vistelsetider och att utbildningsnivån torde vara den samma för dem som kom till Sverige oavsett år.

Svenskeritreaner, och då särskilt den grupp som var född i Eritrea, hade år 2018 en relativt hög arbetslöshet. I diagram 44 beskrivs nu de samband som vi kan se mellan arbetslöshet och utbildningsnivå. Andelen arbetslösa svenskeritreaner var som högst i den grupp som hade högst en förgymnasial utbildning, 42 procent av dessa personer var arbetslösa. Bland de personer som hade gymnasieutbildning var det betydligt lägre andel, 25 procent, arbetslösa eller i åtgärd. Ungefär samma andel var arbetslösa i gruppen som hade en eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år och som lägst var andelen i gruppen som hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre, 18 procent.

En lång eftergymnasial utbildning gav både år 2013 och år 2018 den lägsta risken för arbetslöshet. År 2018 var en mer än dubbelt så hög andel med förgymnasial utbildningsnivå arbetslös jämfört med gruppen med eftergymnasial utbildning om tre år eller längre. Det var också i den längst utbildade gruppen som arbetslösheten hade minskat mest mellan åren, från 25 till 18 procent.

Arbetslösheten har sedan 2013 minskat i samtliga utbildningsnivåer utom i gruppen där uppgift om utbildning saknas. Ofta brukar den sistnämnda gruppen bestå av nyanlända personer vars utbildningsnivå ännu inte har registrerats i SCB:s utbildningsregister. Detta var en liten grupp om strax under 400 personer år 2018.

DIAGRAM 44 | ANDEL ÖPPET ARBETSLÖSA SVENSKERITREANER (ELLER I ÅTGÄRDER) I OLIKA UTBILDNINGSNIVÅER – 2013 OCH 2018

Statistiken visar inte på några skillnader i arbetslöshet kopplat till utbildningsnivå mellan svenskeritreanska män och kvinnor. Att bara ha en förgymnasial utbildning medför lika stor risk för arbetslöshet bland män som bland kvinnor. Likaså är risken för arbetslöshet lika stor bland de eftergymnasialt utbildade männen och kvinnorna.

Gruppen Sverigefödda eritreaner består

i huvudsak av unga personer i grundskole- och gymnasieålder och jämförelser blir därför lätt missvisande.

Det fanns alltså skillnader mellan könen vad gäller utbildningsnivå, men när hänsyn tas till detta i analyser av arbetslöshet och vi tittar på arbetslöshet inom respektive utbildningsnivå var för sig finns inga könsskillnader kvar.

Åsikterna som uttrycks i intervjuerna är de intervjuades egna.

Semhar Gslasie:

»Samhället behöver gå samman för att ta itu med den här utmaningen«

Semhar Gslasie kom till Sverige 2015. Hon är i dag 35 år, bor i Stockholm och arbetar som marknadsförare inom bemaningsbranschen.

Bland svenskeritreaner födda i Sverige är andelen arbetslösa 5,2 procent – lite lägre än för riksgenomsnittet. Är det ett tecken på god integration?

– Ja, det skulle jag säga. Jag känner flera Sverigefödda svenskeritreaner som det har gått väldigt bra för. Det beror på att de getts goda möjligheter här i Sverige och att de flesta har gjort någonting bra av det.

Det ser väldigt annorlunda ut för svenskeritreaner födda i Eritrea. Bland dem var arbetslösheten 33,3 procent år 2018. Vad är orsaken till den höga arbetslösheten?

– Det beror på den politiska, utbildningsmässiga och ekonomiska situationen i Eritrea. Utbildning och karriär uppmuntras inte, och många ungdomar som kommit till Sverige har tillbringat flera år i flyktingläger som sysslolösa utan vare sig skolgång eller arbete.

Vad anser du att det svenska samhället behöver göra för att förbättra sysselsättningsgraden?

– Samhället behöver gå samman för att ta itu med den här utmaningen. Det kan handla om att öppna fritidscenter där man kan utvecklas och få hjälpa med att få jobb. Genom att involvera rekryteringsföretag och utbildningsinstanser kan man underlätta till anställning och utbildning för nyanlända samt ge dem grundläggande kunskaper om hur det svenska samhället fungerar.

Unga svenskeritreaner ser att många av de äldre inte har ett jobb att gå till. Hur viktigt är det att ha goda förebilder?

– Väldigt viktigt. De eritreaner som migrerat till Sverige är förebilder för många i Eritrea. När nyanlända som kommer till Sverige sen ser att många av dem lever utan anställning är det givetvis inte bra förebildskap.

Hur upplever du att arbetsgivarernas inställning till svenskeritreaner som söker arbete?

– Genom mitt arbete har jag mött svenskeritreaner som berättat om erfarenheter av utnyttjande och diskriminerande behandling. Det är något vi måste ta itu med kollektivt eftersom trakasserier och diskriminering av något slag inte bör tolereras.

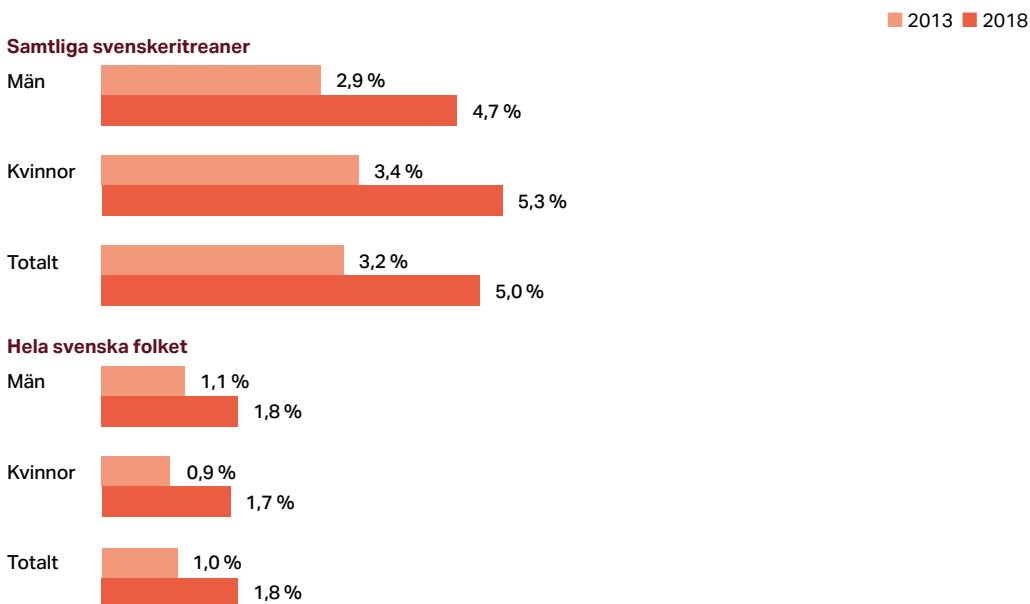
Långtidsarbetslöshet

När personer är arbetslösa under en längre period brukar man definiera dem som långtidsarbetslösa. I SCB:s statistik anses en person vara långtidsarbetslös om hen varit klassad som arbetslös under minst sex månader. Långtidsarbetslöshet är naturligtvis en svår form av arbetslöshet.

Det är svårt för långtidsarbetslösa att ta sig in på arbetsmarknaden. Man brukar säga att dessa personer ofta står längre ifrån arbetsmarknaden än personer som är arbetslösa under kortare perioder och det är svårare att bryta denna form av arbetslöshet.

Långtidsarbetslösheten var betydligt högre bland svenskeritreaner än i hela den svenska befolkningen i allmänhet vilket illustreras av diagram 45. Bland svenskeritreaner i åldern 25–64 år låg långtidsarbetslösheten år 2018 på 5 procent medan motsvarande siffra i hela befolkningen i Sverige var knappa 2 procent. Långtidsarbetslösheten var något högre bland de svenskeritreanska kvinnorna (5,3 procent) än bland de svenskeritreanska männen (4,7 procent).

DIAGRAM 45 | ANDEL LÅNGTIDSARBETSLÖSA I ÅLDERN 25–64 ÅR – SKILLNADER MELLAN MÄN OCH KVINNOR, MELLAN SVENSKERITREANER OCH SAMTLIGA SVENSKAR – 2013 OCH 2018

5,0%

5 procent av svenskeritreaner i åldern 25–64 år var långtidsarbetslösa 2018. Motsvarande siffra i hela befolkningen var knappt 2 procent.

Vi beskrev tidigare en minskande andel arbetslösa, både bland svenskeritreaner och i hela befolkningen. Men samtidigt ökade långtidsarbetslösheten kraftigt mellan 2013 och 2018 – såväl bland svenskeritreaner som i hela befolkningen i Sverige.

I hela befolkningen i Sverige ökade långtidsarbetslösheten med cirka 80 procent mellan 2013 och 2018, från 1 till 1,8 procent av samtliga personer i åldern 25–64 år. Ökningen mellan år 2013 och 2018 var också påtaglig i gruppen svenskeritreaner, en ökning från 3,2 till 5 procent.

Procentuellt var långtidsarbetslösa relativt få vilket innebär att det också antalsmässigt var en liten grupp om under 1 500 personer. Ytterst få av dessa var inrikes födda varför vi inte redovisar skillnader relaterade till födelseland. Det är viktigt att komma ihåg att även om vi talar om kraftiga ökningar, rör sig andelarna fortfarande om relativt små delar av de studerade grupperna – särskilt när vi ser till hela befolkningen i Sverige.

Inkomster och ekonomi

Vilka inkomster och vilken ekonomi som människor har är viktiga parametrar för att bli en del av samhället. Personer som saknar inkomst eller som har dålig ekonomi har i allmänhet svårt att klara en skälig levnadsnivå vilket ger dem sämre livskvalitet. Svag ekonomi begränsar individen och hushållets möjligheter att ta del av utbudet i samhället och därför även medför en social exkludering.

Många, framför allt kvinnor, ekonomiskt utsatta

Grupper med svag ekonomi i samhället bor oftare koncentrerat i specifika bostadsområden där hyresnivåer är lägre och det finns tillgång till bostäder.

Segregationen förstärks på så sätt till stor del av människors inkomster och ekonomi. En inkomstökning för en enskild person är därför inte bara något positivt för honom eller henne, utan de positiva effekterna sprider sig som ringar på vattnet, bland annat i form av minskad segregation.

Vi kommer nu i detta kapitel att gå igenom svenskeritreanernas situation ur ett ekonomiskt perspektiv. Kapitlet inleds med en genomgång av svenskeritreanernas inkomster och inkomstkällor. Efter detta beskriver vi gruppens ekonomiska ställning, vilken naturligtvis har ett starkt samband med inkomster.

Kapitlet blir på så sätt en naturlig fortsättning av det som diskuterats tidigare i rapporten i de kapitel som har beskrivit utbildning, arbete och företagande. Förbättras resultaten i skolan och fler når högre utbildning ger detta större möjligheter på arbetsmarknaden, vilket i sin tur leder till ökade inkomster och en bättre ekonomi.

Nettoinkomst

Kapitlet kring inkomster och ekonomi inleds med att beskriva svenskeritreaners nettoinkomster. Med nettoinkomst menas det sammanlagda beloppet under ett år som en person eller ett hushåll har kvar av sin inkomst efter att ha betalat skatt. I det här avsnittet kommer vi att redovisa uppgifter om samtliga förvärvsarbetande svenskeritreaner.

I några av de tidigare avsnitten i rapporten har vi fokuserat på förvärvsarbetande personer mellan 20 och 64 år. I dessa åldrar fanns det omkring 19 300 förvärvsarbetan-

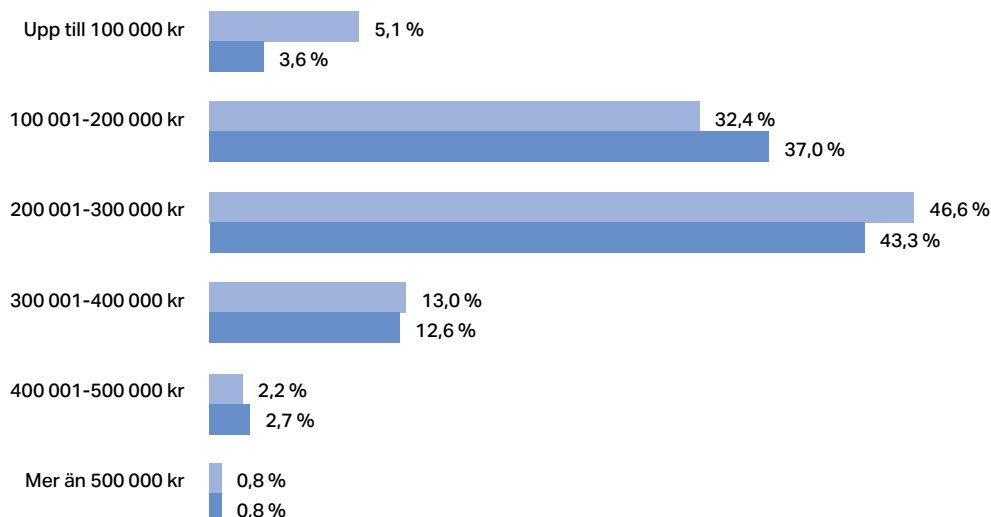
de svenskeritreaner i landet år 2018. Utan att begränsa statistiken till dessa åldrar fanns det i stället cirka 19 980 förvärvsarbetande svenskeritreaner i Sverige. Det fanns alltså ungefär 700 svenskeritreaner som förvärvsarbetade och som antingen var yngre än 20 år eller äldre än 64 år.

Diagram 46 beskriver nettoinkomsten för samtliga förvärvsarbetande svenskeritreaner parallellt med nettoinkomstnivåerna för hela den svenska förvärvsarbetande befolkningen.

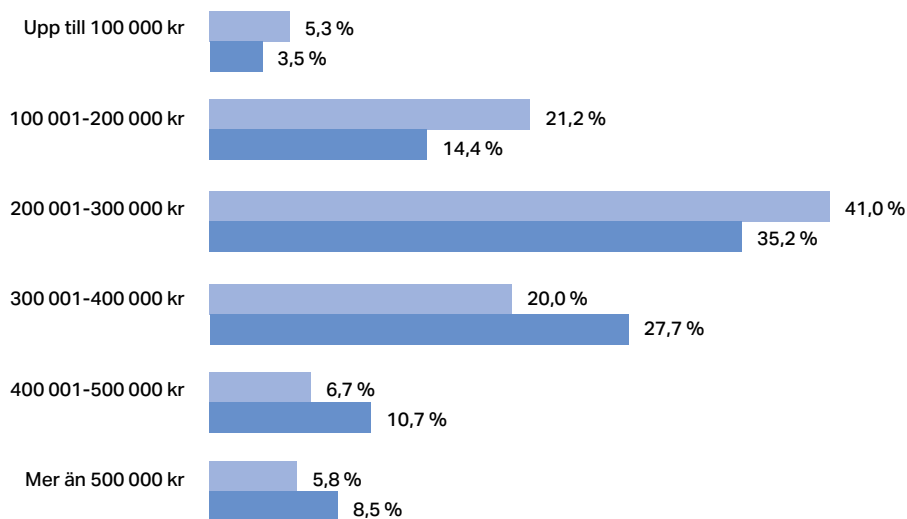
**DIAGRAM 46 | ANDEL FÖRVÄRVSARBETANDE, ALLA ÅLDRAR,
I OLIKA INKOMSTNIVÅER (ÅRSINKOMST/NETTOINKOMST) – 2013 OCH 2018**

■ 2013 ■ 2018

Samtliga förvärvsarbetande svenskeritrearer

Samtliga förvärvsarbetande i Sverige

Drygt 40 procent av svenskeritrearerna hade en nettoinkomst om upp till 200 000 kronor. Detta var en betydligt större andel än bland alla förvärvsarbetande i Sverige som helhet där 17 procent hade så pass låg nettoinkomst.

Också inkomster mellan 200 001 och 300 000 kronor var mer vanliga bland svenskeritrearer än bland alla förvärvsar-

betande, 43 procent att jämföra med 35 procent.

Diagram 46 beskriver också hur inkomsterna bland samtliga förvärvsarbetande i Sverige hade ökat mellan åren 2013 och 2018. En lägre andel av inkomsttagarna fanns i de lägre inkomstklasserna år 2018 och fler i de högre. Bland svenskeritrearerna var trenden snarare den omvända.

Andelen svenskeritreanska förvärvsarbetande som hade inkomster om upp till 200 000 kronor hade ökat medan andelen med högre inkomster hade minskat. Medan drygt 19 procent i hela befolkningen år 2018 hade inkomster över 400 000 kronor var motsvarande andel för svenskeritreanerna enbart 3,5 procent.

I den mindre gruppen svenskeritreaner födda i Sverige hade något fler högre inkomster men vi ska komma ihåg att detta är en liten och ung grupp och vi redovisar därför inte dessa andelar i detalj.

I det underlag som har beställts från Statistiska centralbyrån, SCB, finns statistik för olika inkomstintervall och det är den statistiken som presenterats i diagram 46. Vi har här kännedom om antal personer per intervall men saknar de exakta inkomstuppgifterna för personerna.

För att räkna fram medelvärden för olika gruppers nettoinkomster har därför vissa subjektiva antaganden gjorts där inkomstintervallen har räknats om till exakta inkomstsiffror enligt följande subjektiva antaganden:

Upp till 100 000 kr = 50 000 kr
 100 001–200 000 kr = 150 000 kr
 200 001–300 000 kr = 250 000 kr
 300 001–400 000 kr = 350 000 kr
 400 001–500 000 kr = 450 000 kr
 Mer än 500 000 kr = 550 000 kr

Med hjälp av den beskrivna metoden har ett genomsnittligt värde på nettoinkomsten bland de förvärvsarbetande svenskeritreanerna räknats fram. För år 2018 beräknades den genomsnittliga nettoinkomsten bland svenskeritreaner till 226 312 kronor per år.

För hela befolkningen i Sverige var den genomsnittliga nettoinkomsten under samma år 303 200 kronor. Även om antagandena för framräkningen av nettoinkomsterna

är ungefärliga är skillnaderna tydliga. En genomsnittlig förvärvsarbetare i Sverige tjänade knappt 77 000 kronor mer per år än vad en genomsnittlig förvärvsarbetande svenskeritreansk person gjorde.

Den årliga nettoinkomsten hade minskat något i den svenskeritreanska gruppen mellan åren 2013 och 2018 samtidigt som inkomsten bland samtliga förvärvsarbetande hade ökat med närmare 35 000 kronor. Ofta när jämförelser görs mellan två tidpunkter och en förändring diskuteras, utgår vi ifrån att befolkningen är ungefär den samma.

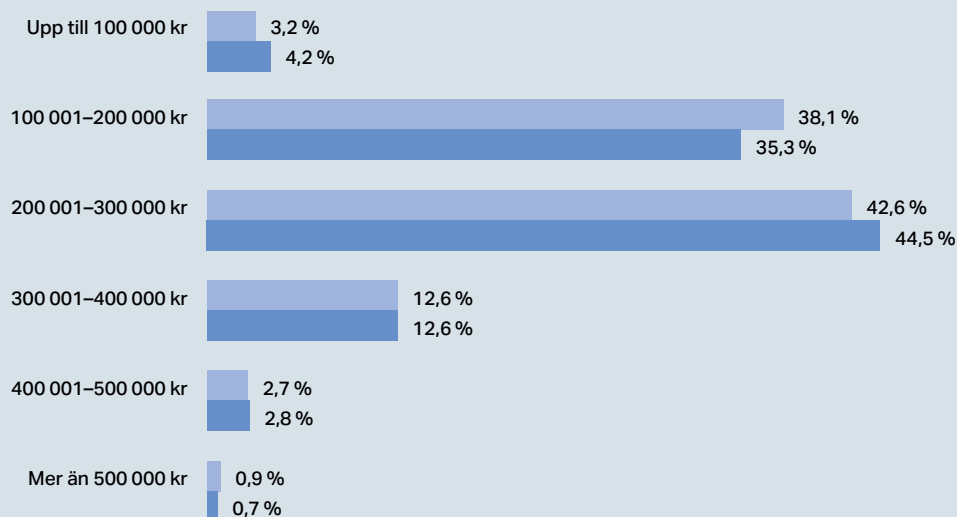
När vi beskriver en ökning av inkomster bland alla förvärvsarbetande i Sverige har det visserligen tillkommit och fallit ifrån ett antal förvärvsarbetande mellan åren och annat kan ha förändrats, men i stort är grupperna inkomsttagare år 2013 och 2018 jämförbara. Vid jämförelser mellan dessa tidpunkter avseende den svensk-eritreanska gruppen påminner vi åter om att det mellan de båda åren tillkom ett stort antal personer och att gruppen år 2018 hade en helt annan sammansättning än år 2013.

Generellt i samhället har män ofta högre inkomster än kvinnor men detta gällde inte i den svenskeritreanska gruppen förvärvsarbetande. Diagram 47 beskriver nettoinkomstnivåerna för år 2018 uppdelat på män och kvinnor bland svenskeritreaner och bland samtliga förvärvsarbetande i Sverige. Det fanns bland svenskeritreanerna år 2018 inga betydande könsskillnader vad gäller inkomster. En något högre andel kvinnor (44,5 procent) än män (42,6 procent) hade inkomster mellan 200 000 och 300 000 kronor medan en något högre andel män (38,1 procent) än kvinnor (35,3 procent) fanns i inkomstklassen under, mellan 100 000 och 200 000 kronor. I övriga inkomstgrupper var könsskillnaderna obetydliga.

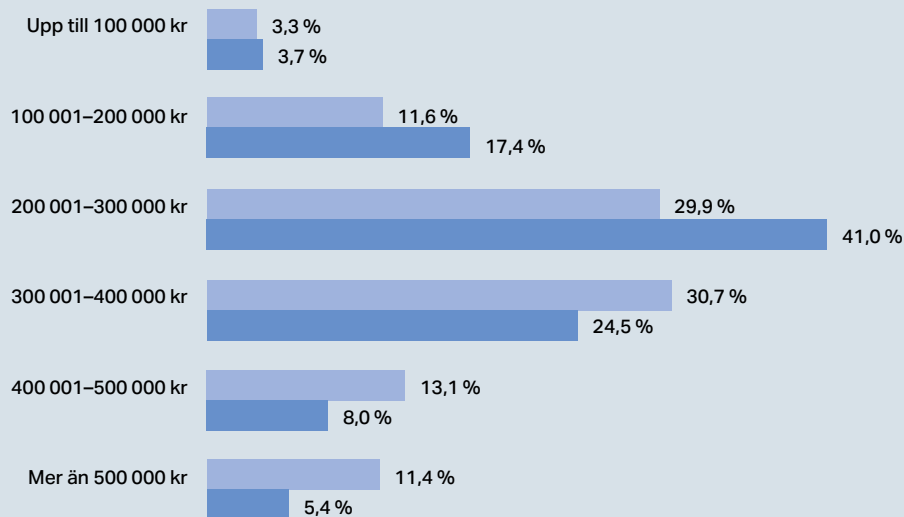
DIAGRAM 47 | ANDEL FÖRVÄRVSARBETANDE, ALLA ÅLDRAR I OLIKA INKOMSTNIVÅER
(ÅRSINKOMST/NETTOINKOMST) – **MÄN OCH KVINNOR** – 2018

■ Män ■ Kvinnor

Samtliga förvärvsarbetande svenskeritreaner

Samtliga förvärvsarbetande i Sverige

Medianinkomst

Vi fokuserade i det förra avsnittet på de personer som förvärvsarbetade, det vill säga de som antingen var anställda eller företagare och vi beskrev deras årliga totala nettoinkomster. I detta avsnitt studerar vi nu i stället medianinkomsten hos samtliga i befolkningen, det vill säga både bland förvärvsarbetande och bland icke förvärvsarbetande i åldrarna 20 till 64 år. Diagram 48 och 49 visar medianinkomsten hos svenskeritreaner och hos hela befolkningen i Sverige 20–64 år. I Sverige fanns det drygt 5,8 miljoner personer i detta åldersintervall år 2018 – av dessa var 34 800 personer svenskeritreaner.

Medianinkomsten hos landets samtliga svenskeritreaner i åldern 20 till 64 år låg år 2018 på 144 365 kronor per år. Som vi såg i föregående avsnitt, hade de svenskeritreaner som arbetade i någon form en medelinkomst på 226 312 kronor. Median och medelinkomst beräknas på olika sätt och jämförelsen blir därför något skev. Men båda nyckeltalen är relevanta och de stora skillnader som uppstår om man studerar en större grupp där det också ingår en stor mängd personer som står utan arbete blir tydliga.

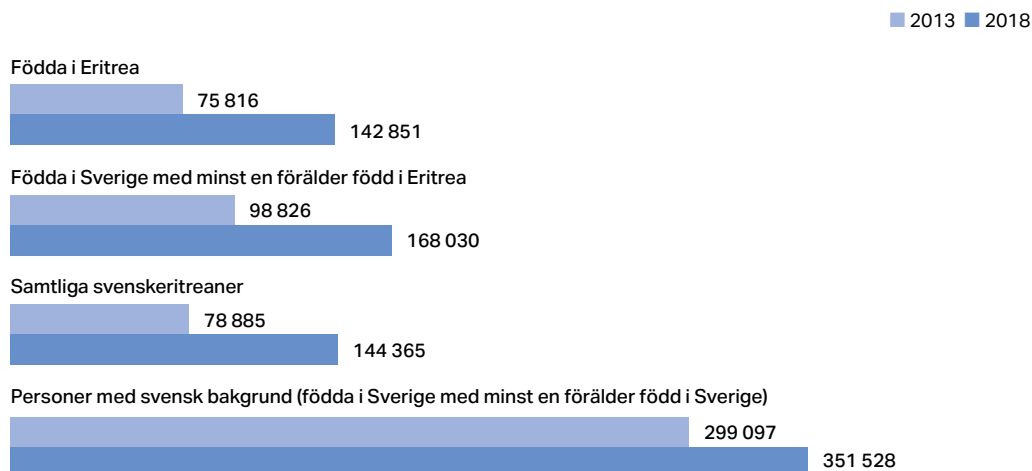
Bland samtliga personer med svensk bakgrund, alltså personer med minst en förälder som är född i Sverige, i åldern 20 till 64 år,

låg medianinkomsten på ungefär 350 000 kronor per år enligt statistik från år 2018. Skillnaden gentemot medianinkomsten hos landets samtliga svenskeritreaner var med andra ord mycket stor. Som vi har visat i tidigare kapitel består gruppen med svensk bakgrund med minst en förälder född i Eritrea i huvudsak av unga personer, 81 procent var under 16 år. Åldersgruppen 20–64 år var förhållandevis mycket liten och de flesta i åldersgruppen var i det lägre åldersspannet 20–24 år, en ålder då många fortfarande är i studier och inte i arbete. De som arbetar har därmed också kort arbetslivserfarenhet och sammantaget förklarar ålderssammansättningen i gruppen delvis varför inkomsten är relativt låg.

Medianinkomsten hos svenskeritreanerna ökade kraftigt med 88 procent mellan år 2013 och 2018. Ökningen var något lägre bland Sverigefödda, en ökning med 70 procent, men sedan tidigare vet vi att de Sverigefödda har en ung ålderssammansättning vilket förklarar den lägre medianinkomsten och inkomstutvecklingen.

Medianinkomsten bland svenskeritreaner födda i Eritrea har alltså utvecklats positivt mellan åren 2013 och 2018 men utgångsläget, det vill säga medianinkomsten år 2013, var mycket låg.

DIAGRAM 48 | MEDIANINKOMST (KRONOR) – 20–64 ÅR – 2013 OCH 2018

Vid en jämförelse mellan könen ser vi att bland personer som var födda i Eritrea hade männen en avsevärt högre medianinkomst än kvinnorna, drygt 166 800 kronor att jämföra med 108 400 kronor. I den Sverigefödda gruppen var medianinkomsten mer lik mellan könen med en svagt högre inkomst bland kvinnorna. I diagram 49 ser vi hur medianinkomsten skiljde sig åt mellan kvinnor och män år 2018 – både inom den svenskeritreanska gruppen och bland personer med svensk bakgrund.

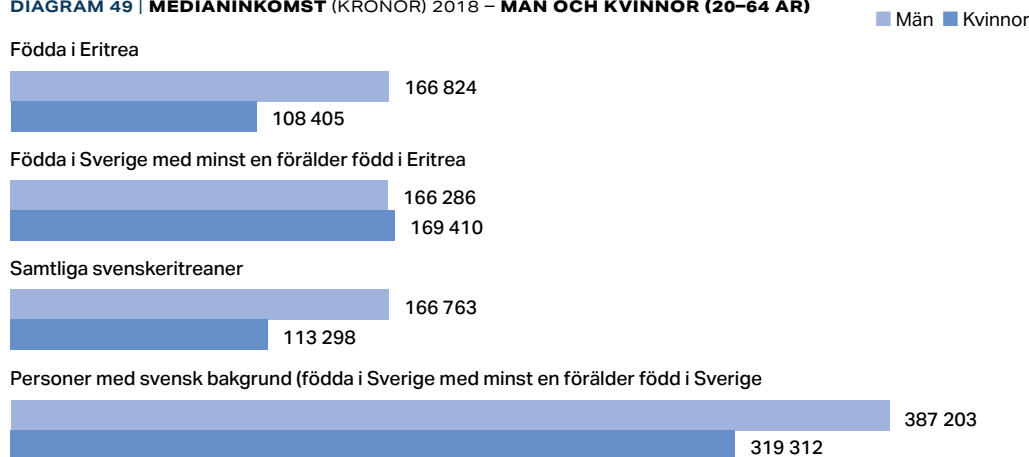
Sammanfattningsvis var bland samtliga svenskeritreaner i åldern 20–64 år skillnaden mellan män och kvinnors medianinkomst betydande där kvinnornas median-

inkomst låg omkring 53 500 kronor under männens medianinkomst.

I kronor var det en mindre skillnad mellan de svenskeritreanska männen och kvinnorna än i befolkningen i sin helhet där skillnaden var 67 900 kronor.

I den sammanlagda bilden dominerar de Eritreafödda som utgör en stor andel av svenskeritreanerna. Många av de eritreafödda förvärvsarbetade till skillnad från svenskeritreaner födda i Sverige där många var i skollåldern. Vi understryker åter att medianinkomsten beräknas på samtliga personer inom de nämnda grupperna, det vill säga också inkluderar personer mellan 20 och 64 år som inte förvärvsarbetar.

DIAGRAM 49 | MEDIANINKOMST (KRONOR) 2018 – MÄN OCH KVINNOR (20–64 ÅR)

Inkomstslag

Tidigare i rapporten har beskrivits att 55 procent av svenskeritreanerna i åldern 20–64 år förvärvsarbetade år 2018.

Vid sidan av inkomst från förvärvsarbete kan personer ha andra typer av inkomster och vi belyser nu olika inkomstslag bland svenskeritreaner och bland samtliga personer mellan 18 och 64 år i Sverige.

Vilka olika inkomstslag, det vill säga olika typer av ekonomiska ersättningar, som förekommer inom den svenskeritreanska gruppen och bland samtliga personer i Sverige beskrivs i diagram 50 och 51. Det bör understrykas att dessa båda diagram omfattar personer i åldersspannet 18–64 år till skillnad från många andra av diagrammen i denna rapport där åldersspannet är 20–64 år. Det är också viktigt att komma ihåg att en och samma person kan ha flera typer av inkomstslag och ersättningar samtidigt.

Diagram 50 visar att det bland svenskeritreanerna år 2018 var mer vanligt att ha andra inkomstslag än från förvärvsarbete jämfört med samtliga personer i Sverige. Bland samtliga personer i Sverige hade 86 procent inkomster från förvärvsarbete och därutöver var det framför allt ersättning för

föräldraledighet (drygt 21 procent) och studier (11 procent) som var vanligt. Bland svenskeritreanerna hade närmare hälften ekonomiskt bistånd (socialbidrag) år 2018, i hela befolkningen hade drygt 5 procent under det året en sådan inkomst. Omkring 20 procent vardera av svenskeritreanerna hade inkomster från arbetsmarknadspolitiska åtgärder, studiemedel eller föräldraledighet/vård av närstående. Ungefär lika stor andel i hela befolkningen, drygt 21 procent hade alltså inkomster från föräldraledighet/vård av närstående medan en ungefär hälften så stor andel hade studiemedel och under fyra procent i hela befolkningen hade inkomster relaterade till arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

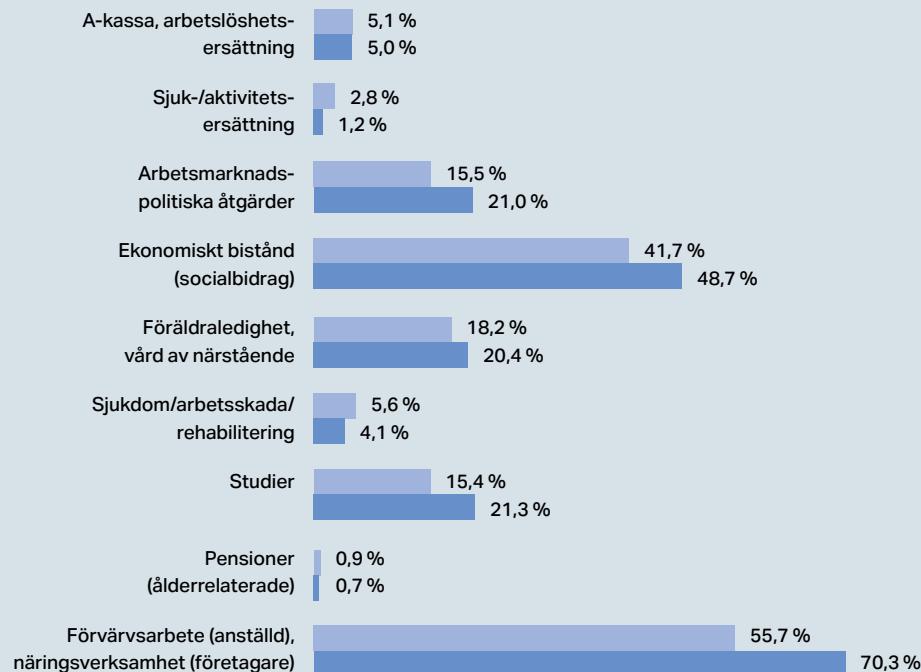
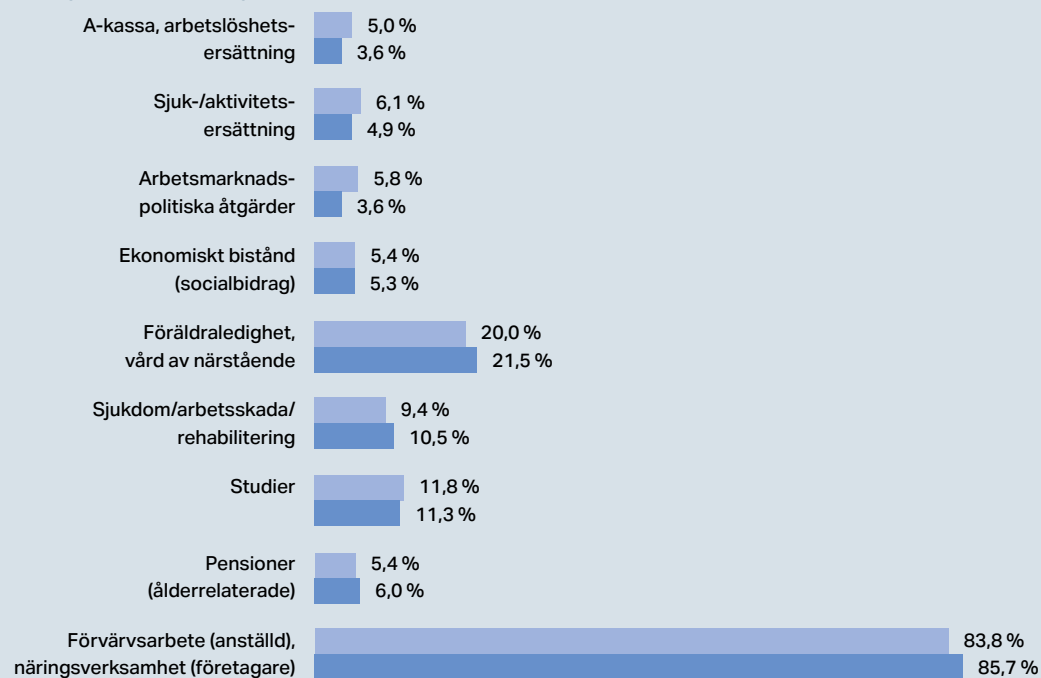
Jämfört med år 2013 hade andelen med inkomster från förvärvsarbete, andelen med ekonomiskt bistånd, andelen med studiemedel och andelen med inkomster från arbetsmarknadspolitiska åtgärder ökat i den svenskeritreanska befolkningen.

Andelen med ersättning från förvärvsarbete hade ökat kraftigt men var fortsatt betydligt lägre än bland samtliga personer i Sverige i åldern 18–64 år.

DIAGRAM 50 | ANDEL PERSONER (18–64 ÅR) MED OLIKA INKOMSTSLAG/ERSÄTTNINGAR

– 2013 OCH 2018

■ 2013 ■ 2018

Samtliga förvärvsarbetande svenskeritreaner**Samtliga personer i Sverige**

Det fanns bland svenskar i allmänhet inte några påtagliga skillnader mellan män och kvinnor vad gäller inkomstkällor. Något fler kvinnor fick ekonomisk ersättning genom föräldraledighet eller vård av närstående, via sjukdom, arbetsskada eller rehabilitering samt via studier.

Andelen som hade inkomster från förvärvsarbete var däremot marginellt större

bland männen. I gruppen svenskeritreaner var skillnaderna större. Betydligt fler män hade inkomst genom förvärvsarbete eller inkomst från arbetsmarknadspolitiska åtgärder medan nästan tre gånger så många kvinnor var föräldralediga eller vårdade en närstående. Fler män än kvinnor fick också ersättning för studier, men här var skillnaderna inte lika stora.

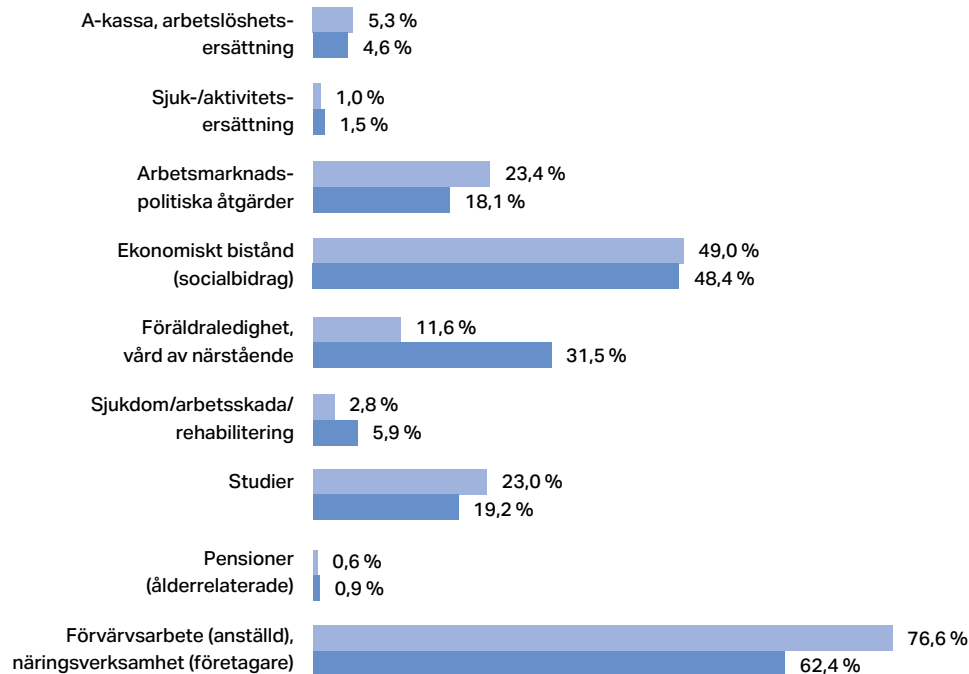

48,7 procent av svenskeritreanerna fick ekonomiskt bistånd, så kallat socialbidrag, 2018.

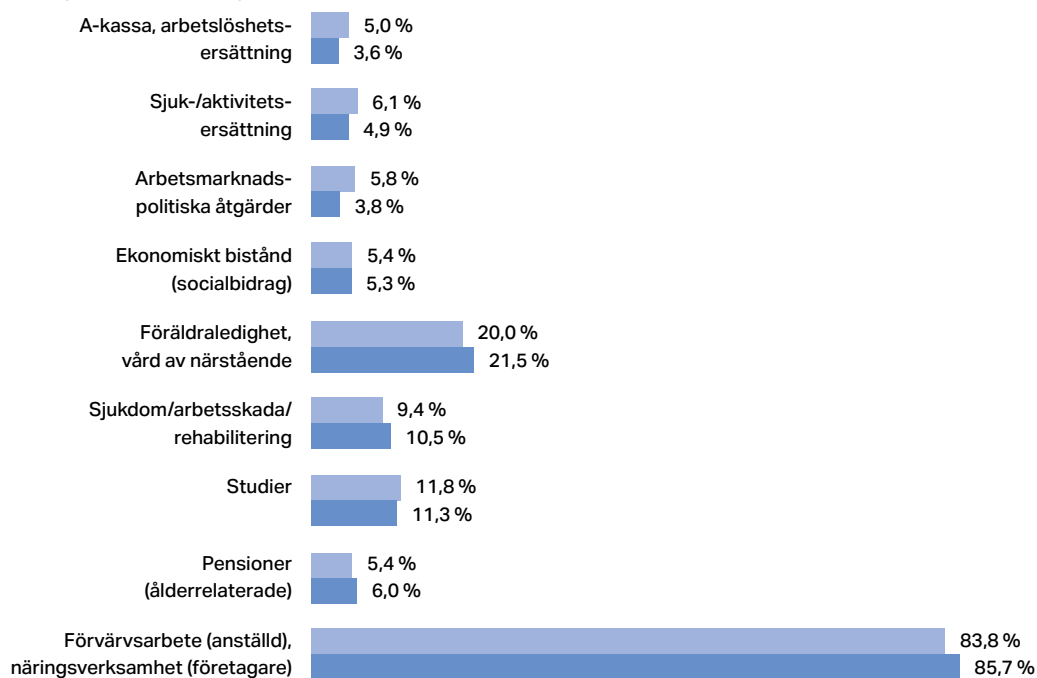
DIAGRAM 51 | ANDEL PERSONER (18–64 ÅR) MED OLIKA INKOMSTSLAG – MÄN OCH KVINNOR 2018

■ Män ■ Kvinnor

Samtliga svenskeritreaner

Samtliga personer i Sverige

Betydligt fler svenskeritrea-
ska män än kvinnor hade
inkomst genom förvärvsarbete
eller inkomst från arbets-
marknadspolitiska
åtgärder.

Personer helt utan inkomst eller ersättningar

Människor kan få sina inkomster, oavsett storlek, på många olika sätt i Sverige vilket vi beskrev i föregående avsnitt. Förutom att förvärvsarbeta kan man få olika ekonomiska ersättningar.

Men det finns också personer i Sverige som inte har någon registrerad ekonomisk ersättning över huvud taget, det vill säga som, enligt SCB, inte tjänar några pengar alls. De har inte någon inkomst från ett förvärvsarbete och får inte heller någon annan form av bidrag från det offentliga. I statistiken syns inte om de i stället har så kallade svarta inkomster eller försörjs av någon annan person, det vi ser här är enbart sådana inkomster som finns registrerade.

I det följande avsnittet ska vi titta närmare på personer helt utan registrerade inkomster. Precis som i flera andra delar av denna rapport fokuserar vi på personer i åldern 20–64 år. I den här gruppen ingår också

personer som tillfälligt befinner sig utomlands, till exempel ungdomar som under perioder bor i andra länder eller invandrare som befinner sig i hemlandet och därför inte har inkomster i Sverige.

Andelen personer som saknade registrerad inkomst i hela gruppen svenskeritrearer mellan 20 och 64 år var 2,3 procent, en lägre andel än bland personer med svensk bakgrund, det vill säga personer som är födda i Sverige och med minst en förälder som är född i Sverige. I diagram 52 ser vi hur stor andel av svenskeritrearerna som helt saknade inkomst eller ersättningar år 2013 och 2018.

Vid en jämförelse mellan de båda tidpunkterna ser vi att andelen svenskeritrearer utan inkomst hade minskat kraftigt från en relativt hög andel till att omfatta en liten andel svenskeritrearer.

DIAGRAM 52 | ANDEL PERSONER (20–64 ÅR)

HELT UTAN INKOMST/ERSÄTTNINGAR – 2013 OCH 2018

■ 2013 ■ 2018

Födda i Eritrea

Födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea

Samtliga svenskeritrearer

Hela svenska folket

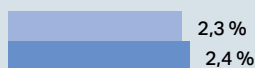
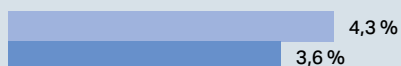

2,3 procent av svenskeritreanerna saknade registrerad inkomst 2018, vilket är en lägre andel än bland personer med svensk bakgrund.

DIAGRAM 53 | ANDEL PERSONER (20–64 ÅR)**HELT UTAN INKOMST/ERSÄTTNINGAR – MÄN OCH KVINNOR – 2019**

■ Män ■ Kvinnor

Födda i Eritrea**Födda i Sverige med minst en förälder född i Eritrea****Samtliga svenskeritrearer****Hela svenska folket**

Skillnaderna mellan könen var små. Bland personer födda i Eritrea var andelen utan inkomst helt lika mellan könen medan en högre andel män (4,9 procent) födda i Sverige saknade inkomster jämfört med andel

kvinnor (3,5 procent). Det var också i den Sverigefödda gruppen en högre andel sammantaget som saknade inkomster jämfört med de utrikesfödda svenskeritrearerna.

Bland personer födda i Eritrea var andelen utan inkomst helt lika mellan könen medan en högre andel män födda i Sverige saknade inkomster jämfört med andel kvinnor.

Låg ekonomisk standard

Låg ekonomisk standard är ett begrepp som betyder att en person eller ett hushåll har sämre ekonomiska förutsättningar. Definitionen säger att personer har en låg ekonomisk standard om de lever i ett hushåll med en disponibel inkomst som är mindre än 60 procent av medianvärdet för samtliga hushåll¹. Med disponibel inkomst menas hushållets samtliga inkomstkällor oavsett var de kommer ifrån.

Totalt handlade det i Sverige år 2019 om drygt 1 522 000 personer som bodde i hushåll med så pass svag ekonomi. Det motsvarar drygt 15 procent av hela befolkningen. Bland svenskeritreanerna var andelen personer som levde med låg ekonomisk standard betydligt högre. Närmare hälften

av befolkningen i den gruppen levde i hushåll med låg ekonomisk standard.

49 procent av svenskeritreanerna hade alltså låg ekonomisk standard år 2019. Det är en anmärkningsvärt hög andel och bekymmersamt för både individerna och för samhället. Utvecklingen mellan åren 2013 och 2019 var negativ, med en andel som var 5 procentenheter högre år 2019 än år 2013 – eller omräknat en ökning med 11 procent. I hela befolkningen i Sverige hade andelen med låg ekonomisk standard ökat på samma sätt, med cirka 10 procent över dessa år, men här var utgångsläget en betydligt lägre andel.

DIAGRAM 54 | ANDEL SVENSKERITREANER RESPEKTIVE BEFOLKNINGEN I SVERIGE.

ALLA ÅLDRAR, **MED LÅG EKONOMISK STANDARD** – 2013 OCH 2019

■ 2013 ■ 2019

Samtliga svenskeritreaner

Hela svenska folket

Fler svenskeritreanska kvinnor (53 procent) än män (45 procent) levde i hushåll med låg ekonomisk standard. Men skillnaden fanns bara bland personer som var födda i Eritrea. De svenskeritreaner som var födda i Sverige bodde i något högre utsträckning i hushåll med låg ekonomisk standard (50 procent) men där fanns inga skillnader mellan män och kvinnor. Här understryker vi att denna statistik inkluderar barn. De barn som lever i utsatta hushåll och som är födda i Sverige räknas alltså till kategorin Sveri-

gefödda svenskeritreaner, och det finns ingen skillnad i ekonomisk utsatthet om barnen är pojkar eller flickor.

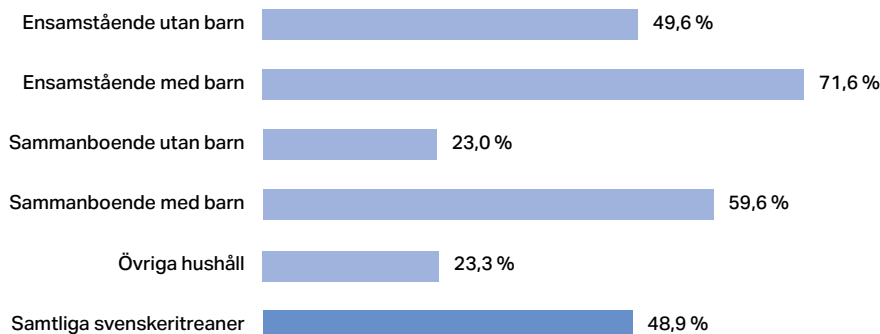
När vi här analyserar svenskeritreaners ekonomiska utsatthet ser vi stora variationer mellan olika typer av hushåll. Bland personer i hushållstypen *ensamstående med barn* var andelen som levde med låg ekonomisk standard knappt 72 procent. Men också bland *sammanboende med barn* ser vi höga andelar. Att barnhushållen är den hushållstyp där flest lever med låg disponibel

inkomst innebär att oroväckande många barn bor i svenskeritreanska hushåll med begränsade ekonomiska möjligheter.

Närmare hälften av de ensamstående hushållen utan barn hade en utsatt ekono-

misk situation medan andelen bland *sammanboende utan barn* men också i *övriga hushåll* var lägre, 23 procent. Diagram 55 illustrerar skillnaderna mellan olika hushållstyper.

DIAGRAM 55 | ANDEL SVENSKERITREANER, ALLA ÅLDRAR, MED LÅG EKONOMISK STANDARD 2019 – SKILLNADER MELLAN OLIKA HUSHÅLLSTYPER

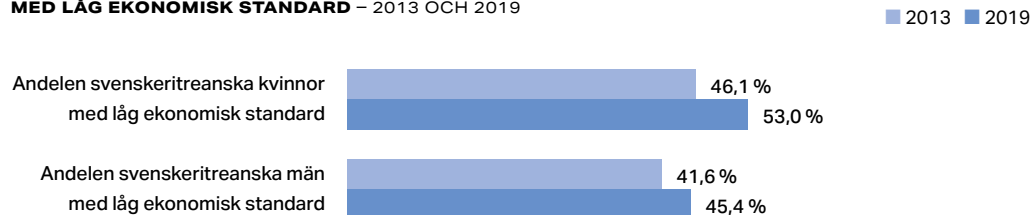

Det fanns mellan svenskeritreanska kvinnor och män i alla åldrar vissa skillnader när det gäller deras ekonomiska ställning. En större andel av kvinnorna (53 procent) än männen (45 procent) hade en låg ekonomisk standard. Vi ser, precis som vi också tidigare visat, att det hade skett en ökning av andelen med låg ekonomisk standard. I diagram 56 ser vi också att ökningen var större bland kvinnor än bland män. På sex år hade andelen med låg ekonomisk

standard ökat bland kvinnorna med 7 procentenheter och med 4 procentenheter bland männen.

I kapitel 1 visade vi att dubbelt så många svenskeritreanska kvinnor som män levde ensamma med barn. Det är i dessa hushåll som andelen med låg ekonomisk standard var som högst och vi ser sammantaget en bild av en övervägande majoritet kvinnor som levde ensamma med barn i en utsatt situation.

DIAGRAM 56 | ANDEL SVENSKERITREANER, KVINNOR OCH MÄN, ALLA ÅLDRAR, MED LÅG EKONOMISK STANDARD – 2013 OCH 2019

48,9%

Knappt hälften av samtliga svenskeritreaner hade 2019 låg ekonomisk standard.

71,6 procent av de svensk-eritreaner som är ensamstående med barn lever med låg ekonomisk standard.

Långvarigt låg ekonomisk standard

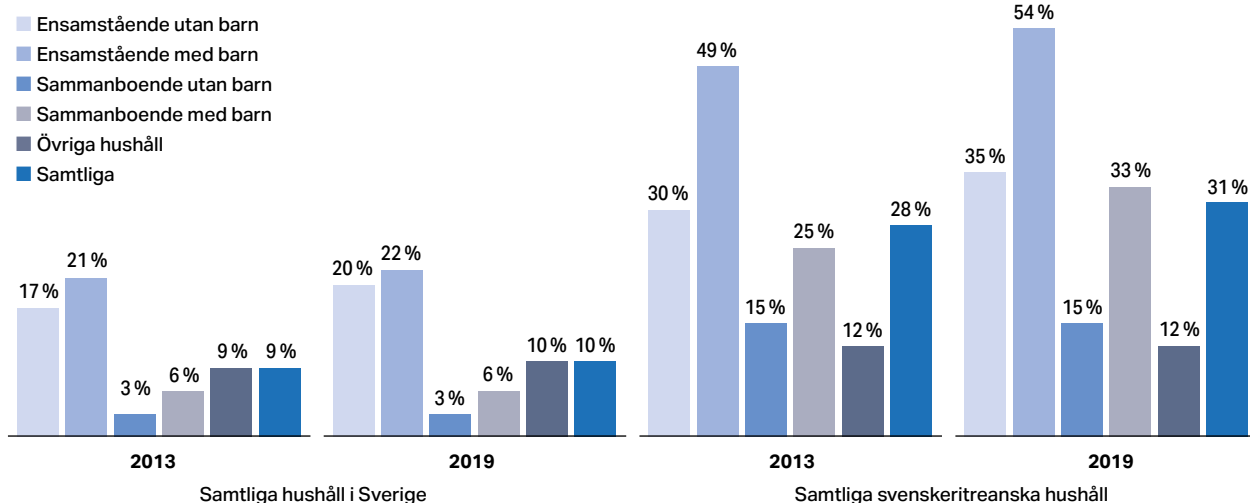
Vi beskrev i det tidigare avsnittet att en stor del av svenskeritreanerna hade en ekonomiskt utsatt situation, och att andelen hade ökat under de sex åren som gick mellan år 2013 och 2019.

Låg ekonomisk standard kan vara tillfällig, det vill säga under en kortare period, eller långvarig. Långvarigt låg ekonomisk standard betyder att ett hushåll har låg ekonomisk standard både det år som mäts (här 2014 respektive 2019) men som också har haft det minst två av de tre åren innan. Det

här handlar om hushåll som under flera års tid har haft låga inkomstnivåer och det är något som ytterligare förstärker utanförskapet. I avsnittet som nu följer kommer vi att fokusera på dessa hushåll, de som haft en utsatt situation under lång tid.

I befolkningen i Sverige hade år 2019 nästan 10 procent av hushållen en långvarigt ekonomiskt utsatt situation men bland svenskeritreanerna hade 31 procent av hushållen långvarigt låg ekonomisk standard.

DIAGRAM 57 | ANDEL AV SAMTLIGA HUSHÅLL I SVERIGE OCH SAMTLIGA SVENSKERITREANSKA HUSHÅLL SOM HAR EN LÅNGVARIGT LÅG EKONOMISK STANDARD – 2013 OCH 2019

Också när vi använder långvarigt låg ekonomisk standard per hushåll som mått på ekonomisk utsatthet är det de ensamstående med barn som i högst utsträckning lever med utmaningar. 54 procent av de ensamstående svenskeritreanerna med barn hade haft en långvarigt utsatt ekonomisk situation. Vid sidan av dessa hade 35 procent av de svenskeritreanska sammanboende hushållen utan barn och 33 procent av de sam-

manboende med barn haft långvarigt låg ekonomisk standard. Jämför vi med samtliga hushåll i Sverige är det bara de som kallas övriga hushåll som har ungefär lika höga andelar oavsett om vi tittar på svenskeritreaner eller på hela befolkningen. I samtliga övriga hushållstyper är andelarna bland svenskeritreaner betydligt högre. Bland sammanboende med barn är andelen bland svenskeritreaner visserligen relativt lägre än

i övriga hushållstyper, men fem gånger så hög som bland samtliga hushåll i Sverige.

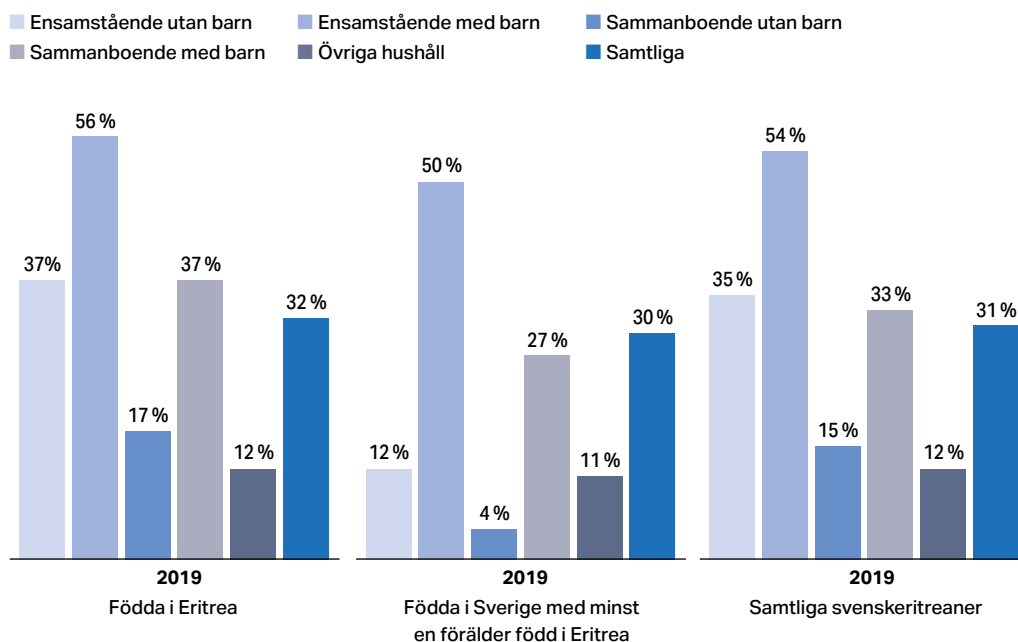
Vid en jämförelse mellan åren 2014 och 2019 hade andelen med långvarigt ekonomiskt utsatt situation ökat något bland samtliga hushåll i Sverige, en ökning på totalen om en procentenhet.

Men bland de svenskeritreanska hushållen hade andelarna ökat betydligt mer, och då främst bland barnhushållen och i ensamstående hushåll utan barn. Bland de ensamstående, oavsett om de hade barn eller ej, ökade andelen utsatta med 5 procentenheter och bland de sammanboende hushållen

med barn hade samma andel ökat med 8 procentenheter.

Det finns vissa skillnader mellan hushållstyperna när vi delar upp gruppen efter födelseland. Bland de ensamstående med barn var andelen med långvarigt utsatt situation hög oavsett födelseland, men bland sammanboende med barn och hushåll utan barn, oavsett om de var ensamstående eller sammanboende, var skillnaderna mellan inrikes- och utrikesfödda stora. En betydligt högre andel utrikesfödda i dessa hushållstyper hade en långvarigt ekonomiskt svår situation.

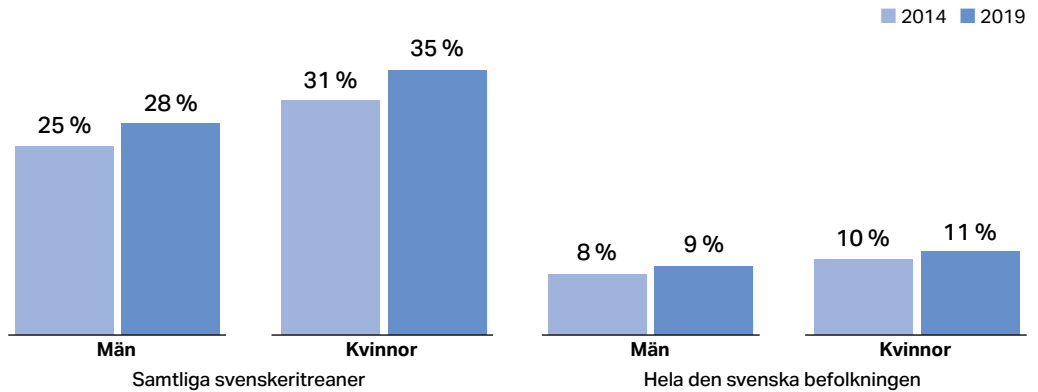
DIAGRAM 58 | ANDEL AV SAMTLIGA HUSHÅLL I SVERIGE OCH SAMTLIGA SVENSKERITREANSKA HUSHÅLL SOM HAR EN LÅNGVARIGT LÅG EKONOMISK STANDARD – UPPDELAT EFTER FÖDELSELAND – 2019

Det var vanligare bland svenskeritreanska kvinnor än män att leva med en långvarigt utsatt situation och skillnaden mellan kvinnor och män var ungefär den samma under

de båda åren. År 2014 skiljde det 6 procentenheter och 2019 var skillnaden 7 procentenheter.

DIAGRAM 59 | ANDEL AV SAMTLIGA HUSHÅLL I SVERIGE OCH SAMTLIGA SVENSKERITREANSKA HUSHÅLL SOM HAR EN LÅNGVARIGT LÅG EKONOMISK STANDARD – UPPDELAT EFTER KÖN

Knappt en tredjedel – 31 procent
– av svenskeritreanska hushåll
lever med en långvarigt låg
ekonomisk standard.

Långvarigt ekonomiskt bistånd

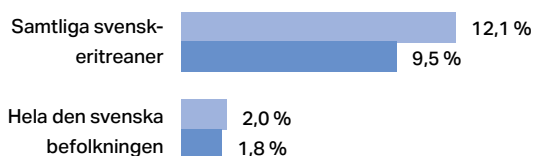
Vi visade tidigare i diagram 50 i detta kapitel, att ekonomiskt bistånd, det vill säga det som ofta vardagligt kallas socialbidrag, var ett betydligt mer vanligt inkomstslag bland svenskeritreaner än bland samtliga svenskar. Diagrammet visade också att andelen svenskeritreaner med ekonomiskt bistånd hade ökat mellan år 2013 och 2019, från 42 till 49 procent.

Ett annat mått för att beskriva ekonomisk utsatthet, vid sidan av de tidigare måtten, är *långvarigt ekonomiskt bistånd*. Det betyder att man bor i ett hushåll som haft ekonomiskt bistånd minst tio månader under det undersökta året. Det är naturligtvis oroväckande ju längre tid en person eller ett hushåll får ekonomiskt bistånd vilket i förlängningen kan leda till ett permanent tillstånd av socialbidragsberoende som är svårt att bryta.

År 2019 bodde 9,5 procent av samtliga svenskeritreaner i hushåll som långvarigt hade erhållit ekonomiskt bistånd. I hela befolkningen i Sverige var det mindre än 2 procent som fått socialbidrag under så lång tid. Men positivt är att andelen svenskeritreaner med långvarigt ekonomiskt bistånd minskade mellan år 2013 och 2019, från 12,1 till 9,5 procent.

I hela befolkningen i Sverige hade andelen hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd minskat marginellt mellan år 2013 och 2019. Även om andelen svenskeritreaner med långvarigt ekonomiskt bistånd också hade minskat var det fortsatt betydligt vanligare bland svenskeritreaner än i hela befolkningen i Sverige att vara långvarigt beroende av detta bistånd.

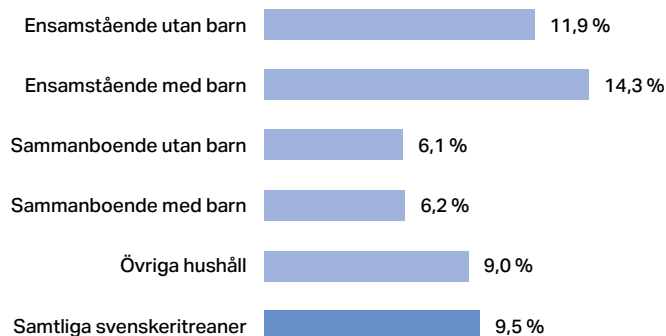
DIAGRAM 60 | ANDEL SVENSKERITREANER OCH HELA BEFOLKNINGEN I SVERIGE, ALLA ÅLDRAR, MED LÅNGVARIGT EKONOMISKT BISTÅND – 2013 OCH 2019

Att leva med ett stöd som ses som samhällets yttersta skyddsnät och som ofta indikerar sociala problem hos den som tar emot bidraget är inte hållbart. De problem som finns berör oftast inte bara enskilda individer, och man bör därför observera hur de långvariga ekonomiska bidragen påverkar

hela hushåll. Förekomsten av långvarigt ekonomiskt bistånd varierar mellan hushållstyper och var vanligast bland ensamstående och då framför allt ensamstående med barn. Diagram 61 beskriver långvarigt ekonomiskt bistånd i olika typer av svenskeritreanska hushåll år 2019.

DIAGRAM 61 | ANDEL SVENSKERITREANER, ALLA ÅLDRAR, MED LÅNGVARIGT EKONOMISKT BISTÅND – SKILLNADER MELLAN OLIKA HUSHÅLLSTYPER – 2019

Det fanns vissa skillnader i andel med långvarigt försörjningsstöd mellan svenskeritreanska kvinnor och män. En något högre andel av kvinnorna än männen hade erhållit långvarigt ekonomiskt bistånd, såväl år 2013 som 2019. Såväl andelen kvinnor som andelen män med långvarigt ekonomiskt bistånd hade minskat över de sex åren med 29 respektive 24 procent.

Observera att siffrorna i diagram 61 visar andelen personer som bodde i hushåll med *långvarigt ekonomiskt bistånd*. Det innebär att det naturligtvis kan finnas ekonomiska skillnader – olika inkomstnivåer – mellan kvinnor och män inom ett hushåll men att det inte syns fullt ut just i den här statistiken.

DIAGRAM 62 | ANDEL SVENSKERITREANER, KVINNOR OCH MÄN, ALLA ÅLDRAR, MED LÅNGVARIGT EKONOMISKT BISTÅND – 2013 OCH 2019

Vad gäller andelen som erhållit långvarigt ekonomiskt bistånd fanns inga skillnader mellan män och kvinnor bland inrikes födda eritreaner.

Oavsett kön hade omkring 6 procent av de inrikes födda svenskeritreanerna lång-

varigt haft ekonomiskt bistånd år 2019. Bland de utrikesfödda fanns däremot en liten skillnad. Närmare 12 procent av de utrikesfödda kvinnorna och 10 procent av männen hade långvarigt fått ekonomiskt bistånd år 2019.

Låg inkomststandard

Det finns ytterligare sätt att mäta fattigdom. Vi använde i det föregående avsnittet begreppet *låg ekonomisk standard*, ett begrepp som beskriver en relativ fattigdom jämfört med övriga invånare i landet.

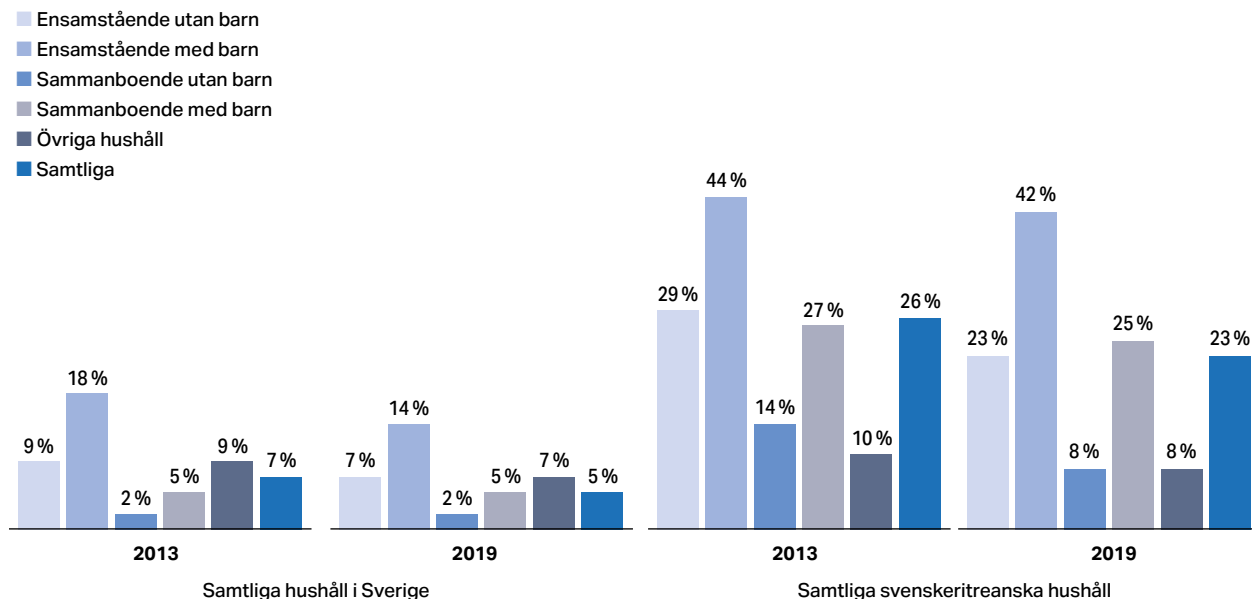
Oavsett hur hög eller låg inkomst samtliga invånare i landet har beskriver alltså låg ekonomisk standard den andel som har lägst inkomster. Det betyder att låg ekonomisk standard kan betyda väldigt olika levnadsstandard om olika länder jämförs. Även i de mest välbärgade länderna finns det en grupp som har lägst standard och som med detta mått jämförs med den grupp som har lägst standard i utvecklingsländer.

Som ett alternativ till de relativa mått där jämförelser görs med övriga invånare används måttet *låg inkomststandard* för att beskriva om ett hushålls sammanlagda inkomster räcker till de omkostnader som är nödvändiga. Med nödvändiga avses kostnader för boende, försäkringar, barnom-

sorg, lokala resor och så vidare. I hushåll med låg inkomststandard räcker inkomster inte till för dessa utgifter.

5 procent av hushållen hade år 2019 i Sverige en låg inkomststandard. Detta var vanligast i hushåll där det levde en ensam vuxen med ett eller flera barn. Bland svenskeritreanerna hade andelen hushåll med låg inkomststandard totalt sett minskat något, från 26 till 23 procent mellan åren 2014 och 2019. Skillnaderna mellan hushållstyperna var stora och vi ser att det, precis som i tidigare analyser, framför allt var ensamstående med barn som hade en utsatt situation, 42 procent av dessa hushåll hade så pass låg inkomst. Trots att andelarna hade minskat levde år 2019 fortfarande närmare en fjärdedel av svensk-eritreanska hushåll med inkomster som var för låga för att täcka de nödvändiga utgifterna – och andelarna var tydligt högre än samtliga hushåll i Sverige oavsett hushållstyp.

DIAGRAM 63 | ANDEL AV SAMTLIGA HUSHÅLL I SVERIGE OCH SAMTLIGA SVENSKERITREANSKA HUSHÅLL SOM HAR LÅG INKOMSTSTANDARD – 2013 OCH 2019

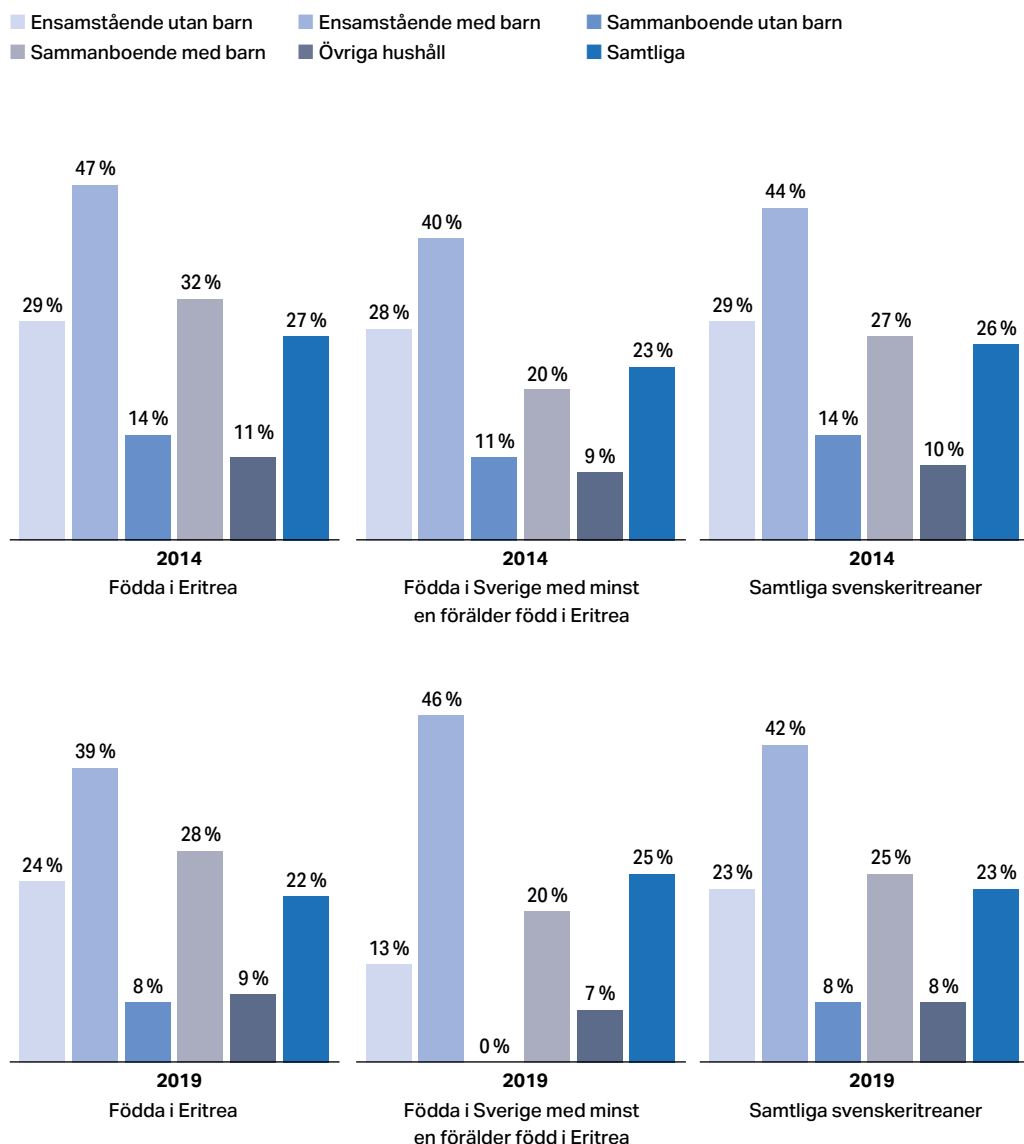

Andelen med låg inkomststandard var högre bland kvinnor (25 procent) än bland män (21 procent). Vid jämförelser mellan svenskeritreaner utifrån födelseland påminner vi om att antalet personer per hushållstyp bland Sverigefödda blir väldigt liten när vi grupperar på detta sätt och att vi därför måste tolka siffrorna i diagram 64 med stor försiktighet. Med reservation för detta

framkommer att andelen utrikesfödda med utsatt situation hade minskat oavsett hushållstyp och vi ser att andelen bland ensamstående med barn hade minskat med 8 procentenheter.

Bland de Sverigefödda ser vi i stället en ökad andel ensamstående med barn i utsatt ekonomisk situation mellan åren, från 40 till 46 procent.

DIAGRAM 64 | ANDEL AV SAMTLIGA SVENSKERITREANSKA HUSHÅLL SOM HADE EN LÅNGVARIGT LÅG INKOMSTNIVÅ – UPPDELAT EFTER FÖDELSELAND – 2014 OCH 2019

2019 bodde **9,5 procent** av samtliga svenskeritrearer i hushåll som långvarigt hade erhållit ekonomiskt bistånd. I hela befolkningen i Sverige var motsvarande siffra mindre än 2 procent.

Andelen självförsörjande

Som en motpol till låg ekonomisk standard kan man beskriva en persons ekonomiska ställning utifrån om personen klarar av att leva på inkomsterna från eget arbete och kapital. Sådana inkomster brukar kallas för faktorinkomster och de skiljer sig från sådana inkomster som personen får i form av bidrag från det offentliga. Det handlar alltså om inkomster som personen själv tjänat in. Begreppet självförsörjning, det vill säga att en person kan försörja sig själv utan ekonomiskt stöd från det offentliga, används nu i detta avsnitt. Självförsörjande kan definieras på olika sätt och vi har här således valt att enbart se till egna inkomster där bidrag inte räknats in.

Den definition av självförsörjande som används i det följande är att ha en faktorinkomst, alltså inkomst från arbete och kapital, som överstiger fyra prisbasbelopp. Prisbasbeloppet justeras regelbundet med utgångspunkt i inflationen. År 2013 låg prisbasbeloppet på 44 500 kronor och år 2019

på 46 500 kronor. Det innebär att gränsen för att vara självförsörjande var en årsinkomst före skatt på 178 000 kronor år 2013 och 186 000 kronor år 2019. Omräknat till månadsinkomst handlade det om 14 833 kronor år 2013 och 15 500 kronor år 2019.

Vi tittar nu åter på personer i åldern 25–64 år, det vill säga den ålder då det är vanligast att ha en inkomst av arbete. Nästan tre av fyra i hela befolkningen i Sverige (74 procent) var självförsörjande och hade en årsinkomst på minst 186 000 kronor år 2019.

Bland svenskeritreanerna i samma åldersspann var andelen betydligt lägre, omkring 48 procent var självförsörjande. Vi ser också i diagram 65 att andelen självförsörjande bland svenskeritreanerna hade ökat mellan år 2013 och 2019, från 41 till 48 procent, samtidigt som samma andel i hela befolkningen i Sverige hade ökat i något mindre omfattning, från 70 till 74 procent.

DIAGRAM 65 | ANDEL SVENSKERITREANER RESPEKTIVE HELA BEFOLKNINGEN I SVERIGE, 25–64 ÅR, SOM VAR SJÄLVFÖRSÖRJANDE – 2013 OCH 2019

Samtliga svenskeritreaner

Hela den svenska befolkningen

Diagram 66 illustrerar hur andelen självförsörjande personer skilde sig mellan olika åldersgrupper. Andelen självförsörjande svenskeritreaner var högre ju äldre personerna var, vilket delvis kan förklaras av att det i Sverige är förhållandevis svårt för unga människor att ta sig in på arbetsmarknaden

och skaffa sig en egen inkomst av arbete och att självförsörjningsandelen är relativt låg bland dessa unga. En annan förklaring är den stora andelen som år 2019 var helt nyanländ och ännu inte kunnat skaffa sig förutsättningar för att vara självförsörjande.

I hela befolkningen var 62 procent i den

yngsta gruppen, 25–29 år, självförsörjande – bland svenskeritreaner var det 20 procentenheter färre, 42 procent. Självförsörjningsgraden var i hela befolkningen sedan

omkring 75 procent både bland 30–49-åringar och bland 50–64-åringar, medan andelarna bland svenskeritreaner alltså ökade med stigande ålder.

DIAGRAM 66 | ANDEL SVENSKERITREANER, 25–64 ÅR, SOM VAR SJÄLVFÖRSÖRJANDE 2019
– SKILLNADER MELLAN OLIKA ÅLDERSGRUPPER

Vi avslutar med att konstatera att kvinnorna i betydligt lägre utsträckning än männen var självförsörjande.

Det hade visserligen skett en positiv utveckling bland kvinnorna men ökningen

var betydligt större bland männen. År 2019 var 39 procent av de svenskeritreanska kvinnorna och närmare 57 procent av de svenskeritreanska männen självförsörjande.

DIAGRAM 67 | ANDEL SVENSKERITREANSKA KVINNOR OCH MÄN, 25–64 ÅR, SOM VAR SJÄLVFÖRSÖRJANDE – 2013 OCH 2019

■ 2013 ■ 2019

Svenskeritreanska kvinnor

Svenskeritreanska män

Andelen självförsörjande
bland svenskeritreanerna hade
ökat mellan år 2013 och 2019,
från 41 till 48 procent.

Swedish Eritreans

– many new arrivals and challenges

Demographics

Swedish-Eritreans are the second largest African immigrant group in Sweden after Swedish Somalis. At the end of 2019, a little less than 60,100 people of Eritrean origin were registered in Sweden – either born in Eritrea or Sweden with at least one Eritrean born parent.

Many Swedish-Eritreans – approx. 30 percent – are aged 15 or younger. Among these, about two-thirds were born in Sweden and one-third in Eritrea. Other age groups are dominated by people born in Eritrea.

Length of stay and grounds for residence

At the end of 2018, 62 percent of the Swedish-Eritrean population remained in Sweden for only a short period of time, i.e. less than 5 years. 23 percent had been in Sweden for 5 - 10 years and just over 15 percent had been in Sweden for longer than that.

The average length of stay among men was 6.2 years and among women 7.0 years.

Since 2013, the number of Swedish-Eritreans has increased sharply. A large number of boys and young men fled the authoritarian and militarised regime of Eritrea where military service was mandatory.

In 2018, more than 70 percent of those emigrating to Sweden from Eritrea and subsequently registered here came as refugees.

Citizenship and electoral participation

In 2019, 27 percent of Swedish-Eritreans registered in Sweden held a Swedish citizenship. More women (32 percent) than men (24 percent) were Swedish citizens.

Electoral participation is often used as an indicator of social engagement. In the most recent general elections in 2018, the total electoral participation among Swedish-Eritreans was 87 percent. Among the Swedish-Eritreans who were eligible to vote in the general elections of 2018, a high proportion – 79 percent – used their right to vote. This is a higher proportion than among all eligible voters in Sweden with a foreign background (76 percent).

Living conditions

In 2019, approximately 17 percent of foreign-born Swedish-Eritreans lived in so-called particularly vulnerable areas. There was an overrepresentation of people born in Eritrea in areas such as Fröslunda (Eskilstuna), Husby (Stockholm), Lagersberg (Eskilstuna) and Tjärna Ångar (Borlänge). Swedish-Eritreans live mostly in rented apartments (81 percent) – compared to 30 percent of the Swedish population in general.

One explanation for why Swedish-Eritreans tend to live in rented apartments is firstly, that they are a fairly new group in Sweden and secondly, that around half of all Swedish-Eritreans live in Stockholm or Gothenburg, in vulnerable areas, where rented accommodation constitute the dominant form of housing.

Swedish-Eritreans often live in cramped conditions. The average living space of Swedish-Eritreans is around 20 square meters less than that of the Swedish population with a living space of 42 square meters per person.

Academic performance among children and young people

Significant difference in the academic achievements of native-born Swedish-Eritrean students and those born in Eritrea. The difference in academic achievements often continue throughout upper secondary school where Swedish-Eritrean students born in Sweden tend to perform above average while those born in Eritrea achieve the average of other Swedish students to a much lesser extent.

These differences often continue throughout upper secondary school where Swedish-Eritrean secondary school students, especially those born in Eritrea, are generally outperformed by their Swedish peers.

Four years after starting their studies, just over 78 percent of all secondary school students in Sweden graduate compared with 62 percent of all Swedish-Eritrean secondary school students.

Level of education among adults

Around 40 percent of Swedish-Eritrean adults aged between 25 and 64 had a primary school education in 2019 while 16 percent had some type of post-secondary education.

Swedish-Eritrean women had on average a lower level of education than the men. In Sweden, women generally have a higher level of education than men. The same does not, however, apply to Swedish-Eritrean women.

In 2019, Swedish-Eritreans most commonly had a general education. Other educational orientations favoured by the Swedish-Eritreans included health and social care.

Work and entrepreneurship

In 2018, 55 percent of all Swedish-Eritreans aged 20-64 were in employment. A larger proportion (60 percent) of Swedish-Eritrean men than women (50 percent) were in paid employment.

A very low proportion of Swedish-Eritreans are entrepreneurs: out of 98.7 percent in employment, only 1.3 percent are entrepreneurs.

Unemployment

In 2018, less than 32 percent of Swedish-Eritreans were unemployed. Swedish-Eritreans born in Eritrea have a significantly higher unemployment rate than those born in Sweden to at least one Eritrean-born parent - 33 percent and 5 percent, respectively.

There is a clear link between the level of education and unemployment. The unemployment rate was highest, i.e. 42 percent, among those Swedish-Eritreans with no more than a primary education.

Income

Just over 40 percent of Swedish-Eritreans have a maximum net income of SEK 200,000. This is a significantly larger proportion than among the general working population of Sweden where only 17 percent had the same low net income.

The average employee in Sweden earns around SEK 77,000 more per annum than the average Swedish-Eritrean. Swedish-Eritrean men, born in Eritrea, have a considerably higher median income than their female counterparts, i.e. SEK 166,800 compared with SEK 108,400.

In 2018, almost half of the Swedish-Eritrean population received income benefit support (social benefit) compared with 5 percent of the Swedish population.

Vulnerable financial situation

In 2019, nearly half – 49 percent – of the Swedish-Eritrean population lived in a low-income household. It is a remarkably high percentage and very worrying for both individuals and the society.

During the period of 2013 - 2019, the proportion of Swedish-Eritreans living in a low-income household increased by 11 percent.

Nearly 72 percent of households consisting of one adult and a child/children were low-income households. The proportion was similarly high, i.e. 60 percent, among cohabiting households with children. The fact that households with children are households with the lowest disposable income means that an alarming number of Swedish-Eritrean children grow up with very limited financial opportunities.

In 2019, 9.5 percent of all Swedish-Eritreans lived in households receiving long-term income support. By comparison, less than 2 percent of the Swedish population was then receiving long-term income support.

ሽወደናውያን-ኤርትራውያን - ብዙሐት ሓደስቲ መጻእተኛታትን ብድሆታቸውን

ስነ-ህዝቢ

ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ብድሕሪ እቶም ሽወደናውያን-ሶማልያውያን እቶም ናብ ሽወደን ዝመጹ ዝዓበዩ ጉጅለ-ወጻእተኛታት ናይ ኣፍሪቃ እዮም። ኣብ መወዳእታ 2019፡ እቶም ካብ ኤርትራ ዝመበቀሉም፡ ኣብ ህዝባዊ-መዝገብ ሽወደን ዝተጻሕፉ ሰባት፡ ኣስታት 60 100 ኣቢሉ በጺሑ እዩ። እዚ እም፡ ወይ ኣብ ኤርትራ ዝተወልዱ እዮም ወይ ውን ካብ ሓደ ወይ ክልተ ኤርትራውያን ወለዲ ኣብ ሽወደን ዝተወልዱ እዮም።

ብዙሓት ሽወደናውያን-ኤርትራውያን - ኣስታት 30 ሚሊታዊት ካላቶም፡ ዕድሚኦም 15 ዓመት ወይ ትሕተኡ እዮም። ካብዚ እም ሓደ ሲሶ ኣቢሉም ኣብ ሽወደን ዝተወለዱ ኮይኖም፡ እቶም ሓደ ሲሶ ድማ፡ ኣብ ኤርትራ ዝተወልዱ እዮም። መብዛሕትእም እቶም ካብኡ ዝልዓለ ዕድመ ዘሎዎም ሰባት፡ ኣብ ኤርትራ ዝተወልዱ እዮም።

መንበራ-ጊዜን - ምኽንያት መቐመጫምን

ኣብ መወዳእታ 2018፡ እቶም 62 ሚሊታዊ ካብቶም ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ንሓጺር ጊዜ ዝተቐመጡ፡ ማለት ትሕቲ 5 ዓመታት ዝነበርም ሰባት'ዮም። 23 ሚሊታዊት ካብ ኣብ ሽወደን 5-10 ዓመት ዝተቐመጡ፡ ቁሩብ ልዕሊ 15 ሚሊታዊት ድማ፡ ንካዲስ ጊዜ ኣብ ሽወደን ዝጸንሑ እዮም።

ገምጋም ናይቲ ዝነበሩሉ ጊዜ ንውሓት፡ ናይ ሱብኡት 6,2 ዓመት ኪኸውን ከሎ፡ ናይ ደቂ-ኣንስትዮ ድማ 7,0 ዓመት እዩ።

ብድሕሪ 2013፡ ብዝሒ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ኣዝዩ ከብ ኢሉ እዩ። መብዛሕትእም ድማ፡ ብምኽንያት እቲ ግዴታዊ ሃገራዊ-ኣገልግሎት፡ ካብቲ ምልካዊ-ስርዓትን ውትህድርናዊ-ምምሕዳር ኣምሊጦም ዝመጹ ንኣሸቱ ኣወዳትን በጽሒታት መንእሰያትን እዮም።

ልዕሊ 70 ሚሊታዊት ካብቶም ናብ ሃገር ሽወደን ዝተሰዱ ኤርትራውያን፡ እቶም ኣብ 2018 ኣብ ህዝባዊ-መዝገብ ሽወደን ዝተመዝገቡ ሰባት፡ ከም ስደተኛታት ኮይኖም ናብዚ ዝመጹ እዮም።

ዜግነትን - ተኸፋልነት-ምርጫን

27 ሚሊታዊት ካብቶም ኣብ ህዝባዊ-መዝገብ ዝተጻሕፉ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ኣብ 2019 ዜግነት ሃገራዊ-ሽወደን ዝተቐበሉ እዮም። ካብኣቶም እተን ዝበዝሓ ደቂ-ኣንስትዮ (ማለት 32 ሚሊታዊት) ኪኾን ከሎም፡ ካብ ሱብኡት ድማ (24 ሚሊታዊት) ሽወደናዊ ዜግነት ዘሎዎም እዮም።

ብዙሕ ጊዜ እቲ "ተኸፋልነት-ምርጫ"፡ ከም ሓደ መመልከቲ ማሕበራዊ-ተሳታፍነት ጌርካ ዚውሰድ ጥበብ'ዩ። ኣብዚ ናይ መወዳእታ ሃገራዊ ምርጫ ናይ 2018፡ ኣብ ምሉእ ሃገር 87 ሚሊታዊ ህዝቢ ሽወደን ኣብ ምርጫ ተኸፊሉ እዩ። ኣብ መንጎ ኩሎም እቶም ኣብ 2018 ናይ ምድማጽ መሰል ዘሎዎም ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ዓቢ ክፋል ናታቶም - ማለት ኣስታት 79 ሚሊታዊት ኣብቲ ምርጫ ተኸፊሎም'ዮም። እዚ፡ ምስቶም ካብ ወጻኢ ሃገር ዝመበቀሉም ካልኦት ናይ ምድማጽ መሰል ዘሎዎም (76 ሚሊታዊት ዘድመጹ) ኣወዳዲርካ፡ እቲ ዝልዓለ ክፋል ናይቶም ኣብ'ቲ ምርጫ'ቲ ዝተሳተፉ ሰባት እዮም።

መንበራ-ቦታ

ኣብ 2019 ዓ.ም. ኣስታት 17 ሚሊታዊት ካብቶም ኣብ ወጻኢ ዝተወልዱ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ኣብቶም ጥቕሶ-ከባቢታት መንበራ-ቦታ ዘሎዎም እዮም። ቁጽሪ ናይቶም ኣብ ኤርትራ ዝተወልዱ፡ ኣብዘም ዚስዕቡ ከባቢታት ዝነበሩ ተቐማጦ፡ Fröslunda (ኣብ Eskilstuna)፡ Husby (ኣብ Stockholm)፡ Lagersberg (ኣብ Eskilstuna) ከምኡ ውን Tjärna Ängar (ኣብ Borlänge) ዳርጋ እቲ ዝበርከተ ቁጽሪ እዩ። ዝበዝሓ ክፋል፡ ማለት ኣስታት (81 ሚሊታዊት) ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ኣብ ከራይ-ዝዘቐመጡ ኮይኖም፡ እዚ ድማ 30 ሚሊታዊት፡ ምስቲ ምሉእ ህዝቢ ሽወደን ብምንጽጻር እዩ።

እቲ ክሳብ ክንድ'ዚ ብምዝሒ ቁጽሪ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ኣብ ከራይ-ዝዘቐመጡ ምዃን፡ ከም ሓደ መግለጺ ኪኸውን ዚኸእል፤ መብዛሕትእም ገና ሓደስቲ መጻእተኛታት ብምዃናም'ዩ። እቲ ካልኣይ ምኽንያት ውን፡ ኣብተን ከም ስቶክሆልምን ዮተቦርይን ዝኣመሰላ ዓቢይቲ ከተማታት፡ ኣብቲ ብብዝሒ ከራይ-ዝዘውቲ ዚርከብሉ፡ "ጥቕሶ-ከባቢ" ዚቐመጡ ብምዃናም እዩ።

ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ብዙሕ ጊዜ ተጸቢቦም'ዮም ዝነብሩ። ዕብየት ናይቲ ዝዛውቶም ብገምጋማዊ-ኣሃዝ፡ ንሓደ ሱብ 20 ትርብዒት ሜተር ኮይኑ፡ ምስኡ ንምንጽጻር፡ እቲ ዝተረፈ ህዝቢ ሽወደን ንሓደ ሱብ ኣብ 42 ትርብዒት ሜተር'ዩ ዚነበር።

ውጽኢት-ትምህርቲ ኣብ መንጎ ቆልዑን መንእሰያትን

ውጽኢት-ትምህርቲ ኣብ መንጎ'ቶም ኣብ ሽወደን ዝተወለዱ ሽወደናውያን-ኤርትራውያንን፡ እቶም ኣብ ኤርትራ ዝተወልዱ መንእሰያትን ቆልዑን ኣዝዩ ዝፈለለ እዩ። እዚ ፍልልያት'ዚ ብዙሕ ጊዜ ክሳብ ደረጃ ጂምናስዩም ውን ዚቐጽል ኮይኑ፡ ኣብ ሽወደን ዝተወልዱ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ብገምጋም ዝበለጸ ውጽኢት ከርእዩ ከሎ። እቶም ኣብ ኤርትራ ተወሊዶም ዝመጹ ግን ምስ ኩሎም ተመሃሮ ናይ ሽወደን ኣወዳዲርካ፡ ቁጽሪ ናይቶም ነቲ ዕላማ-ፍልጠት ዝበጽሖም ተመሃሮ፡ ኣዝዩ ትሕት ዝበለ እዩ።

እዞም ፍልልያት'ዚ እም፡ ብዙሕ ጊዜ ክሳብ ደረጃ ጂምናስዩም ውን ዚቐጽሉ እዮም። ኣብ ጂምናስዩም ዝመሃሩ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ብፍላይ ድማ እቶም ኣብ ኤርትራ ዝተወልዱ ተመሃሮ፡ ምስ ኩሎም ተመሃሮ ጂምናስዩም ኣወዳዲርካ ዝተሓተ ውጽኢት'ዩ ዘሎዎም።

ናይ ኣርባዕተ ዓመታት ትምህርቲ ጂምናስቲየም ብድሕሪ ምጅማሮም፡ ካብ ኩሎም ናይ ጂምናስቲየም ተመሃሮ እቶም ልዕሊ 78 ሚሊታዊት ክሓልፉ ከሎዉ፡ ካብቶም ናይ ጂምናስቲየም ተመሃሮ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ድማ፡ 62 ሚሊታዊት ሓሊፎም (ትምህርቶም ብብቕዓት ዝዘገመዎ) እዮም።

ደረጃ ትምህርቲ ናይ ዓበይቲ - ኣብቲ ሓፋሽ ህዝቢ

ኣስታት 40 ሚሊታዊት ናይቶም ኣብ መንጎ 25ን- 64ን ዓመት ዘሎዉ በጽሒታት፡ እቲ ዝልዓለ ብዝሒ፡ ናይ ቅድመ-ጂምናስቲየም ትምህርቲ ዘለዎም እዮም። እቶም 16 ሚሊታዊት ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ኣብ 2019 ልዕሊ-ጂምናስቲየም ትምህርቲ ዝነበሮም እዮም።

እተን ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ደቂ ኣንስትዮ፡ ብገምጋም ምስ ሰብኡት ኣወዳዲርካ ዝተሓተ ደረጃ ትምህርቲ'ዩ ዘሎዎን እየን። ኣብ ሽወደን ብሓፋሽ ግን፡ ነተን ኣንስቲን ሰብኡትን ኣወዳዲርካ፡ እቲ ዝልዓለ ደረጃ ትምህርቲ ዘሎዎን፡ እተን ደቂ ኣንስትዮ እየን። ኣብ መንጎ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ግን፡ እዚ ከምኡ ኣይኮነን።

እቲ ኣብ 2019 ዝነበረ፡ ልሙድ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ዚመሃርዎ ዝነበሩ መስመራ-ትምህርቲ፡ ሓፋሽዊ ትምህርቲ እዩ። ገለ ካብቲ ካልእ ብሽወደናውያን-ኤርትራውያን ዚውሰድ ሞያታት ድማ፡ ምስ ሓለዋ-ጥዕናን ክንክን-ሕማምን ከምኡ ውን ምስ ማሕበራዊ ሓልዮትን ዝተዛመደ እዩ።

ስራሕን - ንግዳዊ-ንጥፊታትን

ኣብ 2018 ዓ ም፡ ኣስታት 55 ሚሊታዊት ካብ ኩሎም ኣብ መንጎ 20 – 64 ዓመት ዚርከቡ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ኣብ ናይ ስራሕ ዓለም ዚርከቡ እዮም ኔሮም። እቲ ዝዓበየ ክፋል፡ ማለት ኣስታት (60 ሚሊታዊት) ካብ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ሰብኡት ዝነበሩ ኪኾኑ ከሎዉ፡ ብኣንጻር ግን ደቂ ኣንስትዮ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ኣስታት (50 ሚሊታዊት) እየን ኣብ ስራሕ ዓለም ዚርከቡ ዝነበሩ።

ኣብ ንግዳዊ-ንጥፊታት ዚሳተፉ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ኣዝዮም ውሑዳት እዮም። 98,7 ሚሊታዊት ስራሕተኛታት ኪኾኑ ከሎዉ፡ እቶም 1,3 ሚሊታዊት ድማ፡ ኣብ ንግዳዊ-ንጥፊታት ዚሳተፉ እዮም።

ስራሕ-ኣልቦነት

ኣብ 2018 ዓ.ም. ካብ ኩሎም ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ኣስታት 32 ሚሊታዊት ስራሕ-ኣልቦ እዮም ኔሮም። እቲ ቁጽሪ ናይቶም ስራሕ-ኣልቦ ናይቶም ኣብ ኤርትራ ዝተወልዱ ሰባት ክብ ዝበለ ቁጽሪ ኮይኑ፡ ማለት 33 ሚሊታዊት ስራሕ-ኣልቦ ኪኾውን ከሎ፡ ቁጽሪ ናይቶም ኣብ ሽወደን፡ ካብ ሓደ ወይ ክልተ ኤርትራውያን ወለዲ ዝተወልዱ ስራሕ-ኣልቦ ግን፡ 5 ሚሊታዊት እዩ።

ኣብዚ ድማ፡ ኣብ መንጎ ደረጃ ትምህርቲን ስራሕ-ኣልቦነትን ጸር ዝኾነ ዝምድና ዘሎዎ እዩ። እቲ ናይ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ናይ ስራሕ-ኣልቦነት ክፋል፡ ካብቶም ቅድመ-ጂምናስቲየም ትምህርቲ ጥራይ ዘሎዎም ሰባት፡ እቲ ዝልዓለ ቁጽሪ” ማለት ኣስታት 42 ሚሊታዊት እዩ ኔሩ።

ቁጠባዊ-ኣቶት

ኣስታት 40 ሚሊታዊት ካብ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ እቲ ኣታዊታቶም (ድሕሪ ግብረ-ምክፋል) ክሳብ 200 000 ዚበጽሕ እዩ። እዚ ካብቶም ብዙሓት ጠቕላላ ኣብ ሽወደን ዚርከቡ ደሞዝተኛታት ኣዝዮ ዓቢ ክፋል'ዩ። እቶም 17 ሚሊታዊት ግን፡ ኣዝዮ ትሑት ኣታዊ ዝነበሮም ሰባት እዮም።

ብገምጋማዊ-ኣሃዝ፡ ሓደ ኣብ ስራሕ-ዓለም ዘሎ ሽወደናዊ-ደሞዝተኛ፡ ካብ ሓደ ኣብ ስራሕ-ዓለም ዘሎ ሽወደናዊ-ኤርትራዊ፡ ኣብ ዓመት ክሳብ 77 000 ሽሕ ክርኖር ልዕሊኡ ኣታዊ ይረክብ። ኣብ ምንጎ'ቶም ካብ ኤርትራ ዝመጹ ሰባት ክተነጻጽሮ ከሎኻ፡ ሰብኡት ብገምጋማዊ-ኣሃዝ ዝልዓለ እቶት፡ ኣስታት 166 800 ክርኖር ኪህልዎም ከሎ፡ ደቂ ኣንስትዮ ግን ዝተሓተ፡ ማለት 108 400 ክርኖር ገምጋማዊ-ኣቶት'ዩ ዘሎዎን።

ኣስታት ፍርቂ ካብቶም ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ኣብ 2018፡ ካብ ”እንዳ-ሶሻል” ቁጠባዊ-ሓገዝ ዚቐበሉ ዝነበሩ ኮይኖም፡ ኣብታ ዓመት'ቲኣ ብጠቕላላ፡ ኣብ መንጎ ተቐማጦ ሽወደን ከምቲ ናታቶም ትሑት እቶት ዝነበሮም ሰባት፡ ቁሩብ ልዕሊ 5 ሚሊታዊት ጥራይ እዮም።

ጥቕዓት ቁጠባዊ-ኩነታት

ኣብ 2019፡ ዳርጋ ፍርቂ - ማለት 49 ሚሊታዊት ካብ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን፡ ትሑት ዝኾነ ቁጠባዊ ደረጃ ዝነበረዎም እዮም። እዚ ድማ ኣዝዮ ደሚቕ ዚርኣ ልዑል ቁጽሪ ኮይኑ፡ ነቶም ግለ-ሰባትን ንሕብረተ-ሰብን ኣሸጋሪ ጉዳይ እዩ።

ኣብ መንጎ 2013ን - 2019ን ዝነበረ ዓመታት፡ ትሑት ኣታዊ ዝነበሮም ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ልዕሊ ዝበለ ብዝሒ ኮይኑ፡ ክሳብ ኣስታት 11 ሚሊታዊት ዚበጽሕ ናይ ትሑት ቁጠባዊ መንባብሮ ደረጃ እዩ።

ኣብ መንጎ እተን ከም ውልቀ-ወለዲ ኮይነን፡ ንበይነን ምስ ቁልዑ ዝነበራ ትሑት መንባብሮ ቁጠባዊ ደረጃ ዝነበረን ኣዴታት፡ እቲ ክፋል'ቲ ኣስታት 72 ሚሊታዊት ዝበጽሕ'ዩ። ዋላ ካብቶም ብሓደ ዝነበሩ ቁልዑ ዘሎዎም ስድራቤታት ውን፡ እቲ ክፋል'ቲ ኣዝዮ ልዑል ኮይኑ፡ ኣስታት 60 ሚሊታዊት ዝበጽሕ እዩ። እቲ ቁልዑ ዝዓብዩሉ ዓይነት ስድራቤት፡ ብዙሓት ካብኣቶም ኣብ ከምዚ ዓይነት ትሑት ተጠቓሚ ገንዘብ ዘሎዎም ስድራቤታት ይዓብዩ ብምህላዎም፡ እዚ ድማ ማለት ኣስካፊ ብዝሒ ቁጽሪ ሽወደናውያን-ኤርትራውያን ቁልዑ፡ ኣብ ከምዚ ዓይነት ድሩት ቁጠባዊ ዕድላት ዘሎዎም ስድራቤታት ይዓብዩ ምህላዎም እዩ።

ኣብ 2019 ዓ ም፡ ካብቲ ጠቕላላ ቁጽሪ ሽወደናውያን-ኤርትራዊያን ስድራቤታት፡ ኣስታት 9,5 ሚሊታዊት ናይ ነዊሕ ጊዜ ተቐብልቲ ቁጠባዊ-ሓገዝ እዮም ኔሮም። እዚ ምስቲ ናይ ምሉእ ሽወደን ህዝቢ ክተነጻጽሮ ከሎኻ፡ ክሳብ ክንድ'ቲ ጊዜ ንምንውሒ ቁጠባዊ ሓገዝ ዚረኽቡ ሰባት፡ ኣስታት 2 ሚሊታዊት ጥራይ እዮም።

Statistiska källor

Den statistik som presenteras i rapporten är framtagen av Statistikmyndigheten SCB, specifikt för denna studie. Data kommer från flera olika register hos SCB. Eftersom SCB:s register uppdateras vid olika tillfällen är all data i rapporten inte från exakt samma tidpunkt. Statistiken ger således inte en entydig ögonblicksbild, utan snarare en bredare bild av situationen under de senaste åren. Dessutom har vi valt att ta fram merparten av statistiken med olika datering (olika år), för att kunna se hur olika företeelser utvecklats över tid.

Följande register har använts i rapporten:

- Registret över totalbefolkningen (RTB) 2013-12-31, 2018-12-31 och 2019-12-31
- Lägenhetsregistret 2013-12-31 och 2019-12-31
- Valstatistik 2018
- Utbildningsregistret 2014-01, 2019-01 och 2020-01
- Årskurs 6-registret, avgångna, VT 2019
- Årskurs 9-registret, avgångna, VT 2014 och VT 2019
- Höstterminens elevundersökningar, årskurs 6, HT 2014 och HT 2019
- Höstterminens elevundersökningar, årskurs 9, HT 2014 och HT 2019
- Höstterminens elevundersökningar, gymnasiet årskurs 3, HT 2014 och HT 2019
- Register över genomströmning i gymnasieskolan, startår läsåret 2010/2011, avslutat senast VT 2014 samt startår läsåret 2015/2016, avslutat senast VT 2019
- Registerbaserad aktivitetsstatistik (RAKS) 2013 och 2018
- Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) 2013 och 2018
- Arbetssökandestatistik 2013-12-31 och 2018-12-31
- Inkomst- och taxeringsregistret 2013 och 2018
- Entreprenörskapsdatabasen 2013 och 2018
- Stativ 2013-12-31 och 2018-12-31 (en longitudinell databas för integrationsstudier, i vilken ingår uppgifter från olika register hos SCB, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen)

Källorna ovan har kompletterats med uppgifter som har hämtats direkt från SCB:s statistikdatabaser, som finns tillgängliga via SCB:s hemsida. Detta gäller exempelvis boende efter upplåtelseform och andel invandrade efter kön <https://www.statistikdatabasen.scb.se/>

Antal beviljade medborgarskap har hämtats från Migrationsverket

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Svenskt-medborgarskap.html>

Rapporten skrevs och producerades våren 2022.

Initiativtagare och huvudman till rapporten: Stiftelsen The Global Village

Urval och beställning av statistik från SCB: Ahmed Abdirahman, Stiftelsen The Global Village

Analys av statistik samt författande av rapportens faktakapitel: Silke Tindrebäck, Sweco, i samarbete med Ahmed Abdirahman, Stiftelsen The Global Village.

Redaktör: OTW

Grafisk design: OTW

Fotografer: Maheder Haileselassie/TT-Bild (4-5), Julia Jane Persson (7), Timon Studler (20-21), Privat 27, 91) Alina Kovalchuk (36), Henrik Gidlund/Mostphotos (42), Haris Lojo/Mostphotos (49), Mostphotos (53, 124-125), Sean Gallup/Getty Images (62-63), Sebastien Bozon/Getty Images (80-81), Anna Tärnhuvud/TT-Bild (86, 114-115), Alex Schmidt/Getty Images (106-107), Claudio Schwarz (119), Ryhor Bruyeu (128-129).

Övriga källor och definitioner

Sidorna 8-9

1. <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/eritrea/>
2. <https://www.globalis.se/Laender/eritrea>

Demografi och boende

Sidan 16

1. Med utländsk bakgrund menas personer som antingen själva är födda utomlands eller personer som är födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar.

Sidan 18

2. SCB, 2021. <https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/statistik-om-integration/demografi-och-integration/>

Sidan 24

3. För att räkna fram dessa medelvärden har vi antagit/bestämt ett exakt värde på (längd på) vistelsetiden för vart och ett av intervallen, enligt följande:

Mindre än 1 år = 0,5 år	1-2 år = 1,5 år
3-4 år = 3,5 år	5-6 år = 5,5 år
7-8 år = 7,5 år	9-10 år = 9,5 år
11-15 år = 13 år	16-20 år = 18 år
21-30 år = 25,5 år	31-40 år = 35,5 år
41 år eller mer = 45,5 år	

Det är viktigt att se på de framräknade medelvärdena som ungefärliga eftersom de bygger på subjektiva antaganden (mittenvärden).

Sidan 30

4. SCB, Asylsökande efter medborgarskapsland, kön och år, 2019

Sidan 37

5. Gruppen "övriga hushåll" definieras av SCB så här: Hushåll där minst en person i bostaden saknar nära relationer till någon annan i hushållet. Personen är varken barn eller förälder, eller har en parrelation, i hushållet. I gruppen "övriga hushåll" hittar vi till exempel hushåll med tregenerationsboenden, inneboende, kompisboenden och kollektiv.

Sidan 38

6. I Sverige finns i dag 60 geografiska områden som av polisen definierats som utsatta. Ett område definieras som utsatt om det har en låg socioekonomisk status och om de kriminella har en direkt inverkan på lokalsamhället. Det finns tre olika grader av utsatthet: utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden.

7. Fakta för förändring, Stiftelsen The Global Village, 2019, s.31

8. Fakta för förändring, Stiftelsen The Global Village, 2019, s.25

Sidan 38

9. Fakta för förändring, Stiftelsen The Global Village, s.31

Demografi och boende

Sidan 50

1. För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska (alternativt svenska som andraspråk), engelska, matematik och minst fem andra ämnen. Sammanlagt krävs alltså godkända betyg i minst åtta ämnen.

Sidan 55

2. Kraven för behörighet till högskoleförberedande program är hårdare än de till yrkesprogrammen: det krävs godkända betyg i svenska (alternativt svenska som andraspråk), engelska och matematik samt i minst nio andra ämnen. Sammanlagt krävs alltså godkända betyg i minst tolv ämnen.

Behörighetskraven skiljer något mellan olika högskoleförberedande program. Skillnaderna består i vilka ämnen (av de tolv) man måste ha godkänt i. För att söka in till ekonomiprogrammet, humanistiska programmet och samhällsvetenskapsprogrammet krävs till exempel godkända betyg i samhällsvetenskapliga ämnen medan det krävs godkända grundskolebetyg i de naturvetenskapliga ämnena för att kunna söka in till naturvetenskapsprogrammet.

För att kunna presentera statistik över behörighet för de högskoleförberedande programmen krävs därför att man väljer ett specifikt gymnasieprogram att studera. Till denna rapport valdes det estetiska programmet. För just detta gymnasieprogram finns inga specifika krav på vilka ämnesbetyg som ska vara godkända utöver godkänt

betyg i svenska, engelska och matematik, dvs de ämnen som samtliga gymnasieprogram kräver godkänt betyg i. De nio andra ämnena är alltså valfria. Det estetiska programmet har därmed de lägsta behörighetskraven av de högskoleförberedande programmen, även om skillnaderna i krav är små.

Sidan 67

3. Med "tjänster" avses bland annat hotell & restaurang, turism & fritid, hushållstjänster & lokalvård, hår- & skönhetsvård, transporttjänster, renhållning, avfallshantering, säkerhetstjänster, polis, brand- och räddningstjänster, kriminalvård samt militär utbildning.

Arbete och företagande

Sidan 73

1. Se exempelvis <https://www.scb.se/contentassets/8ab23deb3310477a9dad083750ec0355/begrepp-och-definitioner-aku.pdf>

Sidan 84

2. Observera att Sverigefödda personer innefattar alla födda i Sverige, inklusive de som har föräldrar födda i Eritrea eller annan utländsk bakgrund, till skillnad mot andra analyser i denna rapport.

Inkomster och ekonomi

Sidan 111

1. För att kunna jämföra olika typer av hushåll med varandra, det vill säga hushåll med olika storlekar och struktur, utgår SCB från något de kallar konsumtionsenheter. Man studerar hushållets disponibla inkomst, det vill säga hushållets samtliga inkomster, och räknar på ett komplicerat sätt om det till ett värde på en så kallad konsumtionsenhetsskala. Och i denna omräkning tar man alltså hänsyn till hushållets sammansättning.

Fakta för förändring är en rapportserie där vi belyser situationen för olika invandrargrupper med hjälp av fakta som tagits fram av Statistikmyndigheten SCB. Rapportserien består av sex fristående rapporter.

